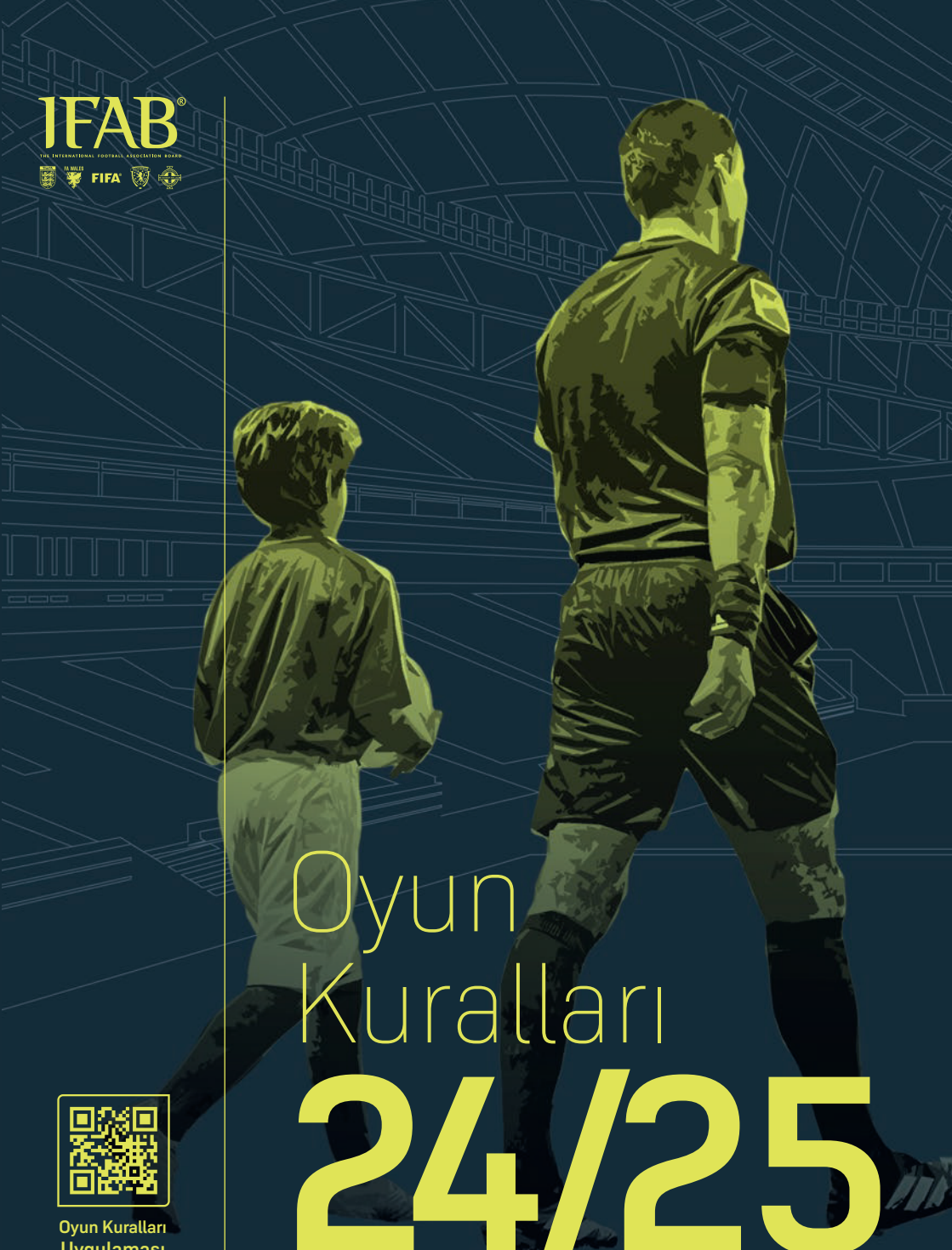
IFAB®
THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

FIFA

Oyun Kuralları 24/25

Oyun Kuralları Uygulaması
(İngilizce Versiyonu)

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

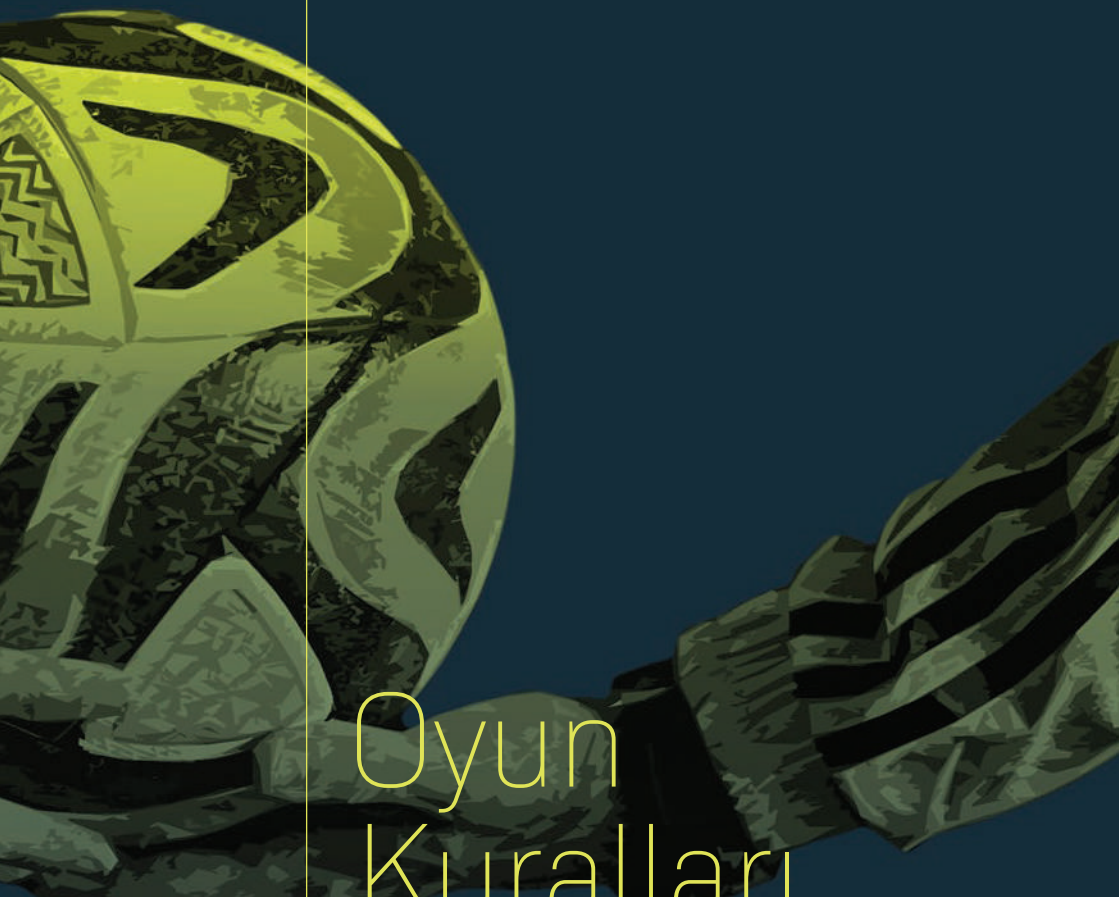
Uluslararası Futbol Birliği Kurulu
Münstergasse 9, 8001 Zürih, İsviçre
T: +41 (0)44 245 1886, F: +41 (0)44 245 1887
www.theifab.com

Bu kitapçık, Uluslararası Futbol Birliği Kurulu'nun izni olmadan tamamen veya kısmen çoğaltılamaz veya tercüme edilemez.

Bu, Türkiye Futbol Federasyonu'nun resmi çevirisidir.

1 Temmuz 2024'den itibaren geçerlidir

IFAB®

Oyun Kuralları

2024/25

İçindekiler

Kurallar Hakkında 9

Notlar ve Düzenlemeler 16

Oyun Kuralları Hakkında Notlar 17

Genel Düzenlemeler 20

Geçici Oyun Dışı Bırakma İçin Rehber (sin bins) 24

Tekrar Değiştirebilir Oyuncular İçin Rehber 28

Ek Kalıcı Beyin Sarsıntısı Değişiklik Protokolü 30

Oyun Kuralları 2024/25 35

1 Oyun Alanı 37

2 Top 47

3 Oyuncular 51

4 Oyuncuların Ekipmanları 59

5 Hakem 65

6 Diğer Hakemler 75

7 Maçın Süresi 83

8 Oyunun Başlaması ve Tekrar Başlaması 87

9 Topun Oyunda ve Oyun Dışı Olması 91

10 Bir Maçın Sonucunu Belirleme 93

11 Ofsayt 99

12 Faul ve Fena Hareketler 105

13 Serbest Vuruşlar 121

14 Penaltı Vuruşu 125

15 Taç Atışı 131

16 Kale Vuruşu 135

17 Köşe Vuruşu 139

Video Yardımcı Hakem (VAR) Protokolü 142

FIFA Kalite Programı 152

Kural Değişiklikleri 2024/25 156

Kural Değişikliklerinin Özeti 157

Tüm Kural Değişikliklerinin Detayları 160

Terimler Sözlüğü 170

Futbol Kuruluşları 171

Futbol Terimleri 172

Hakem Terimleri 182

Hakemler İçin Uygulama Rehberi 184

Giriş 185

Yer Alma, Hareketlenme ve Takım Çalışması 186

Beden Dili, İletişim ve Düdük Kullanımı 200

Diğer Tavsiyeler 206

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Kurallar Hakkında

IFAB®

Kuralların Felsefesi ve Ruhu

Futbol, dünyadaki en büyük spordur. Her kıtada, her ülkede ve birçok farklı seviyede oynanır. Oyun Kurallarının, FIFA Dünya Kupasından™ uzak bir köyde küçük çocuklar arasındaki bir oyuna kadar, dünyanın her yerinde aynı olması gerçeği, futbolun iyiliği için her yerde kullanılması gereken önemli bir güçtür.

Futbol, oyuna adalet getiren kurallara sahip olmalıdır – bu durum 'güzel oyunun' önemli bir temeli ve oyunun 'ruhunun' vazgeçilmez bir özelliğidir. En güzel maçlar, oyuncuların birbirlerine, maç görevlilerine ve kurallara saygılı oldukları ve bu nedenle hakeme nadiren ihtiyaç duyulan maçlardır.

Futbol Kuralları diğer çoğu takım sporları ile karşılaştırıldığında göreceli olarak basittir, ancak pek çok durum 'subjektif' ve hakemler de insan olduğundan, bazı kararlar kaçınılmaz olarak fikir çatışmasına ve tartışmaya neden olacaktır. Bazı insanlar için bu çatışmalar oyunun zevkinin ve çekiciliğinin parçasıdır ancak kararlar doğru da yanlış da olsa, oyunun 'ruhu' hakemlerin kararlarına her zaman saygı duyulmasını gerektirir. Tüm yetkililerin, özellikle teknik direktörler ve takım kaptanlarının, hakemlere ve verdikleri kararlara karşı saygı duyulması konusunda oyuna karşı açık sorumlulukları vardır.

Zayıf katılımcı davranışı büyük endişe duyulan bir alandır ve oyuna dahil olan herkese saygılı davranılması çok önemlidir. IFAB, katılımcı davranışını iyileştirmek amacıyla, en üst iki yerel seviyedeki takımları veya üst düzey 'A' uluslararası takımları içermeyen yarışmalar için mevcut olan aşağıdaki denemeleri onayladı:

- Çatışma durumlarından sonra sakinleşme süreleri
- Oyuncuların kalabalıklaşmalarını ve/veya hakemlere mobbing uygulama olaylarını azaltmak/engellemek için hakemlerin yalnızca kaptanların girebileceği bir bölge oluşturabilmeleri

Ayrıca denemeler de vardır:

- topu haksız yere çok uzun süre tutan kalecilerle daha etkili bir şekilde başa çıkmak
- Hakemin, video yardımcı hakem (VAR) 'incelemesi' veya uzun VAR 'kontrolü' sonrasında nihai kararı açıkladığı ve duyurduğu süreç

Kurallar her olası durumu ele alamaz, bu nedenle Kurallarda doğrudan bir hüküm bulunmadığı durumlarda IFAB, hakemin oyunun ve Kuralların 'ruhu' dahilinde bir karar vermesini bekler - bu durum genellikle şu soruyu sormayı içerir: 'futbol ne ister/ne bekler?'

Kurallar aynı zamanda oyuncuların güvenliğine ve refahına da katkıda bulunmalıdır ve ihtiyaç halinde kurallar aracılığıyla oyunun katılımcılarını desteklemek için hızlı ve uygun bir şekilde harekete geçmek IFAB'ın sorumluluğundadır.

Başarılı denemelerin ardından, 'ek kalıcı beyin sarsıntısı değişikliklerinin' kullanımı artık kurallara bir yarışma seçeneği olarak dahil edilmiştir. Bu, takımların sayısal bir dezavantaj yaşamadan gerçekten beyin sarsıntısı geçiren veya beyin sarsıntısı geçirdiğinden şüphelenilen bir oyuncunun sağlığına öncelik vermesine olanak tanıyacaktır.

Kazaların gerçekleşmesi kaçınılmazdır, ancak kurallar, oyuncuların sağlıklarını ve sporun adaletini dengeleyerek, oyunun olabildiğince güvenli hale gelmesi için yardımcı olmayı hedefler. Bu durum hakemlerin çok agresif ve tehlikeli oynayan oyunculara karşı kuralları güçlü biçimde uygulamalarını gerektirir. Kurallar 'kontrolsüz müdahale' ve 'rakibin sağlığını tehlikeye sokma' veya 'aşırı güç kullanma' gibi güvenli olmayan oyun şeklinin kabul edilemez olduğunu, disiplin ifadelerinde somutlaştırmıştır.

IFAB, oyun kurallarının resmi oyun kuralları kitabından daha anlaşılır bir dil ve daha basit bir yapı kullanan basitleştirilmiş bir versiyonunu yayınlamıştır. 'Futbol Kuralları' adı verilen basitleştirilmiş kurallardan oluşan bu yeni derleme, özellikle gençler, potansiyel veya yeni göreve başlayan hakemler, ara sıra hakemlik yapan yetişkinler, oyuncular, antrenörler (antrenörlük yeterliliği için çalışanlar dahil), seyirciler ve medya için kuralların daha kolay anlaşılmasını sağlamak için oluşturulmuştur.

Daha fazla bilgi için, alfabetik olarak veya kategoriye göre görüntülenebilen basitleştirilmiş kuralların indirilebilir versiyonlarını da bulabileceğiniz **https://www.footballrules.com** adresini ziyaret edin.

IFAB ayrıca Oyun Kurallarının sesli bir versiyonunu da hazırlamıştır; bu versiyona www.theifab.com adresinden ulaşılabilir.

IFAB
STOP REF ABUSE
THIS IS A GAME
THESE ARE CHILDREN
YOUTH SPORTS SHOULD BE FUN
NOBODY IS PERFECT
KIDS ARE WATCHING, BE A ROLE MODEL
IT'S THEIR GAME, JUST LET THEM PLAY

Kural Değişikliklerinin Yönetimi

Futbol; hangi yaş, cinsiyet, ırk, din, kültür, etnik köken, cinsel eğilim veya engele sahip olurlarsa olsunlar tüm seyirciler, taraftarlar ve yöneticiler kadar oyuncular, maç görevlileri ve teknik direktörler için de çekici ve eğlenceli kalmalıdır.

Bu nedenle, değiştirilecek bir Kural için, IFAB ve karar verme sürecindeki tüm kurulları, yapılacak değişikliğin oyuna getireceği fayda konusunda ikna olmalıdır ki bu da potansiyel değişikliğin bazen test edilmesi ve/veya denenmesi gerektiği anlamına gelir.

Önerilen her değişiklikte, odak noktası adalet, dürüstlük, saygı, güvenlik, katılımcıların ve seyircilerin memnuniyeti ve eğer uygunsa teknolojinin oyunu geliştirmek için kullanılmasıdır.

IFAB, Kurallardaki değişikliklerin her seviye futbolda ve dünyanın her köşesinde futbola fayda getirmesi için küresel futbol topluluğu ile etkileşimde olmaya devam edecektir ve böylelikle oyunun bütünlüğüne, kurallara ve maç görevlilierine saygı duyulacak, değer verilecek ve korunacaktır.

Gelecek

IFAB oyuncu sağlığına, katılımcı davranışlarını geliştirmeye ve oyunu daha adil, katılmak ve izlemek için daha çekici hale getirmeye odaklanmasını sürdürerek danışma kurulları ile birlikte çalışmaya ve geniş ölçüde görüş alışverişinde bulunmaya devam edecektir.

Kuralların 'evrenselliğini' korumak ayrıca önemlidir, böylece genç oyuncular maçları televizyonda izleyebilir ve daha sonra dışarı çıkıp gördüklerini uygulamaya çalışabilirler.

IFAB dünyanın her yerindeki insanlar ile iletişime geçmekten çok büyük keyif almakta ve Oyun Kurallarıyla ilgili öneriler ve sorular almaktan her zaman memnuniyet duymaktadır.

Lütfen önerilerinizi, fikirlerinizi ve sorularınızı **lawenquiries@theifab.com.** adresine iletmeye devam ediniz.

Oyun Kurallarının geçmişi ve denemeler dahil güncel gelişmeler hakkında ayrıntılı bilgi için lütfen web sitemizi ziyaret edin: **www.theifab.com.**

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Notlar ve Düzenlemeler

Oyun Kuralları Hakkında Notlar

Resmi Diller
IFAB Oyun Kurallarını İngilizce, Fransızca, Almanca ve İspanyolca yayımlamaktadır. Eğer ifade tarzında bir farklılık varsa, İngilizce metin geçerlidir.

Diğer Diller
Oyun Kurallarını tercüme eden Ulusal Futbol Federasyonları, Kuralların 2024/25 sürümünün şablonunu IFAB'la irtibat kurarak elde edebilir: info@the.ifab.com.

Bu formatı kullanarak Oyun Kurallarını tercüme eden Ulusal Futbol Federasyonları, IFAB'a bir kopyasını göndermeye davet edilmektedir (ön kapakta Ulusal Futbol Federasyonu'nun resmi çevirisi olduğu açıkça belirtilmelidir), böylece başkalarının kullanması için IFAB internet sitesinde yayımlayabilir.

Ölçümler
Metrik birim ile İngiliz ölçü birimi arasında uyumsuzluk varsa, metrik birimler esas alınır.

Kuralların Uygulanması
IFAB tarafından izin verilen düzenlemeler dışında, aynı kurallar, her konfederasyonun, ülkenin, şehrin ve köyün bütün maçlarında uygulanır. (Genel Düzenlemelere bakınız). Kurallar, IFAB'ın izni olmadan düzenlenemez veya değiştirilemez.

Hakemlere ve diğer katılımcılara eğitim verenler şunu vurgulamalıdır:

- Hakemler, adil ve güvenli bir maç ortamı sağlamak için Kuralları oyunun 'ruhu' kapsamında uygulamalıdır

- Herkes hakemlere ve verdikleri kararlara saygılı olmalıdır. Hakemlerin de insan olduğu ve hata yapabilecekleri unutulmamalıdır.

Oyuncuların oyunun imajıyla ilgili büyük bir sorumluluğu vardır ve takım kaptanı, Kurallara ve hakemlerin kararlarına saygı duyulmasını sağlamaya yardımcı olmak için önemli bir rol oynamalıdır.

Anahtar
Ana Kural değişikliklerinin altı sarıyla çizilmiş ve kenar boşluğunda vurgulanmıştır. Editoryal değişikliklerin altı çizilidir.
SK = sarı kart (ihtar); KK = kırmızı kart (ihraç).

IFAB
FIFA
adidas

Genel Düzenlemeler

Oyun Kurallarının evrenselliği, oyunun özünde dünyanın her yerinde ve her seviyesinde aynı olduğu anlamına gelmektedir. Kurallar, oyunun oynandığı yerde 'adil' ve güvenli bir ortam yaratmanın yanı sıra, katılımı ve zevk almayı da teşvik etmelidir.

Tarihsel olarak, IFAB, ulusal futbol federasyonlarına, futbolun belirli kategorilerindeki 'organizasyonel' kuralları düzenlemede bir miktar esneklik sağlamıştır. Bununla birlikte, IFAB, ulusal futbol federasyonlarına, eğer kendi ülkelerinde futbola katkı sağlayacaksa futbolun bazı organize edilme şekillerini düzenleyebilmelerine güçlü bir şekilde inanmaktadır.

Oyunun nasıl oynandığı ve yönetildiği, FIFA Dünya Kupası finalinden en küçük köyde oynanan maçlara kadar, dünyanın her yerinde aynı şekilde olmalıdır. Bununla birlikte, oyunun ne kadar süreceği, kaç oyuncunun yer alacağı ve bazı uygun olmayan davranışların nasıl cezalandırılacağı ülkenin yerel futbolunun ihtiyaçlarına göre belirlenmelidir.

Tüm Ulusal Futbol Federasyonları (ve konfederasyonlar ve FIFA) Futbol için aşağıdaki sorumlu oldukları organizasyonel alanların Oyun Kuralları ile ilgili bölümlerinin tamamını ya da bir kısmını düzenleme seçeneğine sahiptir:

Tüm seviyedeki müsabakalar için:

- en fazla oyuncu değişikliği sayısının Ulusal Futbol Federasyonu, Konfederasyonu ve FIFA tarafından belirleneceği gençler futbolu hariç, her bir takıma en çok beş* oyuncu değişikliği hakkı verilmiştir.
- ek kalıcı beyin sarsıntısı değişikliklerinin uygulanması (IFAB'ın protokolünü uygulayarak)

** Uzatmalara giden maçlar için geçerli olan koşullar ve oyuncu değişikliği fırsatına ilişkin kısıtlamaların detaylarını Kural 3'te görebilirsiniz.*

Gençler, veteranlar, engelliler ve grassroots futbolu için:

- oyun alanının boyutları
- topun boyutu, ağırlığı ve malzemesi
- kale direkleri arasındaki genişlik ve üst direğin yerden yüksekliği
- oyunun iki (eşit) devrelerinin (ve ekstra sürenin iki eşit devrelerinin) süresi
- Oyuncuların sayısı
- tekrar değiştirilebilir oyuncunun kullanılması
- bazı/tüm ihtarlar (Sarı Kartlar) için geçici oyun dışı bırakma (sin bins)
- Kaptanın zorunlu kaptanlık bandına dair özel gereklilikler

Buna ek olarak, Ulusal Futbol Federasyonlarının kendi yerel futbol liglerini iyileştirmesi ve geliştirmesi için futbolun "kategorileri" konusunda aşağıdaki kararları onaylanmıştır:

- Ulusal Futbol Federasyonları, konfederasyonlar ve FIFA, gençler ve veteranlar için yaş sınırlamalarına karar verme esnekliğine sahiptir
- her bir Ulusal Futbol Federasyonu, en düşük futbol düzeyindeki hangi liglerin "grassroot futbolu" olarak tanımlanacağını belirleyecektir

"IFAB'ın denemeleri

Potansiyel bir kural değişikliğinin oyun üzerinde yaratabileceği hem beklenen hem de beklenmeyen etkileri değerlendirmek için test edilmesi veya denenmesi gereken zamanlar vardır. Konfederasyonların, ulusal federasyonların ve müsabaka organizatörlerinin bu tür denemelere katılabilmeleri için IFAB'dan izin almaları gerekmektedir.

2024/25'te IFAB'ın denemeleri şunları içerecektir:

- Belirli durumlarda hakemin çevresinde yalnızca kaptanların girebileceği bölgenin kullanılması
- Bazı çatışma durumlarının ardından resmi sakinleşme sürelerinin kullanılması
- Kalecinin topu elinde çok uzun süre tutmasıyla baş etmeye farklı bir yaklaşım
- Hakemin VAR 'incelemesi' veya uzun VAR 'kontrolü' sonrasında nihai kararı duyurması ve açıklaması"

Tüm denemelere ilişkin daha fazla ayrıntı ve protokoller **www.theifab.com** adresinde ('Denemeler' bölümünde) bulunabilir.

Herhangi bir denemeye katılmak için başvuruda bulunmak isteyenler belirtilen adresi kullanarak IFAB ile iletişime geçmelidir: **trials@theifab.com.**

Diğer değişiklikler için izin

Ulusal Futbol Federasyonları, farklı ligler için farklı düzenlemeleri onaylama seçeneğine sahiptir - düzenlemelerin evrensel olarak uygulanması veya tümünün uygulanması gerekli değildir. **Bununla birlikte, IFAB'ın izni olmadan herhangi başka bir düzenleme kabul edilemez.**

Ulusal Futbol Federasyonlarının, bu düzenlemelerin kullanımı ve hangi seviyelerde kullanıldığı ile ilgili IFAB'ı bilgilendirmesi istenmektedir, çünkü bu bilgiler ve özellikle düzenlemelerin kullanılıyor olma nedenleri, IFAB'ın diğer ulusal federasyonlarda futbolun gelişimine yardımcı olmak üzere paylaşabileceği fikirleri/stratejileri belirleyebilir.

IFAB, futbolun dünya çapında gelişimi için katılımı artırabilecek, futbolu daha ilgi çekici yapabilecek ve tanıtacak diğer potansiyel düzenlemeleri duymaya da oldukça ilgilidir.

IFAB
SSROOTS
adidas

Geçici Oyun Dışı Bırakma İçin Rehber (sin bins)

1 Temmuz 2024 tarihinden itibaren güncellenmiştir

Giriş

Gençler, veteranlar, engelliler ve grassroot müsabakalarında; müsabakanın ulusal federasyonunun, konfederasyonunun veya FIFA'nın (hangisi uygunsa) onayına tabi olarak, ihtar gerektiren (SK) ihlallerin tümü veya bir kısmı için geçici oyun dışı bırakma(sin bins) bir seçenek olarak bulunmaktadır.

IFAB'ın 138. Yıllık Genel Toplantısı, tüm Kural değişikliklerinde olduğu gibi 1 Temmuz 2024'ten itibaren geçerli olan ancak daha önce de uygulamaya konulabilecek 'Geçici oyun dışı bırakma (sin bins)'ya ilişkin kılavuzun revize edilmiş bir versiyonunu onayladı.

Kılavuzun içeriğinde yapılan değişikliklerin altı çizilmiştir; editoryal değişiklikler işaretlenmemiştir."

Geçici oyun dışı bırakma için referans aşağıdakilerde bulunur:

Kural 5- Hakem
5.3 Yetkiler ve görevler - Disiplin cezaları

Hakemin, devre arası, uzatma devreleri ve penaltılar (penaltı vuruşları) da dahil olmak üzere maçın başlangıcında oyun alanına girdiği andan maç bitimine kadar sarı veya kırmızı kart göstermeye ve müsabaka talimatları izin veriyorsa bir oyuncuyu geçici oyun dışı bırakmaya yetkisi vardır.

Geçici oyun dışı bırakma, bir oyuncunun ihtar gerektiren bir ihlal yapması halinde, derhal oyunun bir sonraki bölümünden, geçici olarak uzaklaştırılmasıdır. Bunun felsefesi, "anında cezalandırmanın" ihlali yapan oyuncunun ve potansiyel olarak takımının davranışları üzerinde belirgin ve derhal olumlu bir etki sağlayabilecek olmasıdır.

Ulusal Futbol Federasyonu, konfederasyon ya da FIFA geçici oyun dışı bırakma protokolünü aşağıdaki ilkeler kapsamında onaylamalıdır:

Sadece Oyuncular

• Geçici oyun dışı bırakma tüm oyunculara uygulanır (kaleciler dahil) ancak ihtarlık (SK) ihlaller yapan yedek oyuncu veya değiştirilmiş oyunculara uygulanamaz.

Hakemin işareti

• Hakem geçici oyun dışı bırakmayı belirtmek için sarı kart (SK) gösterir ve sonra her iki kolu ile geçici oyun dışı bırakma alanını (genellikle oyuncunun teknik alanı) açıkça işaret eder.

Geçici Oyun Dışı Bırakma Süresi

• Geçici oyun dışı bırakma süresi tüm ihlaller için aynıdır
• Geçici oyun dışı bırakma süresi, toplam oyun süresinin %10'u ile %15'i aralığında olmalıdır. (örneğin, 90 dakikalık maçta 10 dakika, 80 dakikalık maçta 8 dakika)
• Geçici oyun dışı bırakma süresi, oyuncunun sahayı terk etmesinden sonra oyun tekrar başladığında başlar
• Hakem, geçici oyun dışı bırakma süresi içinde oyunun durması durumunda, devre sonuna ilave edilmesine izin verilen uzatma süresine dahil, (örneğin, oyuncu değişikliği, yaralanma, gol kutlaması vb.) herhangi kayıp zamanı geçici oyun dışı bırakma süresine eklemelidir
• Müsabaka talimatı, geçici oyun dışı bırakma süresinde hakeme kimin yardımcı olacağına karar vermelidir. Bu, temsilci, 4. Hakem, tarafsız yardımcı hakem sorumluluğu olabileceği gibi, tam tersine bir takım görevlisi de olabilir
• Geçici oyun dışı bırakma süresi tamamlandığında, oyuncu topun bir sonraki oyun dışı olduğu anda hakemin izni ile taç çizgisinden oyuna dönebilir
• Oyuncunun ne zaman geri dönebileceğine dair nihai karar hakemindir
• Geçici oyun dışı bırakılmış oyuncu, geçici oyun dışı bırakma süresi sonuna kadar değiştirilemez (ve yalnızca takım izin verilen tüm oyuncu değişikliklerini ve/veya oyuncu değişikliği fırsatlarını kullanmamışsa, eğer uygulanabilirse).
• Eğer geçici oyun dışı bırakma süresi ilk devre sonuna kadar tamamlanmazsa (veya uzatma devreleri oynanacaksa ikinci yarının sonunda) geçici oyun dışı bırakma süresinin kalan kısmı ikinci devrenin başından itibaren devam eder (uzatma devresi başlangıcı)
• Eğer geçici oyun dışı bırakma süresi ilk devre sonuna kadar tamamlanmazsa, sürenin kalan kısmı ikinci devrenin başından itibaren devam eder; bu durum aynı zamanda uzatma devrelerinde de geçerlidir

• Maçın sonunda, geçici oyun dışı bırakma süresi hala devam eden oyuncunun penaltılar (penaltı vuruşları) da yer almasına izin verilir çünkü penaltılar sırasında (penaltı atışları) geçici oyun dışı bırakma uygulaması yapılmaz.

Geçici Oyun Dışı Bırakma Alanı

• Geçici oyun dışı bırakılmış oyuncu, eğer ısınmıyorsa (yedek oyuncu ile aynı şartlarda), teknik alan içerisinde (mevcutsa) ya da takımın antrenörü/teknik ekibi ile birlikte kalmalıdır.

Geçici Oyun Dışı Bırakma Sırasındaki İhlaller

• Geçici oyun dışı bırakılmış bir oyuncu, geçici oyun dışı bırakma süresinde ihtar (SK) veya ihraç (KK) gerektiren bir ihlal yaparsa, maçta bir daha yer almayacaktır ve değiştirilemez veya yerine başka bir oyuncu alınamaz.

İlave disiplin cezaları

• Müsabaka yönetmelikleri/Ulusal Futbol Federasyonları geçici oyun dışı bırakmaların ilgili makamlara rapor edilmesi gerekip gerekmediğine ve örneğin ihtarlarda (SKlar) olduğu gibi geçici oyun dışı bırakma sayı toplamlarına göre ilave disiplin cezası verilip verilmeyeceğine karar verecektir.

Geçici oyun dışı bırakma sistemleri

Ligler aşağıdaki geçici oyun dışı bırakma sistemlerinden birini kullanabilirler:

• Sistem A- tüm ihtarlar (SKlar) için
• Sistem B- tüm değil ancak bazı ihtarlar (SKlar) için

Sistem A- tüm ihtarlar (SKlar) için geçici oyun dışı bırakma

• Tüm ihtarlar (SKlar) geçici oyun dışı bırakma ile cezalandırılır.
• Aynı maç içerisinde ikinci kez ihtar (SK) alan oyuncu:
    • İkinci kez geçici oyun dışı bırakılma alır ve maçın daha sonraki bölümünde yer alamaz.
    • Eğer oyuncunun takımı maksimum sayıda oyuncu değişikliği ve/veya oyuncu değişikliği fırsatı kullanmamışsa, eğer uygulanabiliyorsa ikinci

geçici oyun dışı bırakma süresi sonunda yedek oyuncu ile değiştirilebilir (bunun nedeni takımın zaten 2 kez geçici oyun dışı bırakma süresince ilgili oyuncu olmadan oynayarak cezalandırılmış olmasıdır.)

Sistem B - tüm değil ancak bazı ihtarlar (SKlar) için geçici oyun dışı bırakma*

- Önceden tanımlanmış ihtar (SK) gerektiren ihlaller listesi geçici oyun dışı bırakma ile cezalandırılacaktır.
- Diğer tüm ihtar gerektiren ihlaller sarı kart ile cezalandırılır, geçici oyun dışı bırakma ile cezalandırılmaz.
- Aynı maçta iki ihtar (SK) alan bir oyuncu, bir ihtar/her iki ihtar geçici oyun dışı bırakma ihlali için olsa bile ihraç edilir (KK)

**Bazı müsabaka talimatları geçici oyun dışı bırakmanın yalnızca uygunsuz davranışlarla ilgili ihlaller kapsamında kullanılmasını kabul edebilir, örneğin:*

- *Hakemi aldatma*
- *Rakip takımın oyunu tekrardan başlatmasını kasıtlı olarak geciktirme*
- *Söz veya hareketle itiraz*
- *Çekerek, tutarak, iterek ya da bilerek elle oynayarak umut vaat eden bir atağı durdurma veya müdahale etme*
- *Penaltı vuruşunda vuruşu kullanan oyuncunun kural dışı yanıltması*

Tekrar Değiştirilebilir Oyuncular İçin Rehber

3 Mart 2017 tarihinde Londra'da gerçekleştirilen IFAB'ın 131. Yıllık Genel Kurul Toplantısında, gençler, veteranlar, engelliler ve grassroot futbolunda tekrar değiştirilebilir oyuncu uygulanmasının (oyundan çıkan oyuncunun tekrar oyuna girebilmesi) ulusal federasyonların, konfederasyonların veya FIFA'nın, hangisi uygun ise, onayına tabi olduğu kabul edilmiştir.

Tekrar değiştirilebilir oyuncu değişikliği için referans aşağıda bulunur:

Kural 3 - Oyuncular
3.2 Oyuncu Değişikliği Sayısı - Tekrar Değiştirilebilir Oyuncu Değişikliği

Tekrar değiştirilebilir oyuncu değişikliğinin kullanılmasına sadece gençler, veteranlar, engelliler ve grassroot futbolunda Ulusal Futbol Federasyonu, konfederasyon veya FIFA'nın anlaşmasıyla izin verilir.

Bir "tekrar değiştirilebilir oyuncu" oyunda oynamış ve değiştirilmiş (değiştirilmiş oyuncu) ve sonradan maçta başka bir oyuncu ile değiştirilerek oyuna geri dönen oyuncudur.

Bir değiştirilmiş oyuncunun maçta oyuna geri dönmesi dışında, Kural 3'ün diğer tüm hükümleri ve Oyun Kuralları tekrar değiştirilebilir oyuncu için uygulanır. Özellikle, Kural 3'de belirlenmiş oyuncu değişikliği yöntemi takip edilmek zorundadır.

IFAB
FIFA.com
FIFA
REFEREE
2023

Ek kalıcı beyin sarsıntısı değişiklik protokolü

1 Temmuz 2024 tarihinden itibaren geçerlidir

Giriş

IFAB'ın 2 Mart 2024'te İskoçya'da düzenlenen 138. Yıllık Genel Toplantısında (YGT) onay alınmasının ardından, Oyun Kuralları artık müsabakalarda ek kalıcı beyin sarsıntısı oyuncu değişikliği kullanımına izin verilmesine onay veriyor.

Beyin sarsıntısı geçiren veya beyin sarsıntısı geçirdiğinden şüphelenilen bir oyuncu değiştirildiğinde ve maçta daha fazla yer almadığında ek bir kalıcı beyin sarsıntısı oyuncu değişikliği gerçekleşir. Bu oyuncu değişikliği, 'normal' izin verilen oyuncu değişikliklerinden (veya uygun olan oyuncu değişikliği fırsatlarından) biri olarak sayılmaz.

Ek kalıcı beyin sarsıntısı değişikliklerine ilişkin referans şurada bulunur:

Kural 3. Oyuncular
3.2 Oyuncu değişikliği sayısı - Ek kalıcı beyin sarsıntısı oyuncu değişikliği

Müsabaka talimatları, 'Notlar ve değişiklikler' altında listelenen protokole uygun olarak ek kalıcı beyin sarsıntısı oyuncu değişiklikleri kullanabilir.

Not: Denemeler sırasında iki farklı protokol kullanılmasına rağmen, IFAB Genel Kurul Toplantısında tek bir protokol onaylamıştır ve onaylanan bu protokolün bütünüyle kullanılması gereklidir."

Prensipler

• Her takımın bir maçta en fazla bir ‘beyin sarsıntısı değişikliği’ kullanmasına izin verilir.
• Halihazırda kullanılan oyuncu değişikliği sayısına bakılmaksızın ‘beyin sarsıntısı değişikliği’yapılabilir.
• Halihazırda gerçekleştirilen değişikliklerin sayısına bakılmaksızın, belirtilen yedek oyuncu sayısının kullanılabilecek maksimum 'normal yedek oyuncu' sayısıyla aynı olduğu müsabakalarda, ‘beyin sarsıntısı değişikliği’ için daha önce değiştirilmiş bir oyuncu ne olursa olsun herhangi bir zamanda kullanılabilir.
• Bir ‘beyin sarsıntısı değişikliği’ yapıldığında, rakip takım herhangi bir nedenle 'ilave bir yedek oyuncu' kullanma seçeneğine sahiptir.

Prosedür

- Oyuncu değişikliği prosedürü Kural 3 – Oyuncular'a uygun olarak yürütülür (aşağıda aksi belirtilmedikçe).
- 'Beyin sarsıntısı değişikliği' yapılabilir:
  - beyin sarsıntısı meydana geldikten veya bundan şüphelenildikten hemen sonra;
  - saha içi değerlendirme ve/veya saha dışı değerlendirme sonrasında; veya
  - Bir oyuncunun daha önce değerlendirildiği ve oyun alanına döndüğü durumlar da dahil olmak üzere, sarsıntının meydana geldiği veya bundan şüphelenildiği herhangi bir zamanda.

• Bir takım 'beyin sarsıntısı değişikliği' yapmaya karar verirse, hakem/dördüncü hakem ideal olarak farklı renkte bir oyuncu değişikliği kartı/formu kullanarak bilgilendirilir.
• Beyin sarsıntısı geçiren veya beyin sarsıntısı şüphesi olan oyuncunun, penaltılar (penaltı vuruşları) dahil olmak üzere maçta daha fazla yer almasına izin verilmez ve mümkünse soyunma odasına ve/veya tıbbi bir tesise kadar kendisine eşlik edilmelidir.
• Rakip takım, hakem/dördüncü hakem tarafından, diğer takım tarafından yapılan 'beyin sarsıntısı değişikliği' ile eş zamanlı olarak veya başka bir zamanda kullanılabilecek 'ilave oyuncu değişikliği' ve 'ilave oyuncu değişikliği' fırsatı kullanma seçeneğinin olduğu konusunda bilgilendirilir
(Oyun Kurallarında aksi belirtilmedikçe).

Oyuncu değişikliği fırsatları

- 'Beyin sarsıntısı oyuncu değişikliği' yapmak, 'normal oyuncu değişikliği' fırsatlarının sayısına ilişkin herhangi bir sınırlamadan ayrıdır.
- Ancak, eğer bir takım 'beyin sarsıntısı değişikliği' ile aynı anda 'normal oyuncu değişikliği' yaparsa, bu onun 'normal oyuncu değişikliği' fırsatlarından biri olarak sayılacaktır.
- Bir takım tüm 'normal oyuncu değişikliği' fırsatlarını kullandıktan sonra, 'normal oyuncu değişikliği' yapmak için 'beyin sarsıntısı değişikliği'ni kullanamaz.
- Bir takımın 'beyin sarsıntı değişikliği' yapması durumunda, rakip takım 'ilave oyuncu değişikliği' kullanabilir ve bir 'ilave oyuncu değişikliği' fırsatı elde eder. Bu ek fırsat yalnızca 'ek oyuncu değişikliği' için kullanılabilir, 'normal oyuncu değişikliği' için kullanılamaz.

Maç görevlileri

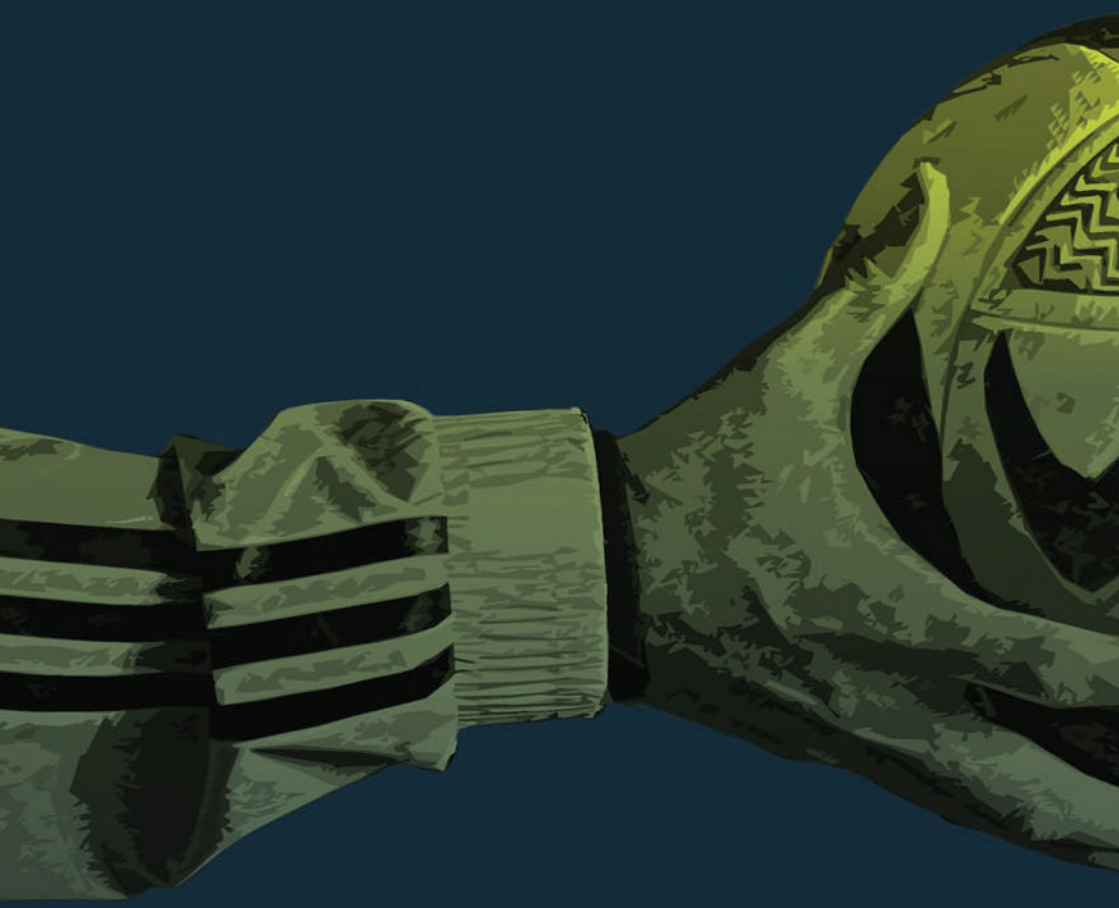
Hakem ve diğer maç görevlileri, özellikle de dördüncü hakem:

- bir oyuncunun değiştirilip değiştirilmeyeceği veya bir oyuncunun 'normal bir değişiklik veya 'beyin sarsıntısına bağlı değişiklik' ile değiştirilip değiştirilmeyeceği konusunda takımın karar verme sürecinin bir parçası değillerdir;
- gerçek veya şüphelenilen bir yaralanmanın 'beyin sarsıntısı değişikliği' yerine kullanılmasının uygun olup olmadığına karar veremezler;
- bir oyuncunun kesin veya şüphelenilen bir sakatlığı varsa, bir oyuncunun değerlendirilmesi ve/veya tedavi edilmesi gerektiğinden şüpheleniyorlarsa takım kaptanını, antrenörü ve/veya sağlık personelini bilgilendirmek de dahil olmak üzere uygun desteği vermelidirler;
- takım kaptanının, antrenörün ve/veya sağlık personelinin, sakatlanan bir oyuncunun oynamaya devam edemeyeceği yönündeki kararını desteklemelidir; bu, hakemin yeniden başlamayı oyuncu oyun alanını terk edene kadar ertelemesini gerektirebilir; ve
- 'beyin sarsıntı değişikliğinin' uygun olmayan bir şekilde yapıldığına dair endişeler varsa, ilgili yetkilileri bilgilendirmelidirler.

IFAB

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Oyun Kuralları

2024/25

IFAB®

Kural 1

Oyun Alanı

1. Oyun Alanı Zemini

Alan zemini, müsabaka talimatlarının izin verdiği doğal ve yapay malzemelerin bir arada kullanılması (hibrit sistem) dışında, tamamen doğal veya eğer müsabaka talimatları izin verirse, tamamen yapay olmalıdır.

Yapay zeminlerin rengi yeşil olmalıdır.

Gerek FIFA'ya bağlı ulusal futbol federasyonlarının ulusal takımları arasındaki maçlarda, gerekse uluslararası kulüp maçlarında yapay yüzeylerin kullanıldığı sahaların, IFAB tarafından özel izin verilmedikçe, Futbol Çimi için FIFA Kalite Programı koşullarına uygun olması gerekir.

2. Oyun Alanı İşaretleri

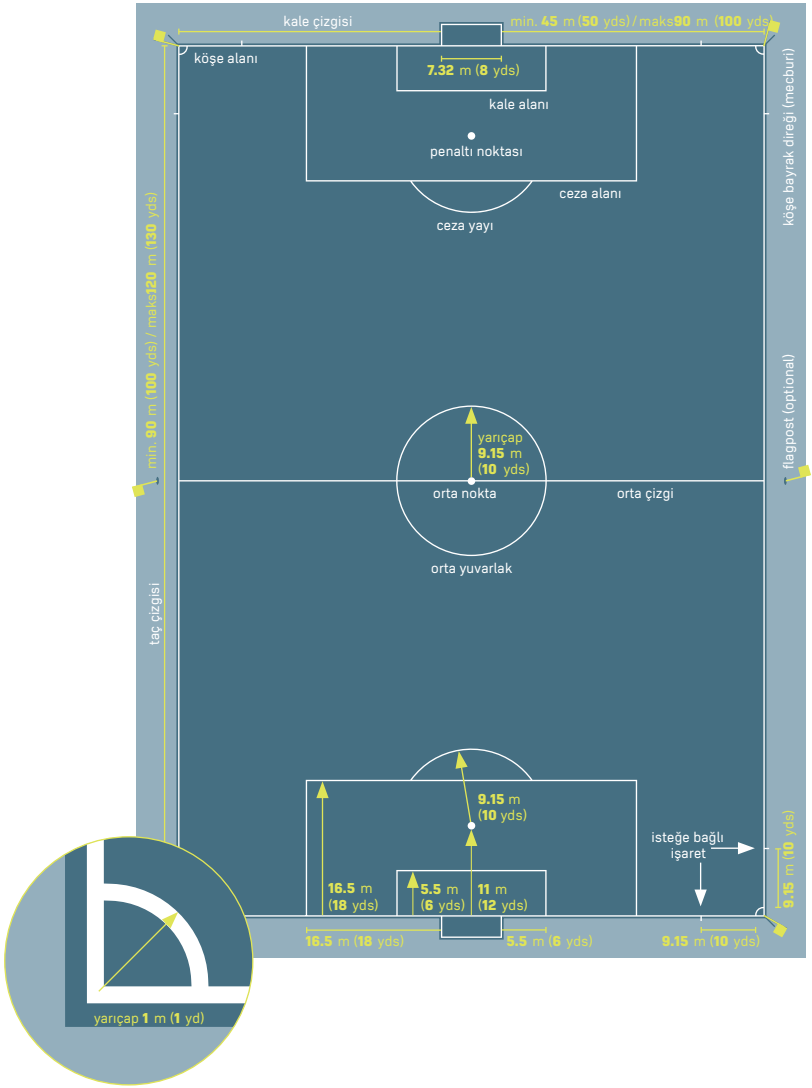
Oyun alanı dikdörtgen şeklinde olmalı ve tehlike oluşturmayacak şekilde sürekli çizgilerle işaretlenmelidir; eğer tehlikeli değil ise suni oyun alanı materyali doğal oyun alanlarının işaretlenmesinde kullanılabilir. Bu çizgiler sınırlarını belirledikleri alanlara dahildir.

Oyun alanı üzerinde yalnızca Kural 1'de belirtilen çizgiler işaretlenir. Yapay zeminlerin kullanılması durumunda, farklı çizgilere izin verilebilir ancak bu çizgilerin farklı renkte ve futbol çizgilerinden açıkça ayırt edilebilir olmaları gereklidir.

İki uzun sınır çizgisi taç çizgileridir. İki kısa çizgi kale çizgileridir.

Oyun alanı her iki taç çizgisinin orta noktasını birleştiren bir yarı alan çizgisi ile iki yarıya ayrılır.

Orta nokta yarı alan çizgisinin orta noktasında yer alır. 9.15 m (10 yds) yarıçapındaki bir daire ile çevrelenir.

- Çizgiler, kapladıkları alana dahil oldukları için ölçüm, çizgilerin dış kısımlarından alınır.
- Penaltı noktası, noktanın merkezinden kale çizgisinin arka kenarına doğru ölçülür.

Oyun alanı dışına, köşe yayından 9.15 m (10 yds) mesafede, kale ve taç çizgilerine dik açılı olacak biçimde işaretler konabilir.

Tüm çizgiler aynı genişlikte olmalıdır ve çizgilerin genişliği 12 cm'den (5 inç) fazla olmamalıdır. Kale çizgileri, kale direkleri ve üst direk ile aynı genişlikte olmalıdır.

Eğer bir oyuncu oyun alanına izin verilmeyen işaretler yaparsa, sportmenlik dışı davranıştan dolayı ihtar verilecektir. Eğer hakem, bunun maç sırasında yapıldığını fark ederse, top oyun dışı olduğu zaman oyuncuya ihtar verir.

3. Ölçüler

Taç çizgisi kale çizgisinden uzun olmalıdır.

- Uzunluk (taç çizgisi):
  En az 90 m (100 yds)
  En fazla 120 m (130 yds)
- Uzunluk (kale çizgisi):
  En az 45 m (50 yds)
  En fazla 90 m (100 yds)

Yukarıda verilen ölçüler aralığında kale çizgisi ve taç çizgisinin uzunluğunu müsabaka talimatı belirler.

4. Uluslararası Maçlarda Ölçüler

- Uzunluk (taç çizgisi):
  En az 100 m (110 yds)
  En fazla 110 m (120 yds)
- Uzunluk (kale çizgisi):
  En az 64 m (70 yds)
  En fazla 75 m (80 yds)

Yukarıda verilen ölçüler aralığında kale çizgisi ve taç çizgisinin uzunluğunu müsabaka talimatı belirler.

5. Kale alanı

Kale direklerinin her birinin iç kenarlarından 5,5 m (6 yds) uzaklıkta kale çizgisine dik iki çizgi çizilir. Bu çizgiler oyun alanına doğru 5,5 m (6 yds) dik uzatılır ve kale çizgisine paralel olarak çizilen bir çizgi ile birleştirilir. Bu çizgiler ve kale çizgisiyle sınırlanan alan kale alanıdır.

6. Ceza alanı

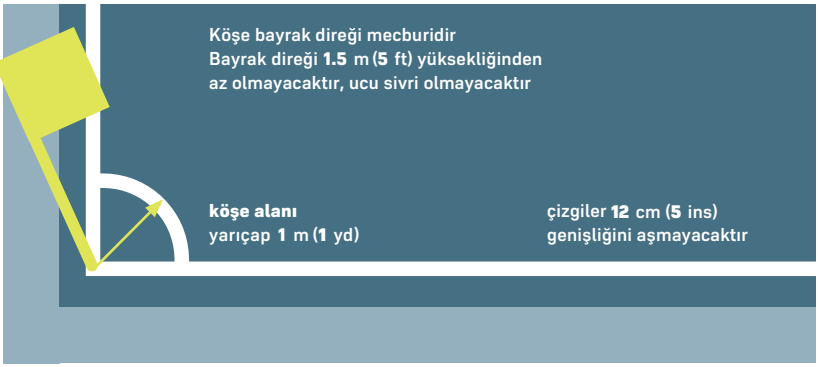
Kale direklerinin her birinin iç kenarlarından 16,5 m (18 yds) uzaklıkta kale çizgisine dik iki çizgi çizilir. Bu çizgiler oyun alanına doğru 16,5 m (18 yds) dik uzatılır ve kale çizgisine paralel olarak çizilen bir çizgi ile birleştirilir. Bu çizgiler ve kale çizgisiyle sınırlanan alan, ceza alanıdır.

Her bir ceza alanı içerisinde, kale direklerinin orta noktasından 11 m (12 yds) uzaklıkta bir penaltı noktası işaretlenir.

Ceza alanı dışına merkezi penaltı noktası olan 9,15 m (10 yds) yarıçapında bir daire yayı çizilir.

7. Köşe alanı

Köşe alanı, her bir köşe bayrak direğinden itibaren oyun alanı içine çizilen 1 m (1 yd) yarıçaplı çeyrek daire yayı çizilerek belirlenir.

8. Bayrak Direkleri

Oyun alanının her köşesine en az 1,5 m (5 ft) uzunluğunda, ucu sivri olmayan ve ucuna bayrak takılan bir bayrak direği yerleştirilmelidir.

Bayrak direkleri, ayrıca, orta saha çizgisinin her bir tarafının bitiminde, taç çizgisinden en az 1 m (1 yd) dışarıya yerleştirilebilir.

9. Teknik Alan

Teknik alan, aşağıda ana hatlarıyla belirtilen şekilde, takım görevlileri ve yedek oyuncular ve değiştirilmiş oyuncular için düzenlenmiş oturma yerleri olan stadyumlarda oynanan maçlarla ilgilidir:

- teknik alan, düzenlenen oturma yerlerinin her iki yanından 1 m (1 yd) yana doğru ve taç çizgisinin 1m (1 yd) yakınına kadar bir alanı kapsamalıdır
- alanı belirlemek için işaretleme yapılmalıdır.
- teknik alanda bulunabilecek kişi sayısı müsabaka talimatlarına göre belirlenir.
- teknik alanda bulunan kişiler:
  - müsabaka talimatlarına uygun olarak maçın başlamasından önce belirlenir.
  - sorumlu davranışlar içinde bulunmalıdırlar.
  - örneğin; sakatlanmış bir oyuncunun durumunu değerlendirmek üzere fizyoterapist/doktorun hakemin izniyle oyun alanına girmesi gibi özel durumlar haricinde teknik alan sınırları içerisinde kalmalıdırlar.
- teknik alandan her seferinde yalnız bir kişinin taktik talimatlar verme yetkisi vardır.

10. Kaleler

Her bir kale çizgisinin ortasına bir kale yerleştirilir.
Kale, bayrak direklerinden eşit uzaklıkta dikey biçimde duran iki direk ile bu direkleri birleştiren yatay bir üst direkten oluşur. Kale direkleri ve üst direk onaylanmış materyallerden yapılmalıdır ve tehlike yaratmamalıdırlar. Her iki kalenin de kale direkleri ve üst direği aynı şekilde olmalı ve bu şekiller kare, dikdörtgen, yuvarlak, elips veya bu seçeneklerin bir karışımı (hibriti) olmalıdır.

FIFA'nın veya konfederasyonların gözetimi altında organize edilen resmi turnuvalarda kullanılan bütün kalelerin, Futbol Kaleleri için FIFA Kalite Programı gerekliliklerini karşılaması önerilir.

İki direğin iç kısımlarının birbirine uzaklığı 7.32 m (8 yds) ve üst direğin alt kısmının yerden yüksekliği ise 2.44 m (8 ft) olarak belirlenmiştir.

Kale direklerinin kale çizgisine göre konumu grafiklere uygun olmalıdır.

Kale direkleri ve kale üst direği beyaz renk olmalı ve 12 cm'yi (5 inç) aşmamak kaydı ile aynı genişlikte ve derinlikte olmalıdır.

Eğer kale üst direği yerinden çıkar veya kırılırsa, oyun kale üst direği onarılıncaya veya eski yerine geri takılıncaya kadar durdurulmalıdır. Oyun tekrar bir hakem atışı ile başlar. Eğer kale üst direği onarılamayacak durumda ise maç tatil edilmelidir. Kale üst direği bir iple veya herhangi bir esnek veya tehlike oluşturabilecek bir materyalle değiştirilmemelidir.

Kale ağları, kaleye ve kale arkasındaki zemine düzgünce tutturulmak ve kaleciye etki etmemek şartıyla takılabilir.

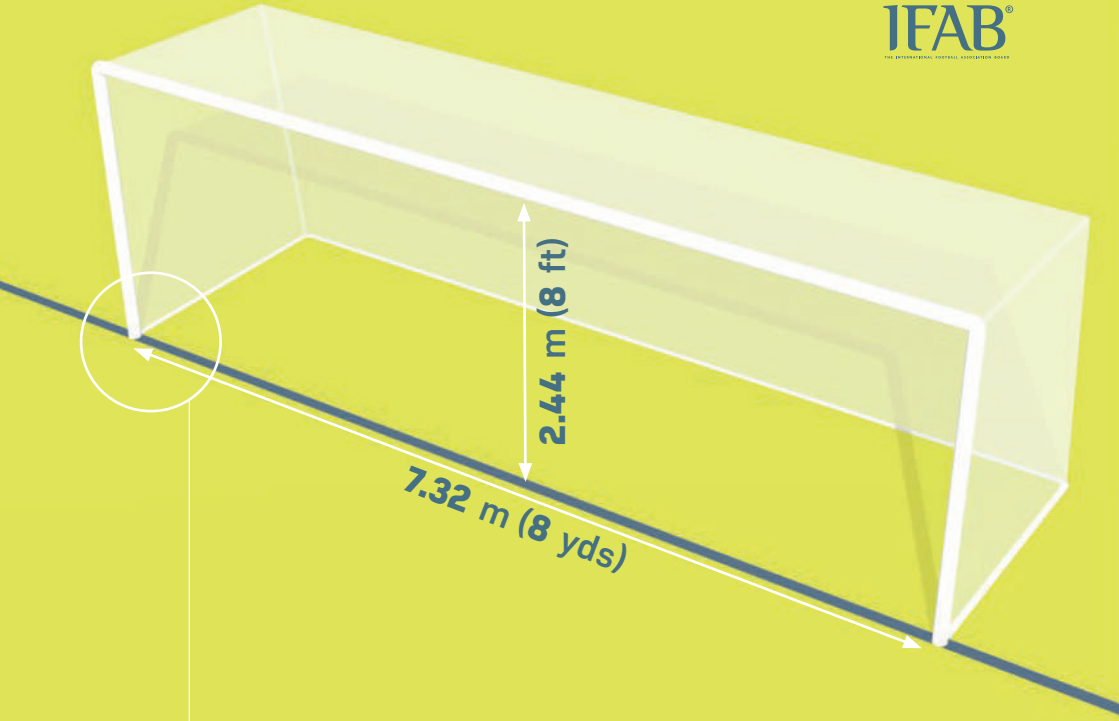
Güvenlik

Kaleler (portatif olanlar dahil) zemine sıkıca güvenli şekilde sabitlenmelidir.

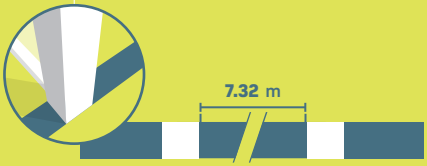
11. Gol Çizgisi Teknolojisi (GLT)

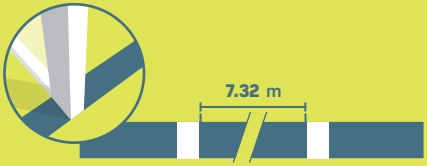
Gol Çizgisi Teknolojisi sistemleri hakem kararını desteklemek için gol olup olmadığının doğrulanması amacıyla kullanılabilir.

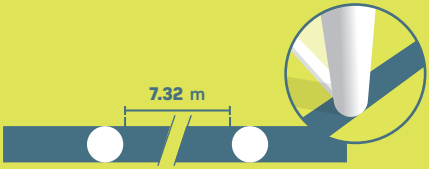
Gol Çizgisi Teknolojisinin kullanımı müsabaka talimatlarında belirtilmelidir.

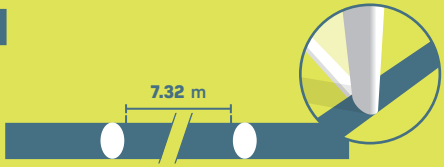

Kale direklerinin kale çizgisine göre konumu aşağıdaki görseller ile uyumlu olmalıdır

Gol Çizgisi Teknolojisi İlkeleri

Gol Çizgisi Teknolojisi yalnızca gol çizgisine uygulanır ve sadece gol olup olmadığına karar verilmesi gereken durumlarda kullanılır.

Gol olup olmadığı sinyali GLT sistemi tarafından sadece maç hakemlerine (hakemin saati aracılığıyla, titreşim ve görsel sinyal yoluyla ve/veya hakemin kulaklık mikrofonu/kulaklığı aracılığıyla) anında ve otomatik olarak bir saniye içinde iletilmelidir; bu sinyal ayrıca video operasyon odasına (VOR) da gönderilebilir.

Gol Çizgisi Teknolojisi Gereksinimleri ve Özellikleri

Eğer Gol Çizgisi Teknolojisi lig müsabakalarında kullanılacak ise, müsabaka organizatörleri sistemin (kale çerçevesinde veya topun içindeki teknolojide izin verilmiş herhangi bir potansiyel düzenleme dahil olmak üzere) GLT için FIFA Kalite Programı gerekliliklerini karşıladığından emin olmalıdır.

GLT'nin kullanıldığı yerlerde, hakem, maç öncesinde teknolojinin işlevselliğini, Test Kılavuzuna göre test etmelidir. Eğer teknoloji Test Kılavuzuna uygun biçimde çalışmıyor ise, hakem Gol Çizgisi Teknolojisini kullanmamalı ve durumu yetkili mercilere rapor etmelidir.

12. Ticari Reklam

Takımların oyun alanına giriş anından, devre arasında oyun alanından ayrılmalarına ve tekrar oyun alanına dönmelerinden maçın bitimine kadar olan sürede, oyun alanına, kale ağları ile sınırlanmış alana veya teknik alana veya hakem inceleme alanına (RRA) veya sınır çizgilerinin 1 m içerisinde kalan zemine, gerçek veya sanal ticari reklamın herhangi bir türünün konulmasına izin verilmez. Kalelere, ağlara, bayrak direklerine ve bayraklarına reklam konamaz ve bu gereçlere hiçbir yabancı madde (kamera, mikrofon vs.) takılamaz.

Ek olarak, dikey yerleştirilen reklam en az:

- taç çizgisinden 1 metre (1yd)
- kale çizgisinden kale ağlarının derinliği ile aynı uzaklıkta
- kale ağlarından 1 metre (1yd) uzakta olmalıdır.

13. Logolar ve Amblemler

Oyun süresince oyun alanında ve oyun alanındaki gereçlerde, kale ağları ve çevirdikleri alanlar da dahil, FIFA'nın, konfederasyonların, ulusal futbol federasyonlarının, müsabakaların, kulüplerin veya diğer kuruluşları temsil eden gerçek, sanal logo veya amblemlerini koymak yasaktır. Bayrak direğine konulan bayraklarda bu logo ve amblemlere izin verilmektedir.

14. Video Yardımcı Hakemler (VAR'lar)

VAR kullanılacak maçlarda bir video operasyon odası (VOR) ve en az bir adet hakem inceleme alanı (RRA) bulunmalıdır.

Video Operasyon Odası (VOR)

VOR, video yardımcı hakemin (VAR), video yardımcı hakem asistanının (AVAR) ve yeniden oynatma operatörünün (RO) çalıştığı yerdir; stadyum içinde, stadyuma yakın veya daha uzak bir konumda olabilir. Müsabaka sırasında, sadece yetkili kişilerin video operasyon odasına (VOR) girmelerine veya VAR, AVAR ve RO ile iletişim kurmalarına izin verilir.

VOR'a giren bir oyuncu, yedek oyuncu, değiştirilmiş oyuncu veya takım görevlisi ihraç edilecektir.

Hakem İnceleme Alanı (RRA)

VAR kullanılan maçlarda, hakemin 'sahada inceleme' (OFR) yapabileceği en az bir adet hakem inceleme alanı (RRA) bulunmalıdır. Hakem inceleme alanı şu özellikleri içermelidir:

- oyun alanı dışındaki görünür bir konumda
- açık bir şekilde işaretlenmiş

RRA'ya giren oyuncu, yedek oyuncu, değiştirilmiş oyuncu veya takım görevlisine ihtar verilecektir.

IFAB®

Kural 2

Top

1. Nitelikler ve Ölçüler

Tüm toplar:

- Yuvarlak
- Uygun malzemeden yapılmış
- Çevresi 68 cm (27 inç) ile 70 cm (28 inç) arasında
- Ağırlığı oyunun başlangıcında 410 g (14 oz) ile 450 g (16 oz) arasında
- Basıncı deniz seviyesinde 0.6-1.1 atmosfer (600 g/cm2–1.100g /8.5 lbs/sq.in. - 15.6 lbs/sq.in.) arasında olmalıdır.

FIFA'nın veya konfederasyonların gözetimi altında gerçekleşen resmi turnuvalarda oynanan maçlarda kullanılan bütün toplar Futbol Topları için FIFA Kalite Programı gerekliliklerini karşılamalı ve bunun işaretlerinden birini taşımalıdır.

Her bir işaret, topun resmi olarak test edildiğini ve Kural 2'de düzenlenen asgari şartlara ilave olarak özel teknik gerekliliklerini karşıladığını ve IFAB tarafından onaylandığını gösterir.

Ulusal Futbol Federasyonları düzenledikleri müsabakalarda, bu işaretlerden birini taşıyan topların kullanılmasını talep edebilir.

FIFA'nın, konfederasyonların veya ulusal futbol federasyonlarının resmi maçlarında topun üzerinde, müsabakanın, müsabakayı düzenleyen kurumun, topu üreten firmanın resmi markası, logo / amblemi dışında hiçbir ticari reklam bulunmasına izin verilmez. Konulacak işaretlerin sayısı ve boyutları müsabaka talimatı ile belirlenebilir.

2. Kusurlu Topun Değiştirilmesi

Eğer top maç sırasında kusurlu hale gelirse:

- oyun durdurulur ve
- hakem atışıyla tekrar başlatılır

Eğer top, başlama vuruşu, kale vuruşu, köşe vuruşu, serbest vuruş, penaltı vuruşu veya taç atışı sırasında kusurlu hale gelirse, oyunun tekrar başlaması yinelenir.

Eğer top, penaltı vuruşu sırasında veya penaltılar (penaltı vuruşları) sırasında ileri doğru hareket ederken, bir oyuncuya, kale direklerine veya kale üst direğine dokunmadan kusurlu hale gelirse, penaltı vuruşu tekrar edilir.

Top oyun süresince hakemin izni olmadan değiştirilemez.

3. İlave Toplar

Kural 2'de belirtilen niteliklere sahip toplar, oyun alanının çevresine yerleştirilebilir ve bu topların kullanımı hakemin kontrolü altındadır.

IFAB

IFAB®

Kural 3

Oyuncular

1. Oyuncuların Sayısı

Oyun, biri kaleci olmak üzere her biri en fazla on bir oyuncudan oluşan iki takım arasında oynanır. Eğer takımlardan birinde yedi oyuncudan daha az sayıda oyuncu varsa o maç başlatılamaz veya devam edemez.

Eğer bir takımda, bir veya birden fazla oyuncunun oyun alanını kasıtlı bir şekilde terk etmesi sonucunda yediden daha az sayıda oyuncu kalmışsa, hakem oyunu durdurmak zorunda değildir ve avantaj oynatabilir; fakat top oyun dışı olduğunda takımlardan birinin en az yedi oyuncusu yoksa oyun kaldığı yerden devam edemez.

Eğer müsabaka talimatları, başlama vuruşu yapılmadan önce tüm oyuncuların ve yedek oyuncuların isim listelerinin verilmesini şart koşarsa ve takımlardan biri maça on bir oyuncudan daha az sayıda oyuncuyla başlarsa, sonradan gelmeleri halinde sadece başlangıçta isimleri verilen oyuncular ve yedek oyuncular maçta oynayabilir.

2. Oyuncu Değişikliklerinin Sayısı

Resmi Maçlar

Resmi liglerde oynanan herhangi bir müsabakada en çok beş oyuncuya kadar oyuncu değişikliği sayısı FIFA, Konfederasyon veya ulusal federasyonlar tarafından belirlenir. Müsabaka talimatlarının en çok beş oyuncu değişikliğine izin verdiği en üst seviye ligdeki kulüplerin birinci takımları ile 'A' ulusal takımlarının erkek ve kadın müsabakalarında, her takım:

- En fazla üç kez oyuncu değişikliği fırsatına sahiptir*
- Ek olarak, devre arasında oyuncu değişikliği yapabilir.

** Her iki takımın da aynı anda oyuncu değişikliği yaptığı durumlarda, bu her iki takım için de kullanılmış bir oyuncu değişikliği fırsatı olarak sayılacaktır. Oyunun durdurulduğu bir zamanda, bir takım tarafından yapılan birden fazla oyuncu değişikliği(ve talepleri), kullanılmış bir oyuncu değişikliği fırsatı olarak sayılır.*

Uzatma Devreleri

- Eğer bir takım izin verilen en fazla sayıda oyuncu değişikliği yapmadıysa ve/veya oyuncu değişikliği fırsatını kullanmadıysa, kullanılmayan oyuncu değişiklikleri ve oyuncu değişikliği fırsatları uzatma devrelerinde kullanılabilir.
- Müsabaka talimatlarının uzatma devrelerinde takımların bir ilave oyuncu değişikliği yapmasına izin verdiği durumlarda, her takım bir ilave oyuncu değişikliği fırsatına sahip olur.
- Oyuncu değişikliği, maç sonu ile uzatma devrelerinin başlangıcı arasındaki sürede ve uzatma devrelerinin devre arasında da yapılabilir – bu durumlarda oyuncu değişikliği fırsatı kullanılmış olarak sayılmaz.

Müsabaka talimatlarında şunlar belirtilmelidir:

- en az üç en fazla on beş olmak üzere kaç yedek oyuncunun yazılacağı
- uzatmalara giden maçlarda bir ilave değişikliğin kullanılıp kullanılmayacağı (takım tüm oyuncu değişikliği haklarını kullanmış olsa da olmasa da)

Diğer Maçlar

Uluslararası 'A' takım maçlarında en fazla on beş yedek isim yazılabilirken bunun en fazla altısı kullanılabilir.

Diğer tüm maçlarda, aşağıdakilerin sağlanması durumunda daha fazla sayıda oyuncu değişikliği yapılabilir:

- takımların maksimum sayı üzerinde anlaşmaları
- hakeme müsabakadan önce bilgi verilmesi

Eğer hakeme bilgi verilmezse veya maçın başlamasından önce herhangi bir anlaşmaya varılmazsa, her takımın en fazla altı oyuncu değiştirmesine izin verilir.

Tekrar Değiştirilebilir Oyuncu Değişikliği

Tekrar değiştirilebilir oyuncu değişikliğine, ilgili ulusal federasyonun, konfederasyonun veya FIFA'nın onaylaması koşuluyla, yalnızca gençler, veteranlar, engelliler ve grassroot futbolunda izin verilir.

Ek kalıcı beyin sarsıntısı değişiklikleri

Organizasyonlar ek kalıcı beyin sarsıntısı değişikliklerini 'Notlar ve düzenlemeler' başlığı altında listelenen protokole uygun olarak kullanabilir.

3. Oyuncu Değişikliği Yöntemi

Yedek oyuncuların isimleri maç öncesinde hakeme verilmelidir. İsmi bu zamana kadar verilmeyen yedek oyuncular maçta yer alamazlar.Oyuncu değişikliği sırasında aşağıdaki kurallara uyulmalıdır:

- oyuncu değişikliği yapılmadan önce hakem bilgilendirilmelidir
- oyundan çıkan oyuncu:
    - eğer oyundan çıkan oyuncu zaten oyun alanı dışında değilse, oyun alanından çıkmak için hakemden izin alır ve hakem oyuncunun orta çizgiden ya da başka bir noktadan (örn. güvenlik/emniyet, sakatlık vb.) doğrudan çıkabileceğini belirtmediği sürece, oyuncu oyun alanı sınırlarına en yakın noktadan çıkmalıdır
    - doğrudan teknik alana ya da soyunma odasına gitmelidir ve tekrar değiştirilebilir oyuncu uygulamasına izin verilen müsabakalar haricinde maç içerisinde yer almaz
- eğer oyundan çıkacak olan oyuncu oyun alanından çıkmayı reddederse, oyun devam eder

Yedek oyuncu sadece :

- oyunun durdurulduğu bir zamanda
- orta alan çizgisinden
- değiştirilen oyuncu oyun alanını terk ettikten sonra
- hakemin işaretini aldıktan sonra, oyuna girer.

Yedek oyuncu oyun alanına girdiğinde oyuncu değişikliği tamamlanmış olur. O andan itibaren oyundan çıkan oyuncu değiştirilmiş oyuncu ve yedek oyuncu da oyuncu olur ve oyunu herhangi bir şekilde başlatabilir.

Tüm yedek oyuncular ve değiştirilmiş oyuncular, oynasın veya oynamasın hakemin otoritesine tabidir.

4. Kalecinin Değiştirilmesi

Herhangi bir oyuncu aşağıdaki şartlarda kaleci ile yer değiştirebilir:

- değişiklik yapılmadan önce hakem bilgilendirilirse
- değişiklik oyunun durduğu bir anda yapılırsa

5. İhlaller ve Cezalar

Eğer ismi bildirilmiş bir yedek oyuncu ismi bildirilmiş bir oyuncunun yerine oyuna başlarsa ve hakem bu değişiklik konusunda bilgilendirilmezse:

- hakem ismi bildirilen yedek oyuncunun oyuna devam etmesine izin verir
- ismi bildirilen yedek oyuncuya disiplin cezası verilmeyebilir
- ismi bildirilen oyuncu ismi bildirilen yedek oyuncu olabilir
- oyuncu değişikliği sayısı azaltılmaz
- hakem durumu ilgili kuruluşlara rapor eder

Eğer oyuncu değişikliği devre arasında veya uzatma devrelerinden önce yapılırsa işlemlerin, maçın başlamasından önce tamamlanması gerekir. Eğer hakeme bilgi verilmezse değiştirilen oyuncu oynamaya devam eder, herhangi bir disiplin cezasına gerek yoktur, konu ilgili kuruluşlara rapor edilir.

Eğer bir oyuncu hakemin izni olmadan kaleci ile yer değiştirirse, hakem:

- oyunu devam ettirir
- top oyun dışı olduğunda her iki oyuncuya da ihtar verir. Ancak; devre arasında (uzatma devrelerinin devre araları dahil) veya maç bitimi ve uzatma devreleri arasındaki sürede ve/veya penaltılar (penaltı vuruşları) esnasında yapılan değişiklikler için ihtar verilmez

Bu kuralın diğer tüm ihlallerinde:

- oyunculara ihtar verilir
- oyun durdurulduğunda topun bulunduğu yerden bir endirekt serbest vuruş ile oyun tekrar başlatılır

6. Oyuncuların ve Yedek Oyuncuların İhracı

İhraç edilmiş bir oyuncu:

- eğer takım listeleri teslim edilmeden önce ihraç edildiyse, herhangi bir sıfatla takım listelerinde yer alamaz
- eğer takım listeleri teslimin edildikten sonra ve maçın başlamasından önce ihraç edildiyse, yerine ismi bildirilmiş bir yedek oyuncu geçebilir (yerine geçen yedek oyuncunun yerine başka bir oyuncu geçemez); oyuncu değişiklik hakkı eksilmez
- başlama vuruşundan sonra ihraç edilirse yerine başka bir oyuncu alınamaz

İsmi bildirilmiş bir yedek oyuncu, başlama vuruşundan önce veya sonra oyundan ihraç edilmişse, yerine başka yedek oyuncu alınamaz.

7. Oyun Alanında Fazladan Kişilerin Olması

Takım listesinde isimleri belirtilmiş olan teknik direktör ve diğer görevliler (oyuncular ve yedek oyuncular haricinde) takım görevlileridir. Takım listesinde oyuncu, yedek oyuncu veya takım görevlisi olarak belirtilmeyen herkes saha dışı kişi olarak kabul edilir.

Eğer takım görevlisi, yedek oyuncu, değiştirilmiş oyuncu veya ihraç edilmiş oyuncu veya saha dışı kişi oyun alanına girerse, hakem:

- yalnızca oyuna müdahale söz konusu olduğunda oyunu durdurur
- oyun durduğunda bu kişiyi oyun alanından çıkarttırır
- gerekli disiplin işlemini uygular

Eğer oyun durdurulursa ve müdahale:

- bir takım görevlisi, yedek oyuncu, değiştirilmiş oyuncu veya ihraç edilmiş bir oyuncu tarafından yapılmış ise, oyun direkt serbest vuruş veya penaltı vuruşuyla tekrar başlatılır.
- saha dışından kişi tarafından yapılmış ise oyun hakem atışı ile tekrar başlatılır.

Eğer top kalenin içine gidiyorsa ve müdahale savunma oyuncusunun topla oynamasını engellemiyorsa ve top kaleye girerse, müdahalenin hücum yapan takım tarafından yapılmaması şartıyla, (topa temas edilse dahi) gol verilir.

8. Oyun Alanı Dışındaki Oyuncular

Oyun alanına tekrar girmek için hakemin iznine ihtiyacı olan bir oyuncu hakemin iznini almadan tekrar oyun alanına girerse, hakem;

- oyunu durdurur (eğer oyuncu oyuna veya görevli hakemlere müdahale etmiyorsa veya eğer avantaj uygulanıyorsa oyun derhal durdurulmaz)
- izinsiz oyun alanına girdiği için oyuncuya ihtar verir.

Eğer hakem oyunu durdurursa, oyuna şöyle başlanmalıdır:

- müdahalenin olduğu yerden direkt serbest vuruşla
- eğer müdahale yoksa oyun durdurulduğunda topun bulunduğu yerden endirekt serbest vuruşla

9. Oyun Alanında Fazladan Bir Kişi Bulunduğu Sırada Gol Olması

Gol atıldıktan sonra, oyun tekrar başlamadan önce, eğer hakem golün atıldığı anda oyun alanında fazladan bir kişi olduğunu fark ederse ve o kişi oyuna müdahale ederse:

- aşağıdaki durumlarda hakem golü geçersiz saymalıdır. Eğer fazladan kişi;
    - golü atan takımın oyuncusu, yedek oyuncusu, değiştirilmiş oyuncusu, ihraç edilmiş oyuncusu veya takım görevlisi ise, oyun fazladan kişinin bulunduğu yerden direkt serbest vuruşla tekrar başlatılır.
    - oyuna müdahale eden saha dışı bir kişi ise, pozisyon "Oyun alanında fazladan kişi olması" bölümünde özetlendiği şekilde bir golle sonuçlanmadığı sürece, hakem atışı ile tekrar başlatılır.

- aşağıdaki durumlarda hakem golü geçerli saymalıdır. Eğer fazladan kişi;
    - golü yiyen takımdan bir oyuncu, yedek oyuncu, değiştirilmiş oyuncu, ihraç edilmiş oyuncu veya takım görevlisi ise
    - oyuna müdahale etmemiş saha dışından kişi ise

Her durumda hakem fazladan kişinin oyun alanından çıkarılmasını sağlamalıdır.

Eğer gol atıldıktan ve oyun tekrar başlatıldıktan sonra hakem, gol atıldığında oyun alanında fazladan bir kişi olduğunu fark ederse, gol geçersiz sayılamaz. Fazladan kişi hala oyun alanındaysa hakem:

- oyunu durdurur
- fazladan kişinin oyun alanından çıkartılmasını sağlar
- oyunu uygun bir şekilde hakem atışıyla veya serbest vuruşla tekrar başlatır.

Hakem olayı ilgili kurumlara rapor etmelidir.

10. Takım Kaptanı

Her takım sahada tanımlayıcı bir kol bandı takan kaptan bulundurmak zorundadır. Takım kaptanının özel bir statüsü ya da ayrıcalığı yoktur ancak takımın genel davranışlarından bir dereceye kadar sorumludur.

IFAB®

Kural 4

Oyuncuların Ekipmanları

1. Güvenlik

Bir oyuncu tehlikeli herhangi bir ekipman kullanmamalı veya giymemelidir.

Her türlü takı (kolyeler, yüzükler, bileklikler, küpeler, deri ve plastik bileklikler vs.) yasaktır ve çıkartılmalıdır. Takıların üzerini kapatmak için bant kullanımına izin verilmez.

Oyuncular maç başlamadan ve yedek oyuncular da oyun alanına girmeden önce kontrol edilmelidir. Eğer bir oyuncu izin verilmeyen/tehlikeli bir ekipman veya takı giyiyorsa veya kullanıyorsa hakem oyuncudan:

- takıyı veya ekipmanı çıkarmasını ister.
- eğer oyuncu bu talimatı yerine getiremez veya yerine getirmek istemez ise oyunun ilk durduğu anda oyun alanını terk etmesini ister.

Uyarıyı reddeden veya takıyı/ekipmanı tekrar giyen oyuncuya ihtar verilmelidir.

2. Zorunlu Ekipmanlar

Bir oyuncunun zorunlu ekipmanları aşağıdaki ayrı parçaları kapsar:

- kollu bir forma
- şort
- çoraplar – çoraplar bir bant veya diğer bir malzeme ile dıştan kaplanırsa veya giyilirse, bunlar çorapların ilgili kısmı ile aynı renk olmalıdır.
- tekmelikler – uygun bir malzemeden yapılmış olmalı, yeterli korumayı sağlamak için uygun boyutta olmalı ve çoraplar ile tamamen örtülmelidir. Oyuncular tekmeliklerinin boyutundan ve uygunluğundan sorumludur.
- ayakkabı

Takım kaptanı ilgili organizasyon düzenleyicisi tarafından sağlanan veya izin verilen kol bandı veya üzerinde ‘kaptan’ kelimesi veya ‘C’ harfi veya bunların

bir tercümesi bulunan tek renkli bir kol bandı takmalıdır (ayrıca bkz. 'Genel değişiklikler').

Ayakkabısı veya tekmeliği yanlışlıkla çıkan bir oyuncu mümkün olduğunca kısa sürede ve topun ilk oyun dışı olduğu andan önce, çıkan ekipmanı yeniden giymelidir; eğer bu oyuncu, ayakkabı veya tekmeliklerini tekrar giyemeden/ takamadan topla oynarsa ve/veya gol atarsa, gol geçerli sayılır.

3. Renkler

- İki takım birbirlerinden ve görevli hakemlerden ayırt edici renkte giyinmelidir.
- Her bir kaleci diğer oyunculardan ve görevli hakemlerden ayırt edici renkte giyinmelidir.
- Eğer kalecilerin formaları aynı renkse ve ikisinin de başka renk bir forması yoksa, hakem maçın oynanmasına izin verir.

Forma altına giyilen giysiler:

- forma kolunun ana rengi ile aynı olan tek bir renkten oluşmalıdır veya
- forma kolunun deseni / renkleri ile tamamen aynı olmalıdır

Şort altlığı/taytlar şortların ana rengiyle veya şortların alt kısımlarıyla aynı renk olmalıdır, aynı takımın oyuncuları aynı rengi giymelidir.

4. Diğer Ekipmanlar

Eldivenler, başlık, yüz maskesi ve dirsek koruyucuları gibi yumuşak, hafif ve dolgulu malzemeden yapılmış tehlikeli olmayan ekipmanların kullanımına, kaleci şapkası ve sporcu gözlüğünde olduğu gibi izin verilebilir. Kaleciler eşofman altı giyebilirler.

Baş Örtüsü

Baş örtülerinin giyildiği durumlarda (kaleci şapkaları hariç), bu örtüler:

- siyah ya da formanın ana rengi ile aynı renk olmalıdır (aynı takımın oyuncularının aynı renk giymesi koşuluyla)
- oyuncu ekipmanlarının profesyonel görünümünü koruyor olmalıdır
- formaya tutturulmamalıdır.

- siyah ya da formanın ana rengi ile aynı renk olmalıdır (aynı takımın oyuncularının aynı renk giymesi koşuluyla)
- oyuncu ekipmanlarının profesyonel görünümünü koruyor olmalıdır
- formaya tutturulmamalıdır.
- giyen oyuncuya ya da başka herhangi bir oyuncuya tehlike oluşturmamalıdır (ör: boyun etrafında açma / kapama mekanizması)
- yüzeyinden dışarı doğru uzanan parçaları olmamalıdır (çıkıntılı parçalar)

Elektronik İletişim
Oyuncuların (yedek oyuncular, değiştirilmiş oyuncular ve ihraç edilmiş oyuncular dahil) herhangi bir elektronik veya iletişim ekipmanı giymesine ve kullanmasına izin verilmez (EPTS kullanımına izin verilen yerler hariç). Oyuncu sağlığı veya güvenliği veya taktiksel/antrenörlük sebepleriyle direkt olarak bağlantılı olduğu sürece takım görevlileri tarafından elektronik iletişim aracının kullanımına izin verilir fakat sadece küçük, mobil, elle tutulur ekipmanlar (örneğin mikrofon, kulaklık, kulak mikrofonu, mobil telefon/akıllı telefon, akıllı saat, tablet, laptop) kullanılabilir. İzin verilmeyen bir ekipman kullanan veya elektronik veya iletişim ekipmanı kullanımı sonucu uygunsuz davranan takım görevlileri ihraç edilecektir.

Elektronik Performans ve Takip Sistemleri (EPTS)
FIFA'nın, konfederasyonların veya ulusal futbol federasyonlarının gözetimi altında organize edilen resmi turnuvalarda oynanan maçlarda, elektronik performans ve takip sistemlerinin (EPTS) bir parçası olarak giyilebilir teknolojiler kullanılabilir; müsabaka organizatörü oyuncuların ekipmanlarına bağlanan teknolojinin tehlikeli olmadığını ve EPTS için FIFA Kalite Programı kapsamındaki giyilebilir EPTS gerekliliklerini karşıladığını garanti altına almalıdır.

Elektronik Performans ve Takip Sistemlerinin (EPTS) müsabaka veya lig organizatörü tarafından sağlandığı durumlarda, resmi müsabakalar süresince EPTS'den teknik bölgeye iletilen bilgi ve verinin güvenilirliğini ve doğruluğunu garantiye alma sorumluluğu müsabaka veya lig organizatörüne aittir.

EPTS için FIFA Kalite Programı lig organizatörlerini, güvenilir ve doğru elektronik performans ve takip sistemlerinin onay süreciyle ilgili desteklemektedir.

5. Sloganlar, İfadeler, Görseller ve Reklamlar

Kullanılan ekipmanlarda herhangi bir politik, dini veya kişisel slogan, beyan veya resim olmamalıdır. Oyuncular politik, dini, kişisel slogan, beyan veya resim içeren ya da üretici logosundan başka bir reklam taşıyan forma altı giysilerini ortaya çıkaramazlar. Herhangi bir ihlalde, oyuncu ve/veya takım, müsabakayı düzenleyen kuruluş, ulusal futbol federasyonu veya FIFA tarafından cezalandırılacaktır.

Prensipler

- Kural 4, oyuncular, yedek oyuncular ve değiştirilmiş oyuncular tarafından giyilmiş bütün ekipmanlara (kıyafetler dâhil) uygulanır; prensipler ayrıca teknik alandaki bütün takım görevlilerine de uygulanır
- Aşağıdakilere (genellikle) izin verilmiştir:
    - oyuncu numarası, ismi, takım arması/logosu, futbol oyununu, saygıyı ve dürüstlüğü yücelten girişimci sloganlar/amblemler, müsabaka kuralları veya ulusal federasyon, konfederasyon veya FIFA yönetmeliklerince izin verilmiş reklamlar
    - maç bilgileri: takımlar, tarih, müsabaka/etkinlik, müsabaka yeri
- İzin verilmiş sloganlar, ifadeler veya görseller forma önüne ve/veya kol bandına gelmelidir.
- Bazı durumlarda slogan, ifade veya görsel yalnızca takım kaptanının kol bandında görülebilir

Kuralın Yorumlanması

Bir slogan, ifade veya görsele izin verilebilmesine yorum yapılırken hakemin Kural 12'yi (Faul ve Fena Hareketler) dikkate alarak aşağıdakilerden birinden suçlu olan oyuncuya karşı harekete geçmesi gerekir:

- saldırgan, aşağılayıcı veya küfürlü söz kullanılması ve/veya hareket(ler) kullanmak
- kışkırtıcı, alaycı veya tahrik edici hareketler yapmak

Bu kategorilere giren hiçbir slogan, ifade veya görsele izin verilmez.

'Dinsel' ve 'kişisel' olanlar görece daha kolay tanımlanabilir ve 'siyasi' olanlar daha az açık olsa da, aşağıdakiler ile bağlantılı slogan, ifade veya görsellere izin verilmez;

- sağ veya ölü herhangi biri(leri) (resmi müsabaka isminin bir parçası olmadığı sürece)
- herhangi bir yerel, bölgesel, ulusal veya uluslararası siyasi parti/ organizasyon/ grup vs.
- herhangi bir yerel, bölgesel veya ulusal hükümet veya bunlara bağlı herhangi bir departman, ofis veya birimleri
- herhangi bir ayrımcı organizasyon
- hedefleri/eylemleri kayda değer sayıda insanı inciten herhangi bir organizasyon
- herhangi bir özel siyasi eylem/olay

Önemli bir ulusal veya uluslararası olay anılırken karşı takım (taraftarları dâhil) ve kamunun hassasiyeti dikkatlice değerlendirilmelidir.

Müsabaka kuralları, özellikle izin verilen slogan, ifade ve görsellerin boyutu, sayısı ve konumu ile bağlantılı daha fazla kısıtlama/sınırlama içerebilir. Slogan, ifade veya görseller ile ilgili anlaşmazlıkların müsabakadan önce çözülmesi önerilir.

6. İhlaller ve Cezalar

Bu kuralın herhangi bir ihlalinde oyunun durdurulması şart değildir ve oyuncuya:

- hakem tarafından ekipmanını düzeltmesi için oyun alanından çıkması talimatı verilir
- eğer ekipmanları hala düzeltilmemiş ise, oyun durduğunda oyun alanını terk eder.

Oyuncu ekipmanını düzeltmek veya değiştirmek için oyun alanını terk ettikten sonra:

- tekrar oyuna girmesine izin verilmeden önce ekipmanları hakemlerden biri tarafından kontrol edilecektir.
- yalnızca hakemin izniyle oyuna tekrar girebilir. (izin oyun devam ederken verilebilir)

Hakemin izni olmadan oyuna giren oyuncuya ihtar verilmelidir ve oyun hakem tarafından ihtar verilmek için durdurulursa, müdahale olmadığı sürece oyunun durdurulduğunda topun bulunduğu yerden bir endirekt serbest vuruş verilir, müdahale olması durumunda ise, müdahalenin yapıldığı yerden bir direkt serbest vuruş (veya penaltı vuruşu) verilir.

IFAB®

Kural 5

Hakem

1. Hakemin yetkisi

Her maç, maç ile ilgili Oyun Kurallarını uygulamada tam yetkili bir hakem tarafından yönetilir.

2. Hakemin kararları

Kararlar, hakemin yeteneğinden en iyi şekilde yararlanılarak Oyun Kurallarına ve "oyunun ruhuna" uygun olarak verilir ve Oyun Kuralları çerçevesine uygun hareket etme hakkına sahip olan hakemin kanaatine dayanır.

Hakemin, bir golün geçerli sayılıp sayılmayacağı ve maçın sonucu da dahil olmak üzere, oyun ile ilgili verdiği tüm kararlar nihaidir. Hakemin ve müsabakada görevli diğer hakemlerin kararlarına her zaman saygı duyulmalıdır.

Hakem oyunu tekrar başlattıysa, ilk yarı veya ikinci yarıyı bitirme işaretini verdiyse (uzatmalar dahil) ve oyun alanını terk ettiyse ya da maçı tatil ettiyse, diğer bir maç görevlisinin uyarısıyla veya kararın yanlış olduğunu fark etmiş olsa dahi, tekrar başlatma kararını değiştiremez. Ancak eğer hakem devre sonunda hakem inceleme alanına (RRA) gitmek için ya da oyunculara oyun alanına dönmeleri için talimat vermek amacıyla oyun alanından çıkarsa; bu durum devre bitmeden meydana gelen bir olay için verilen bir kararın değiştirilmesine engel değildir.

Kural 12.3 ve VAR protokolünde belirtilen durumlar dışında, oyun tekrar başlatıldıktan sonra bir disiplin cezası yalnızca eğer başka bir maç görevlisi oyun tekrar başlatılmadan önce ihlali tespit edip, hakeme iletmeye çalıştığı durumda uygulanabilir; ceza ile ilişkili oyunu tekrar başlatma şekli uygulanmaz.

Eğer bir hakem oyunu yönetemeyecek duruma gelirse, oyun top oyundan çıkana kadar diğer maç görevlilerinin kontrolünde devam edebilir.

3. Yetkileri ve Görevleri

Hakem:

- Oyun Kurallarını uygular
- maçı diğer hakemler ile işbirliği içerisinde yönetir
- oyunun süresini belirler, maç kayıtlarını tutar ve maç öncesinde, maç sırasında veya maç sonrasında işlenen disiplin suçları ve meydana gelen diğer olayların bilgisini de içeren raporunu ilgili kurumlara verir
- oyunun tekrar başlamasını kontrol eder ve/veya işaret eder

Avantaj

- bir ihlal meydana geldiğinde ihlali gerçekleştirmeyen takımın avantajdan yararlanabilmesi için oyunu devam ettirir ve beklenen avantajın o anda veya birkaç saniye içerisinde gerçekleşmemesi halinde ihlali cezalandırır.

Disiplin cezaları

- aynı anda birden fazla ihlal gerçekleşirse yaptırım, oyunu tekrar başlatma, fiziksel şiddet ve taktiksel etki açısından daha ciddi olan ihlali cezalandırır
- ihtar ve ihraç gerektiren bir ihlal yapan oyuncuya disiplin cezası verir
- maç öncesi inceleme için oyun alanına girdiği andan oyun alanını terk ettiği ana kadar (penaltılar (penaltı vuruşları) dahil) disiplin cezası verme yetkisi vardır. Eğer maçın başında henüz oyun alanına giriş yapılmadan önce bir oyuncu ihraç gerektiren bir ihlalde bulunursa, hakem oyuncunun maçta oynamasını engelleme yetkisine sahiptir (Kural 3.6'ya bakınız); hakem diğer tüm fena hareketleri rapor edecektir
- devre arası, uzatma devreleri ve penaltılar (penaltı vuruşları) da dahil, maçın başlangıcında oyun alanına girdiği süreden itibaren maçın bitimine kadar sarı veya kırmızı kart gösterme ve müsabaka kurallarının izin vermesi durumunda bir oyuncuyu geçici oyun dışı bırakma yetkisi bulunmaktadır.
- sorumlu bir şekilde hareket etmeyen takım görevlilerine karşı harekete geçer ve uyarır veya ihtar için sarı kart veya oyundan ve teknik alandan da dahil çevreleyen bölgeden ihraç etmek için kırmızı kart gösterir. Eğer bu davranışta bulunan kişi belirlenemezse cezayı teknik alanda bulunan teknik direktör alacaktır.

Bir takımın sağlık görevlisi ihraç gerektiren bir ihlal gerçekleştirirse eğer takımın başka bir sağlık görevlisi yoksa, bu sağlık görevlisi oyun alanında kalabilir ve gerektiğinde görevini yapabilir.

- hakem kendisinin görmediği olaylarda diğer maç görevlilerinin verdikleri bilgilere göre hareket eder.

Sakatlıklar

- eğer bir oyuncu sadece hafif şekilde sakatlandı ise, top oyun dışına çıkıncaya kadar oyunu devam ettirir
- bir oyuncu ciddi şekilde sakatlandı ise, hakem oyunu durdurur ve oyuncunun oyun alanından çıkarılmasını sağlar. Sakatlanan bir oyuncu oyun alanında tedavi edilmez ve oyun alanına ancak maç tekrar başlatıldıktan sonra girebilir; eğer top oyunda ise oyuna tekrar giriş taç çizgisinden yapılmalıdır, fakat top oyun dışında ise oyun alanını sınırlayan çizgilerin herhangi birinden girebilir. Oyun alanının terk edilmesine ilişkin istisnai durumlar aşağıda verilmiştir:
    - bir kaleci sakatlandığında
    - bir kaleci ve başka bir oyuncu çarpıştığında ve sağlık görevlilerine derhal ihtiyaç duyulduğunda
    - aynı takım oyuncuları çarpıştığında ve sağlık görevlilerine derhal ihtiyaç duyulduğunda
    - ciddi bir sakatlık meydana geldiğinde
    - bir oyuncu rakibinin ihtar aldığı veya ihraç edildiği (örneğin kontrolsüz hareket veya ciddi faul gibi) fiziksel bir ihlal sonucunda sakatlandığında, değerlendirme/ tedavi hızlı bir şekilde tamamlanırsa
    - bir penaltı vuruşu kararı verildiğinde ve sakatlanan oyuncu penaltı vuruşunu kullanacak olan oyuncu olduğunda
- kanaması olan bir oyuncunun oyun alanını terk etmesini sağlar. Oyuncu sadece kanamanın durduğu ve herhangi bir ekipmanında kan olmadığından emin olan hakemin bir işareti ile tekrar oyuna girebilir
- hakem doktorların ve/veya sedye taşıyan görevlilerin oyun alanına girmesine izin vermişse, oyuncu, oyun alanını sedye üzerinde veya yürüyerek terk etmelidir. Eğer oyuncu bu duruma uymazsa sportmenlik dışı davranıştan dolayı ihtar verilmelidir
- hakem sakatlanan ve tedavi için oyun alanını terk etmesi gereken bir oyuncuya ihtar vermeye veya oyuncuyu ihraç etmeye karar vermiş ise, oyuncuya oyun alanını terk etmeden önce kart gösterilmelidir
- eğer oyun başka bir nedenden dolayı durdurulmamış ise veya bir oyuncunun maruz kaldığı sakatlanma Oyun Kurallarının ihlali sonucu meydana gelmediyse, oyun hakem atışıyla tekrar başlatılır.

Dışarıdan Müdahaleler

• aşağıda örnekleri verilen ihlaller veya dış müdahaleler gerçekleşirse, hakem maçı durdurur, geçici olarak erteler veya tatil eder:

- ışıklandırma yetersiz ise
- seyirci tarafından atılan bir cisim hakemlerden birine bir oyuncuya veya bir takım görevlisine isabet ederse, olayın ciddiyetine bağlı olmak üzere hakem maçın devam etmesine izin verebilir, durdurabilir, geçici olarak erteleyebilir ya da tatil edebilir
- bir seyircinin oyunu etkileyecek şekilde düdük çalması halinde, oyun durdurulur ve oyun hakem atışı ile tekrar başlatılır
- top oyundayken oyun alanına fazladan bir top, başka bir cisim ya da hayvan girerse, hakem:

– eğer oyuna bir müdahale söz konusu ise oyunu durdurur (ve hakem atışı ile tekrar başlatır)
  – ancak müdahalenin hücum eden takım tarafından yapılmaması koşuluyla, topun kaleye gitmesi ve müdahalenin savunma yapan oyuncunun topla oynamasına engel oluşturmaması durumunda, eğer top kaleye girdi ise (topa temas edilmiş olsa bile) gol kararı verilir.
– oyuna müdahale yoksa maçın devam etmesine izin verir ve mümkün olan ilk fırsatta cismin çıkarılmasını sağlar

• yetkili olmayan kişilerin oyun alanına girmesine izin vermez

4. Video Yardımcı Hakem (VAR)

Video Yardımcı Hakemlerin (VAR) kullanımına, yalnızca müsabaka organizatörünün Uygulama Yardımı ve Onay Programı (IAAP) gereksinimlerini FIFA'nın IAAP dokümanlarında açıklanan şekilde yerine getirdiği ve FIFA'dan yazılı onay aldığı durumlarda izin verilir.

Hakem, yalnızca aşağıdaki durumlarla ilgili 'açık ve bariz hata' veya 'gözden kaçan ciddi olay' olması halinde Video Yardımcı Hakemden (VAR) yardım alabilir:

- gol/gol değil
- penaltı/penaltı değil
- direkt kırmızı kart (ikinci ihtar hariç)
- yanlış kimlik tespiti, hakemin ihlali yapan takımdan yanlış oyuncuya ihtar verme veya ihraç etme durumu

Video Yardımcı Hakemin (VAR) yardımı, olayın tekrar görüntüsünü/görüntülerini kullanmak ile ilişkilidir. Hakem, nihai kararını doğrudan VAR'dan gelen bilgiye dayanarak(VOR) ve/veya bizzat kendisinin tekrar görüntüsünü izlemesiyle (OFR, sahada inceleme) verir.

'Gözden kaçan ciddi olay' dışında hakem (ve ilgili diğer saha içi maç görevlileri), her durumda bir karar vermek zorundadır (potansiyel bir ihlali cezalandırmama kararı dahil); bu karar 'açık ve bariz bir hata' olmadığı sürece değişmez.

Oyun tekrar başladıktan sonra yapılan incelemeler
Eğer oyun durdurulur ve tekrar başlatılırsa, hakem sadece, yanlış kimlik tespiti veya şiddetli hareket, tükürme, ısırma veya aşırı derecede saldırgan, aşağılayıcı ve/veya küfürlü hareket(ler) gibi potansiyel ihraç durumlarında bir inceleme yapabilir ve uygun disiplin yaptırımını uygulayabilir.

5. Hakem Ekipmanları

Zorunlu Ekipmanlar
Hakemler aşağıdakileri yanlarında bulundurmalıdır:

- Düdük(ler)
- Saat(ler)
- Kırmızı ve sarı kartlar
- Not defteri (veya maçın kayıtlarını tutmak için kullanılabilecek diğer araçlar)

Diğer Ekipmanlar
Hakemlerin aşağıdaki kullanmasına izin verilebilir:

- Diğer hakemlerle iletişim kurmak için kullanılacak ekipmanlar- sesli/bipli bayraklar, kulaklık seti vb.
- EPTS veya diğer fitness görüntüleme cihazları

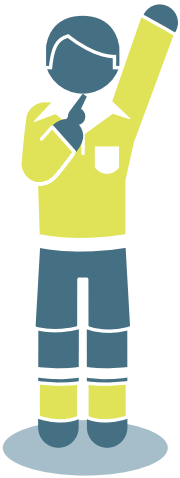
Hakemlerin ve oyun alanında görev yapan diğer hakemlerin, kameralar dahil olmak üzere herhangi bir elektronik ekipman veya takı takmaları yasaktır.

6. Hakem işaretleri

Onaylı hakem işaretleri için görsellere bakınız.

Penaltı vuruşu

Endirekt serbest vuruş

Direkt serbest vuruş

Avantaj (1)

Avantaj (2)

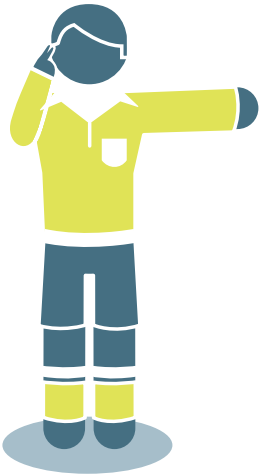
Köşe Vuruşu

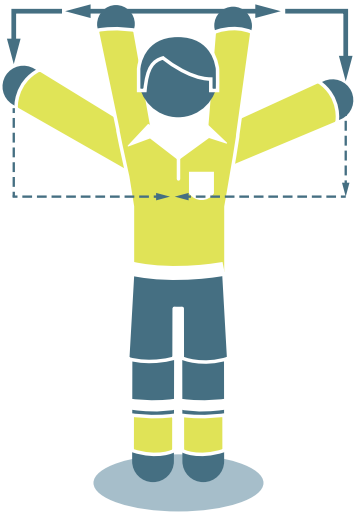
Kale Vuruşu

Kırmızı ve **sarı** kart

Kontrol: parmağı kulağa götür, diğer el/kol uzatılmış şekilde

İnceleme: "TV işareti"

7. Maç Görevlilerinin Sorumlulukları

Hakem veya diğer maç görevlileri aşağıdaki durumlardan sorumlu tutulamaz:

- bir oyuncu, görevli ya da seyircinin herhangi bir şekilde yaralanmasından veya sakatlanmasından
- herhangi bir mala gelebilecek zararlardan
- oyun kurallarına bağlı olarak hakemin bir maçı durdurması, oynatması veya yönetmesi ile ilgili alacağı kararlar nedeniyle herhangi bir kişi, kulüp, şirket, dernek veya diğer kuruluşların uğradıkları veya uğrayacakları kayıplardan

Bunun kapsamı içinde olanlar:

- oyun alanının veya çevresinin koşullarından veya hava şartlarından dolayı bir maçın oynanıp oynanmaması ile ilgili alacağı karar
- herhangi bir nedenle maçı tatil etmesi ile ilgili alacağı karar
- oyun alanı ekipmanları ve maç boyunca kullanılacak topun uygunluğu ile ilgili alacağı karar
- oyunun seyirci müdahalesi veya tribünlerdeki olaylara bağlı olarak durdurulup durdurulmaması ile ilgili alacağı karar
- sakatlanan bir oyuncunun tedavi amacıyla oyun alanından çıkarılması için oyunun durdurulup durdurulmaması ile ilgili alacağı karar
- sakatlanan bir oyuncunun tedavi amacıyla oyun alanından çıkarılmasını istemesi ile ilgili alacağı karar
- bir oyuncunun herhangi bir giysi veya ekipmanı giymesine/takmasına izin verilip verilmemesi ile ilgili alacağı karar
- yetkisinin bulunduğu yerlerde, oyun alanı çevresinde herhangi bir kimsenin (takım ve stadyum görevlileri, güvenlik personeli, fotoğrafçılar veya diğer medya mensupları dahil) bulunmasına müsaade edilip edilmemesi ile ilgili alacağı karar
- FIFA, konfederasyon, ulusal futbol federasyonu ya da müsabaka kural veya yönetmeliklerine göre oynanan bir maçtaki görevlerine bağlı olarak ya da Oyun Kuralları kapsamında verdiği herhangi bir karar

IFAB®

Kural 6

Diğer Hakemler

Diğer maç görevlileri (iki yardımcı hakem, bir dördüncü hakem, ilave iki yardımcı hakem, bir yedek yardımcı hakem, bir video yardımcı hakem (VAR) ve en az bir yardımcı video yardımcı hakem (AVAR) maçlara atanabilir. Oyun Kurallarına göre maçı kontrol etmede hakeme yardımcı olacaklardır fakat nihai karar her durumda hakem tarafından verilecektir.

Hakem, yardımcı hakemler, dördüncü hakem, ilave yardımcı hakemler ve yedek yardımcı hakem 'saha içi' maç görevlileridir.

VAR ve AVAR, 'video' maç görevlileridir (VMO) ve hakeme, Oyun Kuralları ve VAR protokolü çerçevesinde yardımcı olurlar.

Diğer hakemler, hakemin yönetimi altında görev yaparlar. Gereksiz müdahaleleri veya yakışıksız hareketleri söz konusu olduğunda, hakem bunların görevlerine son verecek ve durumu yetkili kurumlara rapor edecektir.

Diğer 'saha içi' maç görevlileri hakemden daha iyi görüş alanına sahip oldukları anlarda gerçekleşen kusur ve ihlaller için hakeme yardımcı olurlar, "saha içi" maç görevlileri hakemden daha iyi görüş alanına sahip oldukları anlarda gerçekleşen kusur ve ihlaller için hakeme yardımcı olmalı, hakemin ve diğer hakemlerin görüş alanı dışında herhangi bir sportmenlik dışı hareket veya başka bir olay meydana geldiğinde bunları yetkili kuruluşlara rapor etmelidirler. Hazırlanan raporlar konusunda hakem ve diğer maç görevlileri bilgilendirilmelidir.

"Saha içi" maç görevlileri hakeme, oyun alanının, topların ve oyuncuların incelenmesinde (sorunun çözülüp çözülmediği de dahil), sürenin takip edilmesinde, goller ve fena hareketlerin kayıtlarının tutulmasında yardımcı olacaklardır.

Müsabaka talimatları maça çıkamayacak veya devam edemeyecek olan bir hakemin yerini kimin alacağını açıkça belirtmelidir. Özellikle hakemin maça başlayamayacağı ya da devam edemeyeceği durumlarda, dördüncü hakem veya kıdemli yardımcı hakem veya kıdemli ilave yardımcı hakemden hangisinin görevi devralması gerektiğini açıkça belirtmelidir.

1. Yardımcı Hakemler

Aşağıdaki durumları işaret edeceklerdir:

- topun tamamının oyun alanını terk ettiğini ve hangi takımın köşe vuruşu, kale vuruşu veya taç atışı kullanacağını
- ofsaytta bulunduğu için cezalandırılabilecek bir oyuncuyu
- oyuncu değişikliği istendiğini
- penaltı vuruşlarında vuruş yapılmadan önce kalecinin kale çizgisinden hareket edip etmediğini ve topun kale çizgisini geçip geçmediğini; eğer ilave yardımcı hakem atanmış ise, yardımcı hakem penaltı noktası hizasında pozisyon alır.

Oyuncu değiştirme yönteminin gözlemlenmesi de yardımcı hakemin görevleri arasındadır.

Yardımcı hakem 9,15 m uzaklığının kontrol edilmesine yardımcı olmak için oyun alanına girebilir.

2. Dördüncü Hakem

Dördüncü hakemin yardımları şunları kapsar:

- oyuncu değişikliğinin yönetilmesi
- oyuncunun/yedek oyuncunun ekipmanlarının kontrol edilmesi
- hakemin işareti/onayı üzerine oyuncunun oyuna tekrar girmesi
- yedek topların denetlenmesi
- her iki yarı sonunda (uzatma süresi dahil) hakemin oyuna eklemeyi düşündüğü en az ilave sürenin gösterilmesi
- teknik alanda bulunan herhangi bir kişinin sorumsuz davranışının hakeme bildirilmesi

3. İlave Yardımcı Hakemler

İlave yardımcı hakemler aşağıdaki işaretleri verebilir:

- gol atıldığı zamanlar dahil olmak üzere topun tamamının kale çizgisini geçip geçmediğini
- hangi takımın köşe vuruşu ya da kale vuruşu kullanacağını
- penaltı vuruşlarında kalecinin topa vurulmadan önce kale çizgisinden ayrılıp ayrılmadığını ve topun kale çizgisini geçip geçmediğini

4. Yedek Yardımcı Hakem

Bir yedek yardımcı hakem, devam edemeyen bir yardımcı hakemin, dördüncü hakemin veya ilave yardımcı hakemin yerini alabilir ve ayrıca diğer "saha içi" maç görevlileriyle aynı şekilde hakeme yardımcı olabilir.

5. Video Maç Görevlileri

Video Yardımcı Hakem (VAR), yalnızca gol/gol değil, penaltı/penaltı değil, direkt kırmızı kart (ikinci ihtar hariç) veya yanlış kimlik tespiti (ihlali yapan takımdan yanlış oyuncuya ihtar veya ihraç verme) ile ilgili durumlara bağlı olarak 'açık ve bariz hata' veya 'gözden kaçan ciddi olay' söz konusu ise; tekrar görüntülerini kullanarak hakeme yardımcı olabilecek bir maç görevlisidir.

Video yardımcı hakem asistanı (AVAR), VAR'a öncelikli olarak şu konularda yardımcı olan bir maç görevlisidir:

- VAR, kontrol veya inceleme ile meşgul iken televizyon yayınını izlemek
- VAR'la ilgili olayların ve herhangi bir iletişim veya teknolojik problemlerin kaydını tutmak
- özellikle VAR, 'kontrol'/'inceleme' ile meşgul iken, hakem ile iletişim kurarak, VAR ile hakem arasındaki iletişime yardımcı olmak. Örneğin; hakeme 'oyunu durdurmasını' veya 'oyunu tekrar başlatmayı geciktirmesini' söylemek vs.
- 'kontrol' veya 'inceleme' ile harcanan vaktin kaydını tutmak
- ilgili taraflara VAR kararları ile ilgili bilgileri aktarmak

6. Yardımcı Hakem İşaretleri

Onaylı yardımcı hakem işaretleri için görsellere bakınız.

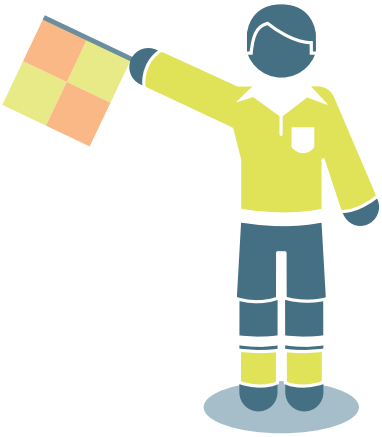
Oyuncu değişikliği

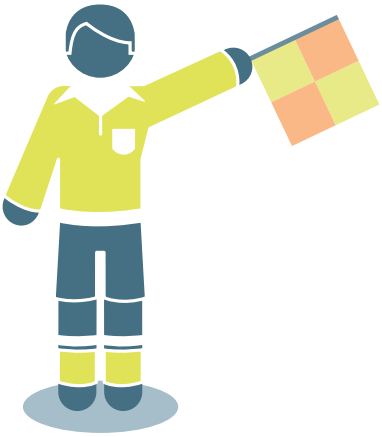
Hücum eden takım için **serbest vuruş**

Savunma yapan takım için **serbest vuruş**

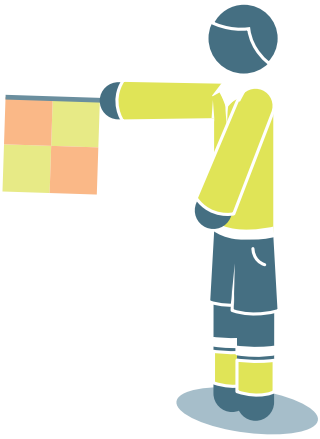
Hücum eden takım için **taç atışı**

Savunma yapan takım için **taç atışı**

Köşe vuruşu

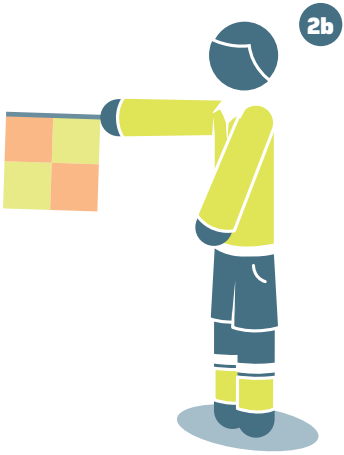
Kale vuruşu

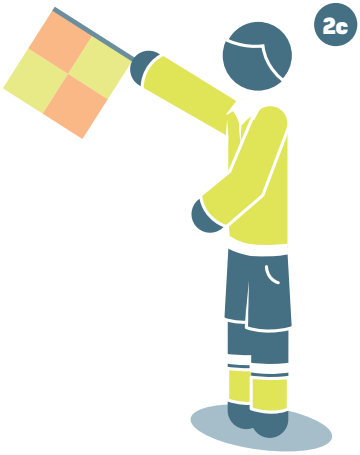
Ofsayt

Ofsayt oyun alanının **yakın kenarı**

Ofsayt oyun alanının **ortası**

Ofsayt oyun alanının **uzak kenarı**

7. İlave Yardımcı Hakem İşaretleri

Gol

(topun kale çizgisini açık bir şekilde geçtiğinin görülmediği pozisyonlarda)

IFAB®

Kural 7

Maçın Süresi

1. Oyun devreleri

Bir maç 45 dakikalık iki eşit devreden oluşur, eğer hakem ve iki takım maç başlamadan önce müsabaka talimatlarına uygun olarak anlaşırlarsa süre azaltılabilir.

2. Devre arası süre

Oyuncuların devre arasında 15 dakikayı aşmamak kaydıyla dinlenme hakları vardır; uzatma devrelerinin devre arasında kısa bir içecek molasına (1 dakikayı geçmemelidir) izin verilir. Müsabaka talimatları devre arası süreyi belirtmelidir ve belirtilen süre sadece hakemin izni ile değiştirilebilir.

3. Kayıp zaman için ek süre

Aşağıdaki durumlar sebebiyle kaybolan tüm oynama süresi, hakem tarafından ait olduğu devreye eklenecektir:

- oyuncu değişiklikleri
- sakatlanan oyuncuların değerlendirilmesi ve/veya oyun alanından çıkartılmaları
- zaman geçirilmesi
- disiplin cezaları
- su molaları gibi müsabaka talimatları çerçevesinde izin verilen tıbbi duraklamalar (bir dakikayı geçmemek şartıyla) ve 'serinleme' molaları (doksan saniyeden üç dakikaya kadar)
- VAR kontrol ve incelemelerine bağlı gecikmeler
- Gol kutlamaları
- oyunun tekrar başlatılmasını geciktiren önemli duraklamalar da dahil diğer sebepler (örneğin saha dışı kişinin müdahalesi nedeniyle)

Dördüncü hakem, her iki yarının son dakikasının bitiminde hakem tarafından belirlenen en az ilave süreyi gösterir. İlave süre hakem tarafından arttırılabilir; fakat azaltılamaz.

Hakem maçın ilk devresinde yapılan yanlış zaman hesaplamasını ikinci devrenin süresini değiştirerek telafi etmemelidir.

4. **Penaltı vuruşu**
   Eğer bir penaltı vuruşu yapılacak veya tekrar edilecekse, o devrenin süresi penaltı vuruşu tamamlanana kadar uzatılır.

5. **Maçın tatil edilmesi**
   Müsabaka talimatları ya da organizatörler aksini belirtmediği sürece tatil edilen maçlar yeniden oynanır.

IFAB

IFAB®

Kural 8

Oyunun Başlaması ve Tekrar Başlaması

Oyunun ve uzatmanın her iki yarısını başlatmak ve gol atıldıktan sonra oyunu tekrar başlatmak için başlama vuruşu yapılır. Serbest vuruşlar (direkt veya endirekt), penaltı vuruşları, taç atışları, kale vuruşları ve köşe vuruşları diğer oyunu tekrar başlatma yöntemleridir. (Bkz. Kural 13-17). Hakem oyunu durdurduğunda ve kurallar, yukarıda belirtilen tekrar başlatma şekillerinden birisinin kullanılmasını gerektirmediğinde oyun hakem atışı ile tekrar başlatılır.

Top oyun dışı iken bir ihlal gerçekleştiğinde, bu durum oyunun tekrardan nasıl başlatılacağını değiştirmez.

1. Başlama Vuruşu

Yöntem

- Hakem para atışı yapar ve atışı kazanan takım ya ilk yarıda hücum edeceği kaleyi ya da başlama vuruşunu yapmayı seçer
- yukarıdakinin sonucuna bağlı olarak rakipleri başlama vuruşunu yapar ya da ilk yarı hangi kaleye hücum edeceklerini seçer
- ilk yarı hangi kaleye hücum edeceğini seçen takım ikinci yarı başlama vuruşunu yapar
- ikinci yarıda takımlar kaleleri değiştirir ve diğer kaleye hücum ederler
- bir takım gol attıktan sonra başlama vuruşu diğer takım tarafından yapılır.

Bütün başlama vuruşlarında:

- başlama vuruşunu yapan haricindeki bütün oyuncular, kendi yarı alanlarında bulunmalıdırlar
- başlama vuruşunu yapan takımın rakipleri top oyuna girene kadar toptan en az 9.15 m (10 yds) uzakta olmalıdır
- top orta noktada hareketsiz bir şekilde durmalıdır
- hakem bir işaret verir
- top vurulup, açıkça hareket ettiği anda oyunda olur

• başlama vuruşundan rakip takıma doğrudan gol atılabilir, eğer top doğrudan vuruşu yapanın kalesine girerse, rakip takımın lehine köşe vuruşu verilir.

İhlaller ve Cezalar
Başlama vuruşunu yapan oyuncu, top başka bir oyuncuya dokunmadan önce topa tekrar dokunursa, rakip takımın lehine endirekt serbest vuruş, elle oynarsa direkt serbest vuruş verilir.

Başlama vuruşu yönteminin herhangi bir diğer ihlalinde, başlama vuruşu tekrar edilir.

2. Hakem atışı

Yöntem

• Eğer oyun durduğunda aşağıdaki durumlardan biri varsa, hakem atışında top, ceza alanı içerisindeki savunma yapan takımın kalecisi için bırakılır:

- top ceza alanı içerisindeyse ya da
- topa en son dokunulan yer ceza alanı içerisindeyse

• Diğer tüm durumlarda hakem, topa en son dokunan takımın bir oyuncusu için, topa en son dokunulduğu, saha dışı bir unsura temas ettiği veya Kural 9.1'de de belirtildiği gibi bir maç görevlisine çarptığı yerde hakem atışı yapar.
• Top oyuna girene kadar diğer tüm oyuncular (iki takım da dahil) toptan en az 4 m (4,5 yds) uzakta olmalıdır.

Top yere temas ettiği anda oyuna girmiş olur.

İhlaller ve Cezalar

Hakem atışı aşağıdaki durumlarda tekrarlanır:

• top yere temas etmeden önce bir oyuncuya dokunursa
• top yere temas ettikten sonra hiçbir oyuncuya dokunmadan oyun alanının dışına çıkarsa

Eğer hakem atışında top, en az iki oyuncuya temas etmeden kaleye girerse, oyun aşağıdaki şekilde tekrar başlar:

• eğer top rakip takımın kalesine girerse, kale vuruşu ile
• eğer top takımın kendi kalesine girerse, köşe vuruşu ile

IFAB
AUSTRALIA
AUSTRALIA v NIGERIA
THURSDAY 27 JULY 2023
BRISBANE STADIUM

IFAB®

Kural 9

Topun Oyunda ve Oyun Dışı Olması

1. Topun oyun dışı olması

Top aşağıdaki durumlarda oyun dışıdır:

- top kale çizgisini ya da taç çizgisini yerden veya havadan tamamen geçtiğinde
- oyun hakem tarafından durdurulduğunda
- top, bir maç görevlisine temas edip oyun alanında kaldıktan sonra,
  - takım umut vaat eden bir hücum başlattığında ya da
  - top direkt olarak kaleye girdiğinde ya da
  - topa sahip olan takım değiştiğinde

Tüm bu durumlarda oyun hakem atışı ile tekrar başlatılır.

2. Topun oyunda olması

Top maç görevlilerinden birine temas ettiğinde ve kale direğine, üst direğe ya da köşe direğine çarpıp dönerek oyun alanında kaldığı durum da dahil olmak üzere diğer tüm zamanlarda oyundadır.

IFAB®

Kural 10

Bir Maçın Sonucunu Belirleme

1. **Gol Yapma**
   Bir gol, golü atan takımın hiçbir kural ihlalinde bulunmamış olması koşuluyla, topun tamamının kale direkleri arasından ve üst direğin altından kale çizgisini geçmesiyle yapılır.

   Eğer kaleci topu el ile atarak doğrudan rakip takımın kalesine sokarsa, kale vuruşu kararı verilir.

   Eğer hakem, top, kale çizgisini tamamen geçmeden önce gol işareti verirse, oyun hakem atışıyla tekrar başlatılır.

2. **Kazanan Takım**
   Daha fazla sayıda gol atan takım maçı kazanır. Eğer iki takım da gol atmazsa ya da eşit sayıda gol atarlarsa, maç berabere sonuçlanır.

   Müsabaka talimatlarının berabere biten bir maç veya rövanş maçları sonrasında kazanan bir takım olmasını gerektirmesi durumunda, kazanan takımı belirlemek için izin verilen yöntemler şunlardır:

   - deplasmanda atılan goller kuralı
   - her biri 15 dakikayı geçmeyen iki eşit süredeki uzatma devreleri
   - penaltılar (penaltı vuruşları)

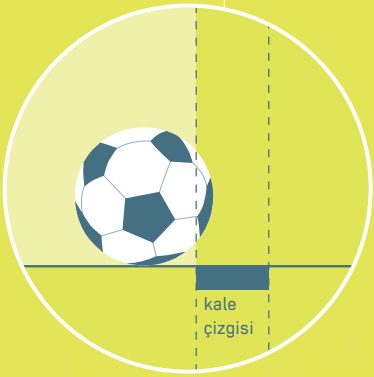
   Yukarıdaki yöntemlerin bir kombinasyonu kullanılabilir.

3. **Penaltılar (penaltı vuruşları)**
   Penaltılar (penaltı vuruşları) maçın bitiminden sonra yapılır ve aksi belirtilmediği sürece ilgili Oyun Kuralları uygulanır. Maç sırasında oyundan ihraç edilen bir oyuncunun penaltılar (penaltı vuruşları) da yer almasına izin verilmez, maç sırasında oyunculara ve takım görevlilerine verilen uyarılar ve ihtarlar penaltılar (penaltı vuruşlarına) taşınmaz.

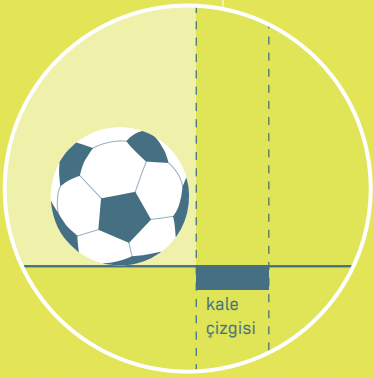
Gol **Değil**

Gol

Gol **Değil**

Gol

Yöntem

Penaltılar (penaltı vuruşları) başlamadan önce

- Eğer dikkate alınması gereken başka etkenler yoksa (örneğin zemin koşulları, güvenlik vb.) vuruşların yapılacağı kaleyi seçmek için hakem para atışı yapar ve bu kale yalnızca güvenlik sorunları durumunda ya da vuruşların yapıldığı kale veya zemin kullanılamaz hale geldiğinde değiştirilebilir.
- Hakem tekrar para atışı yapar ve atışı kazanan takım ilk vuruşu ya da ikinci vuruşu yapmaya karar verir.
- Oyuna devam edemeyecek bir kaleci yerine geçen yedek oyuncu hariç, sadece oyun alanında bulunan ya da geçici olarak oyun alanının dışında (sakatlanma, ekipmanların düzeltilmesi vb.) olan oyuncular, vuruşlara katılabilirler.
- Her takım, penaltı noktasından yapılan vuruşlara katılabilecek oyuncuların seçiminden ve vuruş sıralarının belirlenmesinden sorumludur. Hakem sıra konusunda bilgilendirilmez.
- Eğer maç bitiminde ve vuruşların öncesi veya sırasında, bir takımın, rakip takımdan daha fazla sayıda oyuncusu varsa, rakip takımın oyuncu sayısıyla aynı olması için takım oyuncu sayısını aynı sayıya indirmelidir ve oyundan çıkarılan oyuncuların isimleri ve numaraları hakeme bildirilmelidir. Takımdan çıkarılan oyuncular vuruşlarda yer alamazlar (aşağıda belirtilen durumlar hariç).
- Eğer bir kaleci vuruşlardan önce ya da vuruşlar sırasında oyuna devam edemeyecek hale gelirse, oyuncu sayılarının eşitlenmesi için takımdan çıkarılan oyunculardan biri ile yer değiştirebilir veya takımları izin verilen en çok sayıda oyuncu değiştirmemişse, yedek oyunculardan biri ile yer değiştirebilir, ancak değiştirilen kaleci takımda başka şekilde yer alamaz ve vuruş yapamaz.
- Eğer bir kaleci değiştirilmeden önce penaltı vuruşu kullandıysa yerine geçen kaleci bir sonraki tur tamamlanana kadar penaltı vuruşu kullanamaz.

Penaltılar (penaltı vuruşları) sırasında

- Yalnızca vuruş hakkına sahip oyuncular ve maç görevlileri oyun alanında bulunabilir.
- Penaltı vuruşu yapan oyuncu ve iki kaleci hariç, vuruş hakkına sahip bütün oyuncular orta yuvarlağın içinde kalmalıdır.
- Penaltı vuruşu yapan oyuncunun takım arkadaşı olan kaleci, oyun alanının içinde, vuruşların yapıldığı ceza alanının dışında, kale çizgisinin ceza alanı sınır çizgileri ile birleştiği noktada durmak zorundadır.

- Vuruş hakkına sahip bir oyuncu kaleci ile yer değiştirebilir.
- Penaltı vuruşu, topun hareketi durduğunda, top oyun alanının dışına çıktığında veya hakem herhangi bir ihlal nedeniyle oyunu durdurduğunda tamamlanır; vuruşu kullanan oyuncu topla ikinci defa oynayamaz.
- Hakem vuruşların kaydını tutar.
- Eğer bir kaleci ihlalde bulunursa ve bunun sonucunda vuruş tekrarlanırsa, kaleci ilk ihlali için uyarılır ve sonraki ihlali(leri) için ihtar verilir.
- Vuruşu yapan oyuncu, hakem vuruş işareti verdikten sonra bir ihlal nedeniyle cezalandırılırsa, bu vuruş kaçırılmış olarak kaydedilir ve vuruşu yapan oyuncuya ihtar verilir.
- Eğer hem kaleci hem de vuruşu yapan oyuncu aynı anda bir ihlalde bulunursa, vuruş kaçırılmış olarak kaydedilir ve vuruşu yapan oyuncuya ihtar verilir.

Aşağıdaki koşullara bağlı olarak, her iki takım da beşer vuruş kullanır

- Vuruşlar takımlar tarafından sırayla yapılır.
- Her vuruş farklı bir oyuncu tarafından yapılır ve vuruş yapmaya uygun bütün oyuncular, herhangi bir oyuncu ikinci vuruşu yapmadan önce, vuruşlarını kullanmalıdır.
- Eğer iki takım da beş vuruş kullanmadan önce, takımlardan biri diğerinin atabileceği gol sayısından daha fazla gol attıysa, vuruşlar tamamlanmamış olsa dahi maç sonuçlanır.
- Eğer her iki takım da beşer vuruş kullandıktan sonra sonuç eşitse, aynı vuruş sayısında, bir takım diğer takımdan daha fazla gol atana kadar penaltı vuruşlarına devam edilir.
- Yukarıdaki prensip, takip eden vuruşlar için de geçerlidir fakat takımlar vuruş yapacak oyuncuların sırasını değiştirebilir.
- Penaltılar (penaltı vuruşları), oyun alanını terk eden bir oyuncu için geciktirilmemelidir. Eğer oyuncu vuruş kullanmak için oyun alanına zamanında dönmezse oyuncu vuruş hakkını kaybedecektir (gol sayılmaz).

Penaltılar (penaltı vuruşları) sırasında oyuncu değişikliği ve ihraçlar

- Oyuncu, yedek oyuncu, değiştirilmiş oyuncu veya takım görevlisine ihtar veya ihraç verilebilir.
- İhraç edilen kaleci vuruş hakkına sahip bir oyuncu ile yer değiştirmelidir.
- Kaleci haricinde devam edecek durumda olmayan bir oyuncu değiştirilemez.
- Bir takım yedi oyuncudan daha az sayıda oyuncuya düşerse hakem maçı tatil etmemelidir.

IFAB
20

IFAB®

Kural 11

Ofsayt

1. Ofsayt Pozisyonu

Ofsayt pozisyonunda bulunmak bir ihlal değildir.

Bir oyuncu aşağıdaki durumlarda ofsayt pozisyonundadır;

- kafasının, vücudunun veya ayaklarının herhangi bir kısmı rakip takımın yarı alanında (orta saha çizgisi hariç) ise ve
- kafasının, vücudunun veya ayaklarının herhangi bir kısmı rakip takımın kale çizgisine toptan ve sondan ikinci rakip oyuncudan daha yakın ise

Kaleciler de dahil hiçbir oyuncunun elleri ve kolları dikkate alınmaz. Ofsaytı belirlemek amacıyla, kolun üst sınırı koltuk altı bölgesinin alt hizası olarak kabul edilir.

Bir oyuncu aşağıdaki durumlarda ofsayt pozisyonunda değildir;

- sondan ikinci rakip oyuncu ile aynı hizada ise
- son iki rakip oyuncu ile aynı hizada ise

2. Ofsayt İhlali

Takım arkadaşının topla oynadığı veya topa dokunduğu* anda ofsayt pozisyonunda olan bir oyuncu, aktif oyuna dahil olduğu gerekçesi ile, sadece aşağıdaki durumlarda ofsayt olarak cezalandırılır:

- takım arkadaşının oynadığı veya dokunduğu topla oynayarak veya topa dokunarak oyuna müdahale ederse
- aşağıda belirtilen durumlarda rakip oyuncuya müdahale ederse:
  - görüş açısını açıkça kapatarak rakibinin topla oynamasını veya oynayabilmesini engellerse veya
  - top için rakibiyle mücadeleye girerse veya

**Top ile "oynanan" veya topa "dokunulan" ilk temas anı kullanılmalıdır*

- yakınında bulunan topla oynamaya açıkça teşebbüs ederken, bu hareketi rakibini etkilerse
- rakip oyuncunun topla oynama becerisini açıkça etkileyen bariz bir hareket yaparsa

veya

- aşağıda belirtilen durumlarda, topla oynayarak veya rakip oyuncuya müdahale ederek bulunduğu pozisyondan avantaj elde ederse:

    - top, kale direkleri, üst direk, maç görevlileri veya bir rakip oyuncudan geri döndüğünde veya sektiğinde
    - top rakip tarafından bilerek kurtarıldığında

Ofsayt pozisyonunda bulunan bir oyuncu topu, bilerek elle oynama da dahil, topla bilerek *oynamış bir rakip oyuncudan alırsa, rakip oyuncunun bilerek yaptığı kurtarma dışında, bulunduğu pozisyondan avantaj elde etmiş olarak değerlendirilmez.

*'Bilerek oynama' (bilerek elle oynama hariç), bir oyuncunun aşağıdaki ihtimallerle topu kontrol etmesidir:

- Takım arkadaşına pas vermek,
- Topa sahip olmak; ya da
- Topu uzaklaştırmak (örneğin ayak veya kafa ile)

Eğer, topu kontrol eden oyuncunun verdiği pas, topa sahip olma veya topu uzaklaştırma girişimi hatalı veya başarısız olursa, bu durum oyuncunun topla 'bilerek oynadığı' gerçeğini ortadan kaldırmaz.

Aşağıdaki kriterler, bir oyuncunun topu kontrol ettiğinin ve sonuç olarak 'topla bilerek' oynadığının kabul edilebileceğinin göstergesi olarak uygun şekilde kullanılmalıdır.

- Topun uzaktan gelmesi ve oyuncunun topu net bir şekilde görüyor olması
- Topun hızlı bir şekilde hareket etmemesi
- Beklenmeyen top olmaması
- Oyuncunun vücut hareketlerini koordine etmek için zamanı olması, örneğin

içgüdüsel bir uzanma veya zıplama durumu, ya da sınırlı temas/kontrol sağlayan bir hareket olmaması
• Yerde hareket eden bir topla oynamak, havadaki bir topla oynamaktan daha kolaydır

Bir 'kurtarma', bir oyuncunun elleri/kolları hariç (kendi ceza alanında bulunan kaleci dışında) vücudunun herhangi bir bölümüyle kaleye giden veya kaleye çok yakın geçen bir topu durdurması veya durdurmaya teşebbüs etmesidir.

Şu durumlara dikkat edilmelidir:

• ofsayt pozisyonundaki hareketli veya duran bir oyuncunun rakibinin yolunda bulunması ve onun topa doğru hareketini engellemesi, eğer rakibinin oynama imkanını veya top için mücadelesini etkilerse bu bir ofsayt ihlalidir, eğer bu oyuncu rakibinin yoluna doğru hareket eder ve onun ilerlemesini engellerse (örneğin rakibini bloklarsa), bu ihlal Kural 12'ye göre cezalandırılacaktır
• topla oynama niyetiyle topa doğru hareket eden ofsayt pozisyonundaki oyuncuya topla oynamadan veya topla oynamaya teşebbüs etmeden veya rakibi ile top için mücadeleye girmeden önce faul yapılırsa, bu durum ofsayt ihlalinden önce gerçekleştiği için faul ile cezalandırılır
• halihazırda topla oynayan veya oynamaya teşebbüs eden veya rakibi ile top için mücadele eden ofsayt pozisyonundaki bir oyuncuya ihlal yapıldığında, faul yapılmadan önce ofsayt gerçekleştiği için pozisyon ofsayt ile cezalandırılır

3. İhlal Olmaması

Oyuncu topu doğrudan aşağıdakiler yoluyla alırsa, bir ofsayt ihlali yoktur:

- kale vuruşu
- taç atışı
- köşe vuruşu

4. İhlaller ve Cezalar

Eğer bir ofsayt ihlali meydana gelirse, ihlal oyuncunun kendi yarı alanında gerçekleşmiş olsa dahi hakem, ihlalin yapıldığı noktadan kullanılmak üzere bir endirekt serbest vuruş verir.

Hakemin izni olmadan oyun alanını terk eden savunma oyuncusu, ofsayt takibi açısından oyunun bir sonraki durduğu ana ya da savunma yapan

takım topu kendi ceza alanı dışında orta saha çizgisine doğru oynayana kadar kendi kale çizgisinde ya da taç çizgisi üzerinde kabul edilecektir. Eğer oyuncu oyun alanını kasten terk etmişse, topun oyun dışı olduğu ilk anda oyuncuya ihtar verilmelidir.

Bir hücum oyuncusu aktif oyuna dahil olmamak amacıyla oyun alanı dışına adım atabilir ya da oyun alanı dışında durabilir. Eğer bu oyuncu, oyun durmadan önce ya da savunma yapan takım topu kendi ceza alanı dışında orta saha çizgisine doğru oynamadan önce, kale çizgisi üzerinden tekrar oyun alanına girer ve oyuna müdahil olursa, oyuncu ofsayt takibi açısından kale çizgisi üzerinde kabul edilecektir. Oyun alanını kasıtlı olarak terk eden, hakemin izni olmadan tekrar giren ve ofsayt ihlali ile cezalandırılmayıp avantaj sağlayan oyuncuya ihtar verilmelidir.

Eğer bir hücum oyuncusu top kaleye girerken kale direkleri arasında ve kale içinde sabit bir şekilde durursa, bir ofsayt ihlali veya 12. Kuralda belirtilen bir ihlal yapmadıysa gol geçerli sayılacaktır. Bir ihlal olması durumunda ise oyun endirekt veya direkt serbest vuruş ile tekrar başlatılır.

IFAB

IFAB

Kural 12

Faul ve Fena Hareketler

Direkt ve endirekt serbest vuruşlar ve penaltı vuruşları yalnızca top oyundayken yapılan ihlaller için verilebilir.

1. Direkt Serbest Vuruş

Bir oyuncu aşağıdaki ihlallerden birini hakemin kanaatince; dikkatsiz, kontrolsüz veya aşırı güç kullanarak bir rakibine karşı yaparsa bir direkt serbest vuruş verilir:

- şarj yaparsa
- üzerine sıçrarsa
- tekme atarsa veya tekme atmaya teşebbüs ederse
- iterse
- vurursa veya vurmaya teşebbüs ederse (kafa atmak dahil)
- ayakla müdahale ederse (tackle) veya mücadele ederse
- çelmelerse veya çelmelemeye teşebbüs ederse

Eğer bir ihlal temas içeriyorsa, direkt serbest vuruş ile cezalandırılır.

- Dikkatsiz, oyuncunun mücadeleye girdiğinde dikkatsiz ve düşüncesiz davrandığı veya tedbirsiz hareket ettiği anlamına gelir. Disiplin cezasına gerek yoktur
- Kontrolsüz, oyuncunun rakip için tehlikeli veya sonuçlarını düşünmeden hareket ettiği anlamına gelir ve ihtar verilmelidir
- Aşırı güç kullanma, oyuncunun gereğinden fazla güç kullandığı ve rakibin sağlığını tehlikeye düşürdüğü anlamına gelir ve oyuncu oyundan ihraç edilmelidir

Bir oyuncu aşağıdaki ihlallerden birini yaparsa, direkt serbest vuruş verilir:

- elle oynarsa (kendi ceza alanındaki kaleci hariç)

- rakibini tutarsa
- temas ederek rakibini engellerse
- takım listesinde bulunan birisini veya bir maç görevlisini ısırır veya ona tükürürse
- topa, rakibe veya hakemlerden birisine bir nesne fırlatırsa veya topa elinde tuttuğu bir nesne ile temasta bulunursa

Ayrıca Kural 3'teki ihlallere göz atınız.

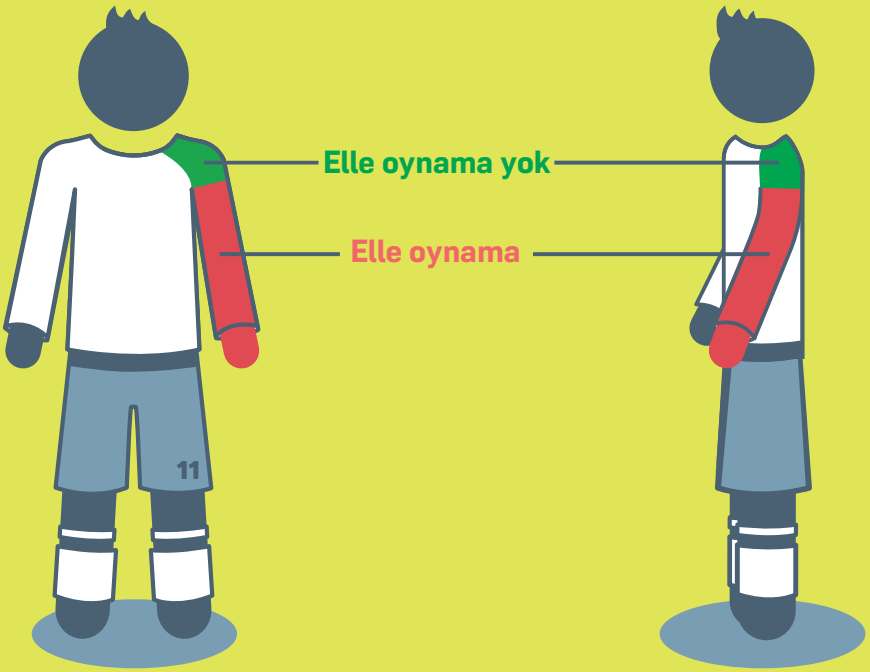
Topa Elle Müdahale Etmek

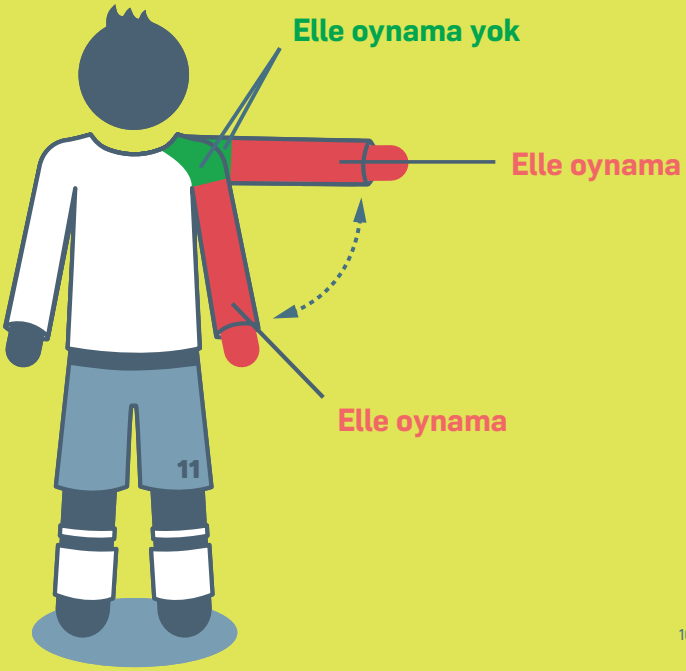
Elle oynama ihlallerini belirleme amacıyla, kolun üst sınırı koltuk altı bölgesinin alt hizası olarak kabul edilir. Bir oyuncunun topa eliyle/koluyla yaptığı her temas, bir ihlal değildir.

Eğer oyuncu aşağıdakileri yaparsa, bu bir ihlaldir:

- topa bilerek eli/kolu ile dokunursa, örneğin elini/kolunu topa doğru hareket ettirmek
- vücudunu doğal olmayan bir şekilde büyüttüğünde topa eli/kolu ile dokunursa. Bir oyuncunun elinin/kolunun pozisyonu, oyuncunun belirli bir pozisyon için yaptığı vücut hareketinin bir sonucu veya gerekçesi değilse, oyuncu vücudunu doğal olmayan şekilde büyütmüş olarak kabul edilir. Oyuncu elini/kolunu bu pozisyondu bulundurarak, topun eline/koluna isabet etmesinin ve cezalandırılmanın riskini almaktadır.
- rakip takım kalesine;
  - kaleci de dahil, kazara bile olsa eli/kolu ile doğrudan
  - top eline/koluna kazara bile olsa temas ettikten hemen sonra bir gol atarsa.

Kaleci kendi ceza alanı dışında elle oynama konusunda diğer oyuncularla aynı kısıtlamalara sahiptir. Eğer bir kaleci kendi ceza alanı içerisinde elle oynama izni olmadığı halde topa elle müdahale ederse, rakip takım lehine bir endirekt serbest vuruş verilir ancak disiplin cezası uygulanmaz. Ancak bu ihlal, oyunun tekrar başlaması sonrasında, top başka bir oyuncuya temas etmeden önce, topla ikinci kez oynamak şeklindeyse (el/kol ile veya el/kol kullanmadan) ve bu ihlal umut vaat eden bir atağı durduruyorsa veya rakibin veya rakip takımın bir golünü veya bariz bir gol şansını engelliyorsa, kaleci disiplin cezası almalıdır.

Elle oynama yok
Elle oynama
11

Elle oynama yok
Elle oynama
Elle oynama
11

2. Endirekt Serbest Vuruş

Bir oyuncu aşağıdaki ihlallerden birini yaparsa endirekt serbest vuruş kararı verilir:

- tehlikeli bir şekilde oynarsa
- herhangi bir temasta bulunmadan rakibin ilerlemesine engel olursa
- itirazdan, saldırgan, hakaret edici veya küfürlü bir şekilde konuşmaktan ve/veya hareket(ler)den veya diğer sözel ihlallerden suçlu ise,
- kalecinin topu elinden çıkarmasına engel olursa veya topu elinden çıkarırken topa vurur veya vurmaya teşebbüs ederse
- kaleci topa elleriyle dokunsun veya dokunmasın, topun kalecisine geçmesi için kafası, göğsü, dizi vb. ile pas vererek (serbest vuruştan veya kale vuruşundan gelen de dahil) kuralın açığından yararlanmak amacıyla bilerek hile başlatırsa, eğer kaleci bilerek hile başlatmadan sorumluysa cezalandırılır.
- kurallarda belirtilmeyen bir nedenden dolayı oyuncunun ihtar veya ihraç edilmesi için oyunun durdurulmasına neden olan herhangi bir ihlalde bulunursa

Kaleci kendi ceza alanı içerisindeyken aşağıdaki ihlallerden birini yaparsa bir endirekt serbest vuruş kararı verilir:

- topu oyuna bırakmadan eli/kolu ile altı saniyeden daha uzun süre kontrol ederse
- topu oyuna bıraktıktan sonra top başka bir oyuncuya temas etmeden önce eli/kolu ile topa tekrar dokunursa
- kalecinin topu oyuna sokmak için topa açıkça vurduğu veya vurmaya çalıştığı durumlar hariç, aşağıdaki durumlardan sonra topa eli/kolu ile temas ederse:
    - takım arkadaşı topu ayakla bilerek kalecisine gönderirse
    - takım arkadaşının taç atışından doğrudan kendisine gelen topu alırsa

Aşağıdaki durumlarda kaleci topu el(ler)i ile kontrol etmiş sayılır:

- topun kaleciden geri dönmesi veya kalecinin kurtarış yapması haricinde, topu iki eli arasında veya eli ile herhangi bir yüzey arasında (örn. zemin, kendi vücudu, vs.) tutarsa veya ellerinin veya kollarının herhangi bir kısmıyla topa dokunursa

- uzanmış açık eli ile topu tutarsa
- topu eliyle yerde sektirirken veya havaya attığında

Bir kaleci el(ler)i ile topa sahip olduğunda, rakip bir oyuncu kendisiyle mücadele edemez.

Tehlikeli Şekilde Oynamak
Tehlikeli şekilde oynamak, topla oynamaya çalışırken başkasını (oyuncunun kendisi de dahil) sakatlama tehdidi dir ve yakındaki bir rakip oyuncunun sakatlanma korkusuyla topla oynamasının engellenmesi de bu duruma dahildir.

Tehlikeli olmamak şartıyla makas veya bisiklet vuruşuna izin verilir.

Temas olmadan rakibin ilerlemesini engellemek
Bir rakibin ilerlemesine engel olmak, top her iki oyuncunun da oynama mesafesinde olmadığında rakip oyuncuya engel olmak, rakip oyuncuyu durdurmak, yavaşlatmak veya yönünü değiştirmeye zorlamak amacıyla rakibin koşu yönüne doğru hareketlenmektir.

Tüm oyuncular oyun alanında istediği gibi pozisyon alma hakkına sahiptir, bir rakip oyuncunun yolu üzerinde olmak, rakibin koşu yönüne doğru hareketlenmek anlamına gelmez.

Bir oyuncu rakip oyuncu ile top arasında pozisyon alarak topu saklayabilir ve bu duruma top oynama mesafesinde tutulduğu ve oyuncu rakip oyuncuyu kolları veya vücuduyla tutmadığı takdirde izin verilir. Eğer top oynama mesafesinde ise, bu oyuncuya rakip oyuncu tarafından adil bir biçimde şarj yapılabilir.

3. Disiplin Cezaları

Hakem maç öncesi inceleme yapmak için oyun alanına girdiği andan maç bitiminden sonra (penaltılar (penaltı vuruşları) dahil) oyun alanını terk edinceye kadar disiplin cezası verme yetkisine sahiptir.

Eğer bir oyuncu ya da takım görevlisi maçın başlangıcında oyun alanına girmeden önce ihraç edilmesini gerektiren bir ihlal yaparsa, hakem oyuncunun ya da takım görevlisinin maçta yer almasını engelleme yetkisine sahiptir (bkz. Kural 3.6); hakem diğer fena hareketleri de rapor edecektir.

Bir oyuncu ya da takım görevlisi oyun alanı içerisinde ya da oyun alanı dışında ihtar veya ihraç gerektiren bir ihlal yaparsa, ihlalin şekline göre cezalandırılır.

Sarı kart ihtarı belirtir, kırmızı kart ihracı belirtir.

Yalnızca bir oyuncuya, yedek oyuncuya, değiştirilmiş oyuncuya ya da takım görevlisine kırmızı ya da sarı kart gösterilebilir.

Oyuncular, yedek oyuncular ve değiştirilmiş oyuncular

Kart Göstermek İçin Oyunun Başlamasını Geciktirme

İhlalde bulunmayan takımın serbest vuruşu hızlıca kullanmadığı, açık bir gol atma şansı olmadığı ve hakem henüz disiplin cezası uygulama prosedürünü başlatmadığı sürece, hakem bir oyuncuya ihtar vermeye veya oyundan ihraç etmeye karar verdiğinde, ceza uygulanana kadar oyun tekrar başlatılmayacaktır. Disiplin cezası oyunun bir sonraki duruşunda uygulanır. Eğer ihlal, rakip takımın bariz gol atma şansını engelliyorsa, oyuncuya ihtar verilir, eğer ihlal umut vaat eden bir atağa müdahale etmek veya durdurmak şeklindeyse, oyuncuya ihtar verilmez.

Avantaj

Eğer hakem, ihtar/ihraç vermek için oyunu durdurması gereken bir ihlal için avantaj oynatırsa, bu ihtar/ihraç top ilk oyun dışı olduğunda verilir. Ancak, eğer ihlal rakip takımın bariz bir gol şansının engellenmesiyse, oyuncuya sportmenliğe aykırı hareketten dolayı ihtar verilir, eğer ihlal umut vaat eden bir atağa müdahale etmek veya durdurmak şeklindeyse, oyuncuya ihtar verilmez.

Açık bir gol atma şansı yoksa, ciddi faullü oyun, şiddetli hareket veya ikinci ihtar durumlarında avantaj uygulanmamalıdır. Eğer avantaj uygulandıysa, hakem top ilk oyun dışı olduğunda, oyuncuyu ihraç etmelidir, ancak eğer oyuncu topla oynar veya rakip oyuncuyla mücadeleye girerse/müdahale ederse hakem oyunu durduracak, oyuncuyu ihraç edecek ve oyuncu daha ciddi bir ihlal yapmadığı sürece oyunu bir endirekt serbest vuruş ile tekrar başlatacaktır.

Eğer bir savunma oyuncusu bir hücum oyuncusunu ceza alanı dışında tutmaya başlar ve ceza alanı içinde tutmaya devam ederse, hakem bir penaltı vuruşu kararı vermelidir.

İhtar Verilecek İhlaller

Eğer bir oyuncu aşağıdaki ihlallerden suçlu ise ihtar verilir:

- oyunun tekrar başlatılmasını geciktirirse
- hakemin kararlarına söz veya hareketle itiraz ederse
- hakemin izni olmadan oyun alanına girerse, tekrar girerse ya da oyun alanını bilerek terk ederse
- oyun bir hakem atışı, köşe vuruşu, serbest vuruş ya da taç atışı ile tekrar başlatılırken gerekli mesafeye açılmazsa
- oyun kurallarını sürekli ihlal ederse ("sürekli" sayılabilmesi için belirli bir sayı veya şekil yoktur)
- sportmenlik dışı davranışta bulunursa
- hakem inceleme alanına (RRA) girerse
- 'inceleme işaretini' (TV Ekranı İşareti) aşırı şekilde kullanırsa

Bir yedek veya değiştirilmiş oyuncu aşağıdaki ihlallerden suçlu ise ihtar verilir:

- oyunun tekrar başlatılmasını geciktirirse
- hakemin kararlarına söz veya hareketle itiraz ederse
- hakemin izni olmadan oyun alanına girerse ya da tekrar girerse
- sportmenlik dışı davranışta bulunursa
- hakem inceleme alanına (RRA) girerse
- 'inceleme işaretini' (TV Ekranı İşareti) aşırı şekilde kullanırsa

İhtar gerektiren iki ayrı kural dışı ihlal yapılırsa (yakın zaman aralığında olsalar bile), bunlar iki ayrı ihtar ile cezalandırılmalıdır, örneğin eğer bir oyuncu gerekli izni almadan oyun alanına girer ve kontrolsüz bir hareket yaparsa veya umut vaat eden bir atağı faulle/elle oynayarak engellerse vb.

Sportmenlik Dışı Davranıştan Dolayı İhtarlar

Sportmenlik dışı davranıştan dolayı bir oyuncuya ihtar verilmesi gereken farklı durumlar vardır, bunlara örnek olarak eğer bir oyuncu:

- sakatlanmış numarası yaparak veya kendisine faul yapıldığı izlenimi (aldatma) vererek hakemi yanıltmaya çalışırsa
- oyun sırasında veya hakemin izni olmadan kaleci ile yer değiştirirse (bkz. Kural 3)

• direkt serbest vuruş gerektiren bir ihlali kontrolsüz bir şekilde yaparsa
• Bilerek olmayan elle oynama ihlali nedeniyle hakemin bir penaltı kararı vermesi durumu hariç, umut vaat eden bir atağa müdahale etmek veya durdurmak için topa elle müdahale ederse
• Rakibin golünü veya bariz gol atma şansını engellerse ve hakem bilerek olmayan elle oynama ihlali nedeniyle bir penaltı kararı verirse
• topla oynamaya teşebbüs edilen veya top için mücadele edilen bir anda, hakemin bir ihlal nedeniyle verdiği penaltı kararı hariç, herhangi bir ihlal yaparak umut vaat eden bir atağı engellerse veya durdurursa
• rakibin bariz gol atma şansını topla oynamaya teşebbüs edilen veya top için mücadele edilen bir anda bir ihlal yaparak engellerse ve hakem bir penaltı kararı verirse
• topa elle müdahale ederek gol atmaya teşebbüs ederse (teşebbüsün başarılı olup olmaması önemli değildir) veya topa elle müdahale ederek gol atılmasını engellemeye çalışır ancak başarısız olursa,
• oyun alanına izin verilmeyen işaretler yaparsa
• oyun alanını terk etmesi için izin verildikten sonra oyun alanından çıkarken topla oynarsa,
• oyuna karşı saygısının olmadığını gösterirse
• kaleci topa elleriyle dokunsun veya dokunmasın, topun kalecisine geçmesi için kafası, göğsü, dizi vb. ile pas vererek (serbest vuruştan veya kale vuruşundan gelen de dahil) kuralın açığından yararlanmak amacıyla bilerek hile başlatırsa, eğer kaleci bilerek hile başlatmadan sorumluysa ihtar verilir
• oyun sırasında ve oyunun tekrar başlatıldığı sırada rakip oyuncunun dikkatini sözlü biçimde dağıtırsa

Gol Kutlaması

Bir gol atıldığında oyuncu kutlama yapabilir ancak kutlama aşırıya kaçmamalıdır; kareografik kutlamalar cesaretlendirilmemelidir ve kutlamalar fazla zaman kaybına neden olmamalıdır.

Bir golü kutlamak için oyun alanının dışına çıkmak ihtar verilebilecek bir ihlal değildir ancak oyuncular oyun alanına en kısa zamanda geri dönmelidir.

Aşağıdaki durumlarda, gol iptal edilse bile oyuncuya ihtar verilmelidir:

• oyun alanı çevresindeki çitlere tırmanırsa ve/veya güvenlik zafiyetine neden olacak şekilde seyircilere yaklaşırsa,

- tahrik edici, alaycı veya kışkırtıcı hareketler yaparsa
- başını ya da yüzünü bir maske veya benzer bir cisimle kapatırsa
- formasını çıkarır veya başını formasıyla kapatırsa

Oyunun Tekrar Başlamasını Geciktirmek

Hakemler aşağıda belirtilen yöntemlerle oyunun tekrar başlamasını geciktiren oyunculara ihtar vermelidir:

- taç atışını kullanacakmış gibi davranmak fakat aniden takım arkadaşlarından birine kullanması için bırakmak
- oyuncu değişikliği sırasında oyun alanından çıkmayı geciktirmek
- oyunun tekrar başlamasını aşırı bir şekilde geciktirmek
- hakem oyunu durdurduktan sonra topa vurmak, topu taşımak veya topa bilerek dokunarak çatışmaya yol açmak
- hakemi, vuruşu tekrarlatmaya zorlayacak şekilde yanlış yerden kullanmak

İhraç Verilecek İhlaller

Bir oyuncu, yedek oyuncu veya değiştirilmiş oyuncu, aşağıdaki ihlallerden birini yaparsa oyundan ihraç edilir:

- Kasten topla elle oynama ihlaliyle rakip takımın bir golünü veya bariz gol atma şansını önlemek (kendi takımının ceza alanındaki kaleci hariç)
- Kendi ceza alanı dışında kasıtlı olmayan elle oynama ihlali yaparak rakip takımın bir golünü veya bariz gol atma şansını engellemek
- genel hareketlenmesi ihlali yapan oyuncunun kalesine doğru olan rakip oyuncunun bir golünü veya bariz gol atma şansını serbest vuruşla cezalandırılması gereken bir ihlal ile önlemek (aşağıda belirtilen durumlar hariç)
- ciddi faullü oyun
- birini ısırmak veya birine tükürmek
- şiddetli hareket
- saldırgan, hakaret edici veya küfürlü bir şekilde konuşmak ve/veya hareket(ler)de bulunmak
- aynı maçta ikinci bir ihtar almak
- video operasyon odasına (VOR) girmek

İhraç edilen oyuncu, yedek oyuncu ya da değiştirilmiş oyuncu oyun alanının çevresini ve teknik alanı terk etmelidir.

Bir Gole veya Bariz Gol Atma Şansına Engel Olmak (DOGSO)

Bir oyuncunun kendi ceza alanı içerisinde rakibinin bariz gol atma şansını engellediği ve hakemin penaltı verdiği durumlarda, eğer ihlal topla oynamaya teşebbüs veya top için mücadele şeklindeyse, oyuncuya ihtar verilir; diğer tüm durumlarda (tutma, itme, çekme, topla oynama ihtimalinin olmaması vb.) ihlali yapan oyuncu ihraç edilmelidir

Bir oyuncu rakip takımın gol atmasını veya bariz gol atma şansını kasten elle oynayarak engellerse, ihlal nerede yapılmış olursa olsun oyuncu oyundan ihraç edilir (kendi ceza alanındaki kaleci hariç). Bir oyuncunun kasıtlı olmayan bir elle oynama ihlali yaparak rakip takımın golünü veya bariz bir gol atma şansını engellerse ve hakemin bir penaltı kararı vermesi durumunda, ihlali yapan oyuncuya ihtar verilir.

Hakemin gerekli izin olmadan oyun alanına giren ve oyuna veya rakibine müdahale eden ve rakibinin bir golünü ve bariz gol atma şansını engelleyen bir oyuncu, ihraç edilmiş oyuncu, yedek veya değiştirilmiş oyuncu ihraç edilecek bir ihlalden suçludur.

Bu durumda aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulmalıdır:

- ihlal ve kale arasındaki uzaklık
- oyunun yönü
- topun kontrolünü sağlama veya kazanma ihtimali
- savunma oyuncularının konumu ve sayısı

Ciddi Faullü Oyun
Ayakla yapılan bir müdahale (tackle) veya mücadele, rakibin güvenliğini tehlikeye sokuyorsa veya aşırı güç kullanımı veya acımasızlık içeriyorsa, ciddi faullü oyun olarak cezalandırılmalıdır.

Top için mücadele ederken aşırı güç ile veya rakibinin güvenliğini tehlikeye sokacak şekilde bir veya iki ayağını kullanarak önden, yandan veya arkadan rakibine hamle yapan bir oyuncu ciddi faullü oyundan suçludur.

Şiddetli Hareket
Şiddetli hareket, temas olup olmamasına bakılmadan, top için mücadele

etmezken, bir oyuncunun rakibine veya takım arkadaşına, takım görevlisine, maç görevlisine, seyirciye veya diğer bir kişiye karşı aşırı güç veya gaddarlık kullanması ya da kullanmaya teşebbüs etmesidir.

Buna ek olarak, top için mücadele edilmeyen durumlarda, rakip oyuncunun veya diğer herhangi bir kişinin kafasına veya yüzüne, eliyle veya koluyla bilerek vuran bir oyuncu, kullanılan güç çok hafif/göz ardı edilebilir olmadığı sürece şiddetli hareketten suçludur.

Takım görevlileri

Teknik alanda bulunan herhangi biri tarafından (yedek oyuncu, değiştirilmiş oyuncu, ihraç edilmiş oyuncu veya takım yetkilisi) bir ihlal yapıldığında ve ihlali yapanın tespit edilemediği durumda, teknik alanda bulunan teknik direktör cezalandırılacaktır

Uyarı

Aşağıdaki ihlaller genellikle uyarı ile sonuçlanmalıdır; tekrarlanan veya çok bariz şekilde gerçekleştirilen ihlaller ihtar veya ihraç ile cezalandırılmalıdır:

- oyun alanına saygılı/çatışmacı olmayan bir şekilde girme
- maç görevlileriyle işbirliği yapmama, yardımcı hakemin ve dördüncü hakemin talimatlarını yerine getirmeme
- bir kararla ilgili küçük /düşük düzeyde anlaşmazlık (sözlü veya eylemle)
- başka bir ihlalde bulunmaksızın ara sıra teknik alan sınırlarını ihlal etmek

Sarı Kart

İhtar gerektiren ihlaller aşağıdakileri içerir (ancak bunlarla sınırlı değildir):

- teknik alan sınırlarına açıkça/ısrarla saygı göstermemek
- kendi takımının oyunu tekrar başlatmasını geciktirmek
- rakip takımın teknik alanına bilerek girmek (çatışmacı olmayan şekilde)
- sözlü veya eylemsel itiraz (aşağıdakileri içerir):
    - su şişeleri veya diğer cisimleri fırlatmak/tekmelemek
    - maç görevlilerine karşı saygı gösterilmediğini belirten hareket(ler), örn: alaycı şekilde alkışlamak

- Hakem İnceleme Alanına (RRA) girmek
- aşırı/ısrarlı bir şekilde jestlerle bir kırmızı ya da sarı kart verilmesini istemek
- aşırı bir şekilde "VAR İncelemesi" için TV işareti yapmak
- kışkırtıcı veya tahrik edici hareketlerde bulunmak
- tekrarlanan kabul edilemez davranışlar (tekrarlanan uyarı gerektiren ihlaller dahildir)
- oyuna karşı saygısız davranışlar göstermek

Kırmızı Kart
İhraç gerektiren ihlallar aşağıdakileri içerir (ancak bunlarla sınırlı değildir):

- rakip takımın oyunu tekrar başlatmasını geciktirme, örneğin, topu tutmak, topu uzağa vurmak, bir oyuncunun hareketini engellemek
- teknik alanı aşağıdaki nedenlerle bilerek terk etme:
    - bir maç görevlisinin kararlarına itiraz etmek veya karşı çıkmak için
    - kışkırtıcı veya tahrik edici davranışlarda bulunmak için
- saldırgan veya çatışmacı bir şekilde rakip takımın teknik alanına girmek
- bir cismi oyun alanına kasıtlı olarak fırlatmak/tekmelemek
- oyun alanına aşağıdaki nedenlerle girmek:
    - bir maç görevlisi ile çatışmak için (devre arası ve maç sonu dahil)
    - oyuna, rakip takım oyuncusuna ya da maç görevlisine müdahale etmek için
- video operasyon odasına (VOR) girmek
- rakip takım oyuncusu, yedek oyuncu, takım görevlisi, maç görevlisi, seyirci ya da herhangi bir kişiye (top toplayıcılar, güvenlik görevlileri ya da lig görevlileri vb.) karşı fiziksel ya da saldırgan bir davranışta (tükürmek veya ısırmak da dahil) bulunmak
- aynı maçta ikinci bir ihtar almak
- saldırgan, hakaret edici veya küfürlü bir şekilde konuşmak ve/veya hareket(ler)de bulunmak
- onaylanmamış elektronik ya da iletişim ekipmanı kullanmak ve/veya elektronik ya da iletişim ekipmanının kullanımı sonucu uygunsuz davranışlarda bulunmak
- şiddetli hareket

Bir Cismin (veya topun) Atılması ile İlgili İhlaller
Hakem her zaman ihlale göre disiplin işlemi uygular:

- Kontrolsüz ise, ihlali yapana sportmenlik dışı davranıştan ihtar verir,
- Aşırı güç kullanımında ise, ihlali yapanı şiddetli hareket gerekçesiyle ihraç eder.

4. Faul ve Fena Hareketlerden Sonra Oyunun Tekrar Başlaması

Eğer top oyun dışındaysa, oyun bir önceki karara göre tekrar başlatılır. Eğer top oyundaysa ve bir oyuncu bir fiziksel ihlali oyun alanı içerisinde aşağıdakilere karşı yaparsa:

- rakibe karşı – endirekt veya direkt bir serbest vuruş veya penaltı vuruşu verilir
- takım arkadaşına, yedek oyuncuya, değiştirilmiş veya ihraç edilmiş bir oyuncuya, takım görevlisine veya maç görevlisine karşı- bir direkt serbest vuruş veya penaltı vuruşu verilir

Tüm sözlü ihlaller endirekt serbest vuruş ile cezalandırılır.

Eğer hakem, bir oyuncunun saha dışı bir kişiye karşı oyun alanı içinde veya dışında yaptığı bir ihlal nedeniyle oyunu durdurursa, hakemin izni olmadan oyun alanını terk ettiği için bir endirekt serbest vuruş verilmediği sürece, oyun hakem atışı ile tekrar başlatılır; verilen endirekt serbest vuruş oyuncunun oyun alanını terk ettiği sınır çizgisi üzerinden yapılır.

Eğer top oyunda iken:

- bir oyuncu; maç görevlisine veya bir rakibine, yedek oyuncuya, değiştirilmiş ya da ihraç edilmiş oyuncuya veya takım görevlisine karşı oyun alanı dışında bir ihlal yaparsa veya,
- bir yedek oyuncu, değiştirilmiş ya da ihraç edilmiş oyuncu veya takım görevlisi; bir rakip oyuncuya veya maç görevlisine karşı oyun alanı dışında bir ihlal yapar veya müdahalede bulunursa

oyun ihlalin/müdahalenin gerçekleştiği yere en yakın sınır çizgisi üzerinden bir serbest vuruş ile tekrar başlatılır; direkt serbest vuruş gerektiren ihlallerde, eğer bu ihlal, bu ihlali yapanın ceza alanı içinde ise penaltı vuruşu verilir.

Eğer bir ihlal oyun alanı dışında, bir oyuncu tarafından, kendi takımından bir oyuncuya, yedek oyuncuya, değiştirilmiş oyuncuya veya takım görevlisine yapılırsa, oyun, ihlalinin yapıldığı yere en yakın sınır çizgisi üzerinden bir endirekt serbest vuruş ile tekrar başlatılır.

Eğer bir oyuncu elinde tuttuğu bir cisim (ayakkabı, tekmelik vs.) ile topa temasta bulunursa, oyun, direkt serbest vuruş (veya penaltı vuruşu) ile tekrar başlatılır.

Eğer oyun alanının içinde veya dışında bulunan bir oyuncu bir rakip oyuncuya bir cisim (maç topu dışında) fırlatırsa veya tekmelerse; rakip yedek oyuncuya, değiştirilmiş ya da ihraç edilmiş oyuncuya, takım görevlisine veya maç görevlisine veya maç topuna bir cisim (top dahil) fırlatırsa veya tekmelerse, oyun cismin kişiye veya topa isabet ettiği veya edebileceği yerden bir direkt serbest vuruş ile tekrar başlatılır. Eğer isabet edilen veya edebilecek yer oyun alanı dışında ise serbest vuruş sınır çizgisi üzerine en yakın noktadan yapılır, eğer ihlali yapanın ceza alanı içindeyse penaltı vuruşu verilir.

Eğer bir yedek oyuncu, değiştirilmiş veya ihraç edilmiş oyuncu, geçici olarak oyun alanı dışında bulunan oyuncu veya takım görevlisi oyun alanına bir müdahale ederse oyun, cismin oyuna müdahale ettiği yerden veya rakibe, maç görevlisi veya topa isabet ettiği veya edebileceği yerden bir direkt serbest vuruş (veya penaltı vuruşu) ile tekrar başlatılır.

IFAB
Kappa
5
Kappa
5

IFAB®

Kural 13

Serbest Vuruşlar

1. Serbest Vuruş Türleri

Bir oyuncu, yedek oyuncu, değiştirilmiş oyuncu veya ihraç edilmiş bir oyuncu veya takım görevlisi bir ihlalden suçlu ise, rakip takım lehine direkt veya endirekt serbest vuruş verilir.

Endirekt Serbest Vuruş İşareti

Hakem bir endirekt serbest vuruşu, kolunu başının üstünden yukarı doğru kaldırarak işaret eder; bu işaret vuruş yapılıp top başka bir oyuncuya temas edene, oyun dışına çıkana ya da bir golün doğrudan atılamayacağı açık biçimde anlaşılana kadar devam ettirilir.

Hakem, endirekt serbest vuruş olduğuna dair işareti yapmazsa ve top doğrudan kaleye girerse endirekt serbest vuruş tekrarlanmalıdır.

Topun Kaleye Girmesi

- eğer bir direkt serbest vuruş doğrudan rakip takımın kalesine girerse, gol geçerli sayılır.
- eğer bir endirekt serbest vuruş doğrudan rakip takımın kalesine girerse, bir kale vuruşu verilir.
- eğer bir direkt veya endirekt serbest vuruş doğrudan takımın kendi kalesine girerse, rakip takım lehine köşe vuruşu verilir.

2. Yöntem

Aşağıdaki durumlar hariç, tüm serbest vuruşlar ihlalin gerçekleştiği yerden yapılır:

- hücum eden takım lehine rakip kale alanı içinde verilen endirekt serbest vuruş, kale çizgisine paralel olan kale alanı çizgisi üstündeki ihlalin yapıldığı yere en yakın noktadan yapılır
- Savunma yapan takım lehine kendi kale alanı içinde verilen serbest vuruşlar bu alanın herhangi bir yerinden kullanılabilir

• bir oyuncunun hakemin izni olmadan oyun alanına girmesi, tekrar girmesi veya oyun alanını terk etmesi nedeniyle verilen serbest vuruşlar oyun durdurulduğunda topun bulunduğu noktadan yapılır. Ancak, bir oyuncu oyun alanı dışında bir ihlal yaparsa, oyun ihlalin gerçekleştiği noktaya en yakın sınır çizgisi üzerinden yapılacak bir serbest vuruş ile tekrar başlatılır; bu bir direkt serbest vuruş ihlali ise ve ihlali yapanın kendi ceza alanı içindeyse rakip takım lehine bir penaltı vuruşu verilir
• kural başka yeri belirttiğinde. (bkz. Kural 3, 11, 12)

Top:

• sabit kalmalı, vuruşu yapan oyuncu topa başka bir oyuncu dokunana kadar tekrar dokunmamalıdır
• vuruş yapılıp açıkça hareket ettiğinde oyundadır.

Top oyuna girene kadar, tüm rakip oyuncular:

• kendi kale direkleri arasında kale çizgisi üzerinde bulunmaları dışında, toptan en az 9.15m (10 yds) uzakta,
• rakip takımın ceza alanı içindeki serbest vuruşlar için ceza alanının dışında kalmalıdır.

Üç veya daha fazla savunma oyuncusu bir baraj oluşturduğunda tüm hücum eden takım oyuncuları top oyuna girene kadar barajdan en az 1 m (1 yds) uzakta bulunmalıdır.

Serbest vuruş, bir ayak veya aynı anda iki ayak ile topu kaldırarak kullanılabilir.

Rakibi şaşırtmak amacıyla serbest vuruş kullanılıyormuş gibi yapmaya futbolun bir parçası olarak izin verilir.

Eğer bir oyuncu serbest vuruşu doğru bir şekilde kullanırken, dikkatsiz veya kontrolsüz bir şekilde olmadan veya aşırı güç kullanmadan, topla ikinci defa oynamak için topu bilerek bir rakibine çarptırırsa hakem oyunu devam ettirir.

3. İhlaller ve Cezalar

Bir serbest vuruş kullanıldığında, eğer rakip oyuncu topa gereken uzaklıktan daha yakınsa, avantaj uygulanmadığı durumlarda vuruş tekrarlanır; ancak eğer bir oyuncu serbest vuruşu çabuk kullanır ve topa 9.15 m (10 yds) mesafeden daha yakın olan bir rakip oyuncu topu keserse, hakem oyunu devam ettirir. Ancak, bir rakip oyuncu serbest vuruşun kullanılmasını bilerek engeller ise, oyuncuya, oyunun tekrar başlamasını geciktirdiği için ihtar verilmelidir.

Eğer bir serbest vuruş kullanıldığında hücum eden takımın bir oyuncusu üç ya da daha fazla savunma oyuncusu tarafından oluşturulan 'baraja' 1 metreden (1 yds) daha yakınsa endirekt serbest vuruş kararı verilir.

Eğer savunma yapan takım kendi ceza alanı içinden bir serbest vuruş kullanırken ceza alanını terk etmek için yeterli zaman bulamayan herhangi bir rakip oyuncu ceza alanı içerisinde bulunuyorsa, hakem oyunun devam etmesine izin verir. Serbest vuruş kullanılırken ceza alanı içinde bulunan veya top oyuna girmeden önce ceza alanı içine giren bir rakip oyuncu, top oyuna girmeden önce topa dokunur veya top için mücadele ederse, serbest vuruş tekrarlanır.

Eğer top oyuna girdikten sonra vuruşu yapan oyuncu top başka bir oyuncuya temas etmeden topa tekrar dokunursa, endirekt serbest vuruş verilir. Eğer vuruş yapan oyuncu topu eli ile oynarsa:

- bir direkt serbest vuruş verilir
- ihlal, vuruşu yapan oyuncunun kaleci olmaması koşuluyla kendi ceza alanı içerisinde gerçekleşirse bir penaltı vuruşu verilir. Eğer ihlali yapan oyuncu kaleci ise bir endirekt serbest vuruş verilir.

IFAB®

Kural 14

Penaltı Vuruşu

Eğer bir oyuncu kendi ceza alanı içinde veya Kural 12 ve 13'te belirtildiği gibi oyunun bir parçası olarak oyun alanı dışında direkt serbest vuruş gerektiren bir ihlal yaparsa, penaltı vuruşu verilir.

Penaltı vuruşundan doğrudan bir gol atılabilir.

1. Yöntem

Top penaltı noktasında bir kısmı penaltı noktasının merkezine temas ederek veya bu noktadan taşarak sabit durmalıdır ve kale direkleri, üst direk ve kale ağları hareket halinde olmamalıdır.

Penaltı vuruşunu kullanacak oyuncu açık bir şekilde belirlenmelidir.

Savunan takımın kalecisi, topun vurulduğu ana kadar kale direkleri arasında, yüzü vuruşu yapacak oyuncuya dönük olacak şekilde kale çizgisi üzerinde yer almalıdır. Kaleci, vuruşu yapan oyuncunun dikkatini haksız yere dağıtacak şekilde davranamaz: Örneğin vuruşun yapılmasını geciktirmek veya kale direklerine, üst direğe ya da ağlara dokunmak

Vuruşu yapan oyuncu ve kaleci dışındaki tüm oyuncular:

- penaltı noktasından en az 9.15 m (10 yds) mesafede
- penaltı noktasının gerisinde
- oyun alanı içerisinde
- ceza alanı dışında olmalıdır

Bütün oyuncular bu kurala uygun şekilde pozisyon aldıktan sonra hakem penaltı vuruşunun kullanılması için işaretini verir.

Penaltı vuruşunu kullanan oyuncu topu ileriye doğru vurmalıdır; top ileriye doğru hareket ettiği sürece topa topukla vurulmasına izin verilir.

Topa vurulduğu anda savunma yapan kalecinin bir ayağının en azından bir kısmı kale çizgisine temas etmelidir, kale çizgisi ile aynı hizada (havadan) ya da gerisinde olmalıdır.

Topa vurulduğunda ve top açık bir şekilde hareket ettiğinde oyundadır.

Vuruşu yapan oyuncu, top başka bir oyuncuya dokunana kadar topla tekrar oynayamaz.

Penaltı vuruşu, topun hareketi durduğunda, top oyun dışı olduğunda veya hakem herhangi bir ihlal nedeniyle oyunu durdurduğunda tamamlanır.

Penaltı vuruşlarının yapılması ve tamamlanması için maçın her iki yarısının ve uzatma devrelerinin sonunda ilave süre verilir. İlave süre verildiğinde penaltı vuruşu, vuruş kullanıldıktan sonra, topun hareketi durduğunda, top oyun dışı olduğunda, savunma takımının kalecisi hariç başka bir oyuncu (vuruşu yapan dahil) tarafından oynandığında, veya hakem vuruşu yapan oyuncunun veya takım arkadaşının herhangi bir ihlali nedeniyle oyunu durdurduğunda tamamlanmış olur. Eğer bir savunma oyuncusu (kaleci dahil) bir ihlal yaparsa ve penaltı kaçırılırsa/ kurtarılırsa, vuruş tekrarlanır.

2. İhlaller ve Cezalar

Hakem penaltı vuruşunun kullanılması için işaret verdiğinde, vuruş yapılmalıdır; eğer vuruş zamanında yapılmazsa, hakem penaltı vuruşunun kullanılması için tekrar işaret vermeden önce disiplin cezası uygulayabilir.

Eğer top oyuna girmeden önce aşağıdakilerden biri gerçekleşirse:

- Penaltı vuruşunu kullanan oyuncunun takım arkadaşı yalnızca aşağıdaki durumlardaki ceza sahası çizgisi ihlalinden dolayı cezalandırılır:
  - İhlal kaleciyi açıkça etkilerse veya
  - İhlali yapan oyuncu topla oynar veya top için rakibiyle mücadeleye girer ve ardından gol atar, gol atmaya çalışır veya gol fırsatı yaratırsa

- Kalecinin takım arkadaşı yalnızca aşağıdaki durumlardaki ceza sahası çizgisi ihlali nedeniyle cezalandırılır:
  - İhlal vuruşu yapan oyuncuyu açıkça etkilerse veya
  - İhlali yapan oyuncu topla oynar veya top için rakibiyle mücadele eder ve bu durum rakip takımın gol atmasını, gol atmaya çalışmasını veya gol fırsatı yaratmasını engellerse

- penaltı vuruşunu yapan oyuncu veya oyuncunun takım arkadaşı ihlalde bulunursa:
  - eğer top kaleye girerse, penaltı vuruşu tekrarlanır
  - eğer top kaleye girmezse, hakem oyunu durdurur ve oyunu endirekt serbest vuruş ile tekrar başlatır

aşağıdaki durumlarda, gol atılıp atılmadığına bakılmaksızın oyun durdurulur ve endirekt serbest vuruş ile oyun tekrar başlatılır:

- penaltı vuruşu geriye doğru kullanılırsa
- penaltı vuruşunu yapacağı belirlenen oyuncunun takım arkadaşı vuruşu kullanırsa; hakem vuruşu yapan oyuncuya ihtar verir
- vuruşu yapan oyuncu hız almayı tamamladıktan sonra topa vurur gibi yapıp yanıltırsa (hız alırken yanıltmaya izin verilmektedir); hakem vuruşu yapan oyuncuya ihtar verir

- kaleci ihlal yaparsa:
  - eğer top kaleye girerse, gol geçerli sayılır

  - eğer top kaleye isabet etmezse veya üst direkten veya kale direklerinden dönerse, vuruş sadece kalecinin ihlali, vuruşu kullanan oyuncuyu açık bir şekilde etkilemişse tekrarlanır
  - eğer topun kaleye girmesi kaleci tarafından önlenirse, vuruş tekrarlanır

Eğer kalecinin ihlali vuruşun tekrarlanmasına neden olursa, kaleci oyundaki ilk ihlali için uyarılır ve oyunun sonrasındaki ihlali(leri) için ihtar verilir.

- kalecinin takım arkadaşı ihlal yaparsa;

  - eğer top kaleye girerse, gol geçerli sayılır
  - eğer top kaleye girmezse, vuruş tekrarlanır

- her iki takım oyuncusu da ihlal yaparsa, bir oyuncu daha ciddi bir ihlal gerçekleştirmediği sürece (örn. kural dışı yanıltma) vuruş tekrarlanır.
- kaleci ve vuruşu yapan oyuncu, aynı anda bir ihlal yaparsa, vuruşu yapan oyuncuya ihtar verilir ve oyun savunma takımı lehine endirekt serbest vuruş ile tekrar başlatılır.

Eğer penaltı vuruşu yapıldıktan sonra:

- vuruşu yapan oyuncu topa, top başka bir oyuncuya temas etmeden önce tekrar dokunursa:

    - endirekt serbest vuruş (elle oynama için direkt serbest vuruş) verilir.

- top ileri doğru hareket ederken bir dış etkene dokunursa:

    - penaltı vuruşu tekrar edilir, ancak top kalenin içine doğru gidiyor ve yapılan müdahale kalecinin veya savunma oyuncusunun topla oynamasını engellemiyorsa; topun kaleye girmesi durumunda(topa temas edilse bile), müdahale hücum eden takım tarafından yapılmadığı sürece, gol geçerli sayılır.

- top kaleciden, üst direkten veya kale direklerinden oyun alanına geri dönerse ve sonrasında dışarıdan bir etken topa dokunursa:

    - hakem oyunu durdurur,
    - oyun topun dış etkene dokunduğu noktadan hakem atışıyla tekrar başlatılır.

3. Özet tablo

	Penaltı vuruşunun sonucu	
	Gol oldu	**Gol olmadı**
Hücum oyuncusu tarafından yapılan ihlal	Etkilerse: Penaltı tekrar edilir Etkilemezse: Gol	Etkilerse: Endirekt serbest vuruş Etkilemezse: Tekrar edilmez
Savunma oyuncusu tarafından yapılan ihlal	Etkilerse: Gol Etkilemezse: Gol	Etkilerse: Penaltı tekrar edilir Etkilemezse: Tekrar edilmez
Savunma ve hücum oyuncusu tarafından yapılan ihlaller	Etkilerse: Penaltı tekrar edilir Etkilemezse: Gol	Etkilerse: Penaltı tekrar edilir Etkilemezse: Tekrar edilmez
Kaleci tarafından yapılan ihlal	Gol	Kurtarılmazsa: penaltı tekrarlanmaz (vuruşu kullanan oyuncu açık bir şekilde etkilenmedikçe) Kurtarılırsa: penaltı tekrarlanır ve kaleciye uyarı verilir; sonraki ihlal(ler)i için ihtar verilir
Kalecinin ve vuruşu kullanan oyuncunun aynı anda ihlali	Endirekt serbest vuruş ve vuruşu kullanan oyuncuya ihtar	Endirekt serbest vuruş ve vuruşu kullanan oyuncuya ihtar
Topun geriye vurulması	Endirekt serbest vuruş	Endirekt serbest vuruş
Kural dışı yanıltma (Feinting)	Endirekt serbest vuruş ve vuruşu kullanan oyuncuya ihtar	Endirekt serbest vuruş ve vuruşu kullanan oyuncuya ihtar
Yanlış oyuncunun vuruş kullanması	Endirekt serbest vuruş ve vuruşu kullanan yanlış oyuncuya ihtar	Endirekt serbest vuruş ve vuruşu kullanan yanlış oyuncuya ihtar

IFAB®

Kural 15

Taç Atışı

Taç atışı topun tamamı havadan veya yerden taç çizgisini geçtiğinde, topa son dokunan oyuncunun rakibi lehine verilir.

Taç atışından doğrudan gol atılamaz:

- eğer top rakip takımın kalesine girerse - bir kale vuruşu verilir
- eğer top atışı yapan takımın kalesine girerse - bir köşe vuruşu verilir

1. Yöntem

Topu elden çıkarma anında, taç atışını kullanan oyuncu:

- ayakta ve yüzü oyun alanına dönük olmalıdır
- her iki ayağının bir kısmı taç çizgisinde veya taç çizgisinin gerisinde olmalıdır
- topu oyun alanını terk ettiği noktadan, her iki eliyle başının arkasından ve üzerinden atmalıdır.

Tüm rakip oyuncular taç atışının yapılacağı noktaya en yakın taç çizgisinden en az 2 metre (2 yds) mesafede olmalıdır.

Top, oyun alanına girdiğinde oyunda sayılır. Eğer top oyun alanına girmeden önce yere değerse, taç atışı aynı takım tarafından aynı noktadan tekrar kullanılır. Eğer taç atışı doğru şekilde kullanılmazsa, rakip tarafından tekrar kullanılır.

Eğer bir oyuncu taç atışını doğru bir şekilde kullanırken dikkatsiz veya kontrolsüz bir şekilde olmadan veya aşırı güç kullanmadan, topla ikinci defa oynamak için kasten topu bir rakibine çarptırırsa hakem oyunu devam ettirir.

Taç atışını yapan oyuncu, top başka bir oyuncuya değene kadar topa dokunmamalıdır.

2. İhlaller ve cezalar

Eğer top oyuna girdikten sonra atışı yapan oyuncu top başka bir oyuncuya temas etmeden topa tekrar dokunursa, endirekt serbest vuruş verilir. Eğer taç atışını yapan oyuncu topu eli ile oynarsa:

- direkt serbest vuruş verilir
- ihlal, taç atışını yapan oyuncunun kaleci olmaması koşuluyla kendi ceza alanı içerisinde gerçekleşirse penaltı vuruşu verilir. Eğer ihlali yapan oyuncu kaleci ise endirekt serbest vuruş verilir.

Taç atışını kullanan oyuncunun haksız bir şekilde dikkatini dağıtan veya oyuncuyu engelleyen (taç atışının yapılacağı noktaya 2 metreden (2 yds) fazla yaklaşmak da dahil) rakip oyuncu, sportmenlik dışı davranıştan ihtar alır ve eğer taç atışı kullanıldıysa endirekt serbest vuruş kararı verilir.

Diğer tüm ihlaller için, taç atışı rakip takım oyuncusu tarafından kullanılır.

IFAB
GRASSROOTS

IFAB

Kural 16

Kale Vuruşu

Bir kale vuruşu, top en son hücum yapan takımın bir oyuncusuna dokunduktan sonra, topun tamamı havadan veya yerden kale çizgisini geçince verilir. (bir gol olmadığı sürece)

Kale vuruşundan sadece rakip takıma doğrudan bir gol atılabilir, eğer top doğrudan vuruşu yapanın kalesine girerse, rakip takımın lehine köşe vuruşu verilir.

1. Yöntem

- Top hareketsiz olmalıdır ve vuruş savunma takımının oyuncularından biri tarafından kale alanındaki herhangi bir noktadan yapılmalıdır.
- Topa vurulduğunda ve top açık bir şekilde hareket ettiğinde oyundadır
- Rakip oyuncular top oyuna girene kadar ceza alanı dışında olmalıdır

2. İhlaller ve cezalar

Eğer top oyuna girdikten sonra vuruşu yapan oyuncu top başka bir oyuncuya temas etmeden topa dokunursa, endirekt serbest vuruş verilir. Eğer vuruş yapan oyuncu topu eli ile oynarsa:

- direkt serbest vuruş verilir
- ihlal, vuruşu yapan oyuncunun kaleci olmaması koşuluyla kendi ceza alanı içerisinde gerçekleşirse penaltı vuruşu verilir. Eğer ihlali yapan oyuncu kaleci ise endirekt serbest vuruş verilir.

Eğer kale vuruşu kullanılırken, ceza alanını terk etmek için yeterli zaman bulamayan herhangi bir rakip oyuncu ceza alanı içerisinde bulunuyorsa, hakem oyunun devam etmesine izin verir. Kale vuruşu kullanılırken ceza alanı içinde bulunan veya top oyuna girmeden önce ceza alanı içine giren bir rakip oyuncu, top oyuna girmeden önce topa dokunur veya top için mücadele ederse, kale vuruşu tekrarlanır.

Eğer bir oyuncu top oyuna girmeden önce ceza alanına girerse ve faul yaparsa ya da bir rakip tarafından kendisine faul yapılırsa, kale vuruşu tekrarlanır ve yapılan ihlale göre ihlali yapan oyuncuya ihtar verilebilir veya ihlali yapan oyuncu ihraç edilebilir.

Bu kuralın diğer tüm ihlallerinde vuruş tekrar edilir.

IFAB

IFAB®

Kural 17

Köşe Vuruşu

Bir köşe vuruşu, top en son savunma yapan takımın bir oyuncusuna dokunduktan sonra, topun tamamı havadan veya yerden kale çizgisini geçince verilir. (bir gol olmadığı sürece)

Köşe vuruşundan sadece rakip takıma doğrudan bir gol atılabilir, eğer top doğrudan vuruşu yapanın kalesine girerse, rakibi lehine köşe vuruşu verilir.

1. Yöntem

- Top, kale çizgisini geçtiği noktaya en yakın köşe alanına konulmalıdır
- Top hareketsiz olmalıdır ve vuruş hücum eden takımın oyuncusu tarafından yapılmalıdır
- Topa vurulduğunda ve top açık bir şekilde hareket ettiğinde oyundadır; köşe alanını terk etmesi gerekmez
- Köşe bayrak direği oynatılmamalıdır
- Rakip oyuncular top oyuna girene kadar köşe yayından en az 9,15 metre (10 yds) uzakta olmalıdır

2. İhlaller ve cezalar

Eğer top oyuna girdikten sonra vuruşu kullanan oyuncu top başka bir oyuncuya temas etmeden topa dokunursa, endirekt serbest vuruş verilir. Eğer vuruşu kullanan oyuncu topu eli ile oynarsa:

- direkt serbest vuruş verilir
- ihlal, vuruşu yapan oyuncunun kaleci olmaması koşuluyla kendi ceza alanı içerisinde gerçekleşirse penaltı vuruşu verilir. Eğer ihlali yapan oyuncu kaleci ise endirekt serbest vuruş verilir.

Eğer bir oyuncu köşe vuruşunu doğru bir şekilde kullanırken, dikkatsiz veya kontrolsüz bir şekilde olmadan veya aşırı güç kullanmadan, topla ikinci defa oynamak için topu bilerek bir rakibine çarptırırsa hakem oyunu devam ettirir.

Bu kuralın diğer tüm ihlallerinde vuruş tekrar edilir.

IFAB
BEYOND GREATNESS
RAPINOE
15

IFAB

Video Yardımcı Hakem (VAR) Protokolü

Protokol – ilkeler, uygulamalar ve yöntemler

VAR protokolü, Oyun Kurallarının ilkelerine ve felsefesine mümkün olduğunca uygundur.

Video Yardımcı Hakemlerin (VAR) kullanımına, yalnızca müsabaka organizatörünün Uygulama Yardımı ve Onay Programı (IAAP) gereksinimlerini FIFA'nın IAAP dokümanlarında açıklanan şekilde yerine getirdiği ve FIFA'dan yazılı onay aldığı durumlarda izin verilir.

1. İlkeler

VAR'ın futbol maçlarında kullanımı, VAR kullanılan her maçta uygulanması gereken belirli ilkelere dayandırılmıştır.

1. Video Yardımcı Hakem (VAR) aşağıdakiler ile ilgili olarak maçın kamera görüntüsüne bağımsız erişimi olan ve sadece aşağıdaki konularla ilgili olarak **'açık ve bariz hata'** ya da **'gözden kaçan ciddi olay'** olduğunda hakeme yardımcı olabilecek bir maç görevlisidir:

a. Gol/gol değil
b. Penaltı/penaltı değil
c. Doğrudan kırmızı kart (ikinci sarı kart/ihtar değil)
d. Yanlış kimlik tespiti (ihlali yapan takımdan yanlış oyuncuya ihtar verme veya ihraç etme durumu)

2. Hakem her zaman bir karar vermelidir. Başka bir deyişle, hakemin "karar vermeyip", daha sonra karar vermek için VAR kullanmasına izin verilmez; gerçekleştiği iddia edilen ihlalden sonra oyunun devam etmesine izin vermek için alınmış bir karar incelenebilir.

3. Hakem tarafından verilen ilk karar, video incelemesi kararın 'açık ve bariz bir hata' olduğunu açıkça göstermediği sürece değiştirilmeyecektir.

4. Sadece hakem bir "inceleme" başlatabilir; VAR (ve diğer maç görevlileri) hakeme ancak bir "inceleme" tavsiyesinde bulunabilir.
5. Nihai karar, her zaman, VAR tarafından verilen bilgilere dayanarak ya da hakemin "sahada inceleme" (OFR) yapmasıyla, hakem tarafından verilir.
6. Doğruluk hızdan daha önemli olduğundan inceleme süreci için zaman sınırı yoktur.
7. Eğer bir karar inceleniyorsa, inceleme süreci veya nihai karar sırasında oyuncular ve takım görevlileri hakemin etrafını sarmamalı veya onu etkileme girişiminde bulunmamalıdır.
8. Şeffaflığın sağlanması için inceleme sürecinde hakem "görünür" kalmalıdır.
9. İncelemesi yapılan bir olaydan sonra oyun devam ederse, ilk karar değiştirilse bile, olay sonrası dönem esnasında alınan/gereken herhangi bir disiplin cezası iptal edilmez (umut vaat eden bir atağı veya bariz bir gol şansını durdurmak veya müdahale etmek nedeniyle verilen bir ihtar/ ihraç hariç).
10. Eğer oyun durdurulmuş ve tekrar başlatılmışsa, hakem yalnızca yanlış kimlik tespiti veya şiddetli hareket, tükürme, ısırma veya aşırı derecede saldırgan, aşağılayıcı ve/veya küfürlü hareket(ler)de bulunmak nedeniyle olası ihraç etme durumlarında "inceleme" yapabilir, diğer hiçbir durumda inceleme yapılamaz.
11. Bir olayın öncesi ve sonrasındaki incelenebilecek oyun süresi Oyun Kuralları ve Video Yardımcı Hakem protokolü kapsamında belirlenir.
12. VAR her pozisyonu/kararı otomatik olarak "kontrol edeceği" için, teknik direktörlerin veya oyuncuların bir "inceleme" talep etmesine gerek yoktur.

2. Maçın seyrini değiştiren incelenebilir kararlar/olaylar

Hakem yalnızca dört kategorideki maçın seyrini değiştirebilen karar/olay ile ilgili olarak VAR'dan yardım alabilir. Bu durumların tümünde VAR, yalnızca hakem bir karar verdiğinde (oyunun devam etmesine izin verilmesi dahil) veya maç görevlileri tarafından önemli bir olay gözden kaçırıldığında/ görülmediğinde kullanılır.

"Açık ve bariz hata" olmadığı sürece hakemin ilk kararı değiştirilmeyecektir (bu durum, hakem tarafından başka bir maç görevlisinden alınan bilgiye dayanarak verilen bir kararı da içermektedir. örn: ofsayt).

Potansiyel 'Açık ve bariz bir hata' veya 'gözden kaçan ciddi olay' durumlarında incelenebilecek karar/olay kategorileri aşağıda verilmiştir:

a. Gol/gol değil

- golün oluşum aşamasında veya gol atılırken hücum takımı tarafından yapılan ihlal (elle oynama, faul, ofsayt vb.)
- gol öncesinde topun oyun dışı olması
- gol/gol değil kararları
- penaltı vuruşu yapıldığı sırada kaleci ve/veya vuruşu yapan oyuncu tarafından yapılan ihlal veya top kale direğinden, üst direkten ya da kaleciden döndüğünde; ceza alanına erken girerek oyuna doğrudan dahil olan bir hücum/savunma oyuncusu tarafından yapılan ihlal

b. Penaltı/penaltı degil

- penaltının oluşum aşamasında hücum takımı tarafından yapılan ihlal (elle oynama, faul, ofsayt vb.)
- olay öncesinde topun oyun dışı olması
- ihlalin yeri (ceza alanı içinde veya dışında olması)
- yanlış verilen penaltı kararı
- verilmeyen penaltı kararı

c. Direkt kırmızı kart (ikinci sarı kart/ihtar değil)

- bariz gol atma şansının engellenmesi (özellikle ihlalin yeri ve diğer oyuncuların pozisyonu açısından)
- ciddi faullü oyun (ya da kontrolsüz müdahale)
- şiddetli hareket, ısırma veya başka birine tükürme
- saldırgan, aşağılayıcı ve küfürlü hareket(ler)de bulunmak

d. Yanlış kimlik tespiti (kırmızı ya da sarı kart)

Hakemin bir ihlali cezalandırması ve ihlali yapan (cezalandırılan) takımdan yanlış oyuncuya bir sarı veya kırmızı kart verilmesi halinde, ihlalde bulunan kişinin kim olduğu incelenebilir; bir gol, penaltı olayı veya doğrudan kırmızı kart ile ilgili olmadıkça fiili ihlalin kendisi incelenmez.

3. Uygulamalar

VAR'ın maç sırasında kullanılması aşağıdaki pratik düzenlemeleri içermektedir:

- VAR, bir veya daha fazla AVAR ile birlikte video operasyon odasında (VOR) maçı izler.
- Kamera açılarının sayısına (ve diğer etkenlere) bağlı olarak birden fazla AVAR ve bir ya da birden fazla tekrar gösterim operatörü (RO) kullanılabilir
- Maç sırasında, sadece yetkili kişilerin Video Operasyon Odasına girmesine veya VAR, AVAR ve RO ile iletişim kurmasına izin verilir
- VAR, TV yayını görüntülerine bağımsız erişim, yeniden oynatma ve kontrol etme hakkına sahiptir
- VAR maç görevlileri tarafından kullanılan haberleşme sistemine bağlıdır ve onların söylediği her şeyi duyabilir; Video Yardımcı Hakem ancak bir düğmeye basarak hakemle konuşabilir (video operasyon odasındaki konuşmalar nedeniyle hakemin dikkatinin dağılmasının önlenmesi için)
- Eğer VAR "kontrol" ya da "inceleme" ile meşgul ise, özellikle oyunun durdurulması veya oyunun tekrar başlatılmaması gerekiyorsa AVAR hakem ile konuşabilir
- Hakem yeniden oynatma görüntüsünü izlemeye karar verirse, VAR en iyi açıyı/oynatma hızını seçecektir; hakem gerekirse diğer/ilave açıları/hızları talep edebilir

4. Yöntemler

İlk Karar

- Hakem ve diğer maç görevlileri ("gözden kaçan" olaylar hariç) her zaman VAR uygulaması yokmuş gibi bir karar vermelidir (buna herhangi bir disiplin kararı dahildir)
- Hakem ve diğer maç görevlilerinin "karar vermemesine" izin verilmez çünkü bu durum; "zayıf/kararsız" yönetim şekline, çok fazla "incelemeye" ve bir teknoloji arızası olması halinde önemli sorunlara yol açabilir
- Hakem nihai kararı verebilecek tek kişidir; VAR diğer maç görevlileri ile aynı statüdedir ve sadece hakeme yardımcı olabilir

- Bayrağın/düdüğün geciktirilmesine ancak bir oyuncu gol atmak üzere iken veya rakibin ceza alanı içine/ceza alanına doğru, koşu yolunun açık olduğu çok net atak durumlarında izin verilebilir
- Eğer bir yardımcı hakem ihlal için bayrağı geciktirirse, hücum eden takımın bir gol atması, penaltı vuruşu, serbest vuruş, köşe vuruşu ya da taç atışı kazanması ya da ilk atak sonlandıktan sonra topun kontrolünü tutması durumunda, bayrağını kaldırmalıdır; diğer tüm durumlarda yardımcı hakem oyunun gerekliliklerine göre bayrağını kaldırıp kaldırmaması gerektiğine karar vermelidir

Kontrol

- VAR, potansiyel veya gerçekleşen her gol, penaltı ya da doğrudan kırmızı kart kararı/olayı ya da yanlış kimlik tespiti durumunda, farklı kamera açıları ve oynatma hızları kullanarak TV kamera görüntülerini otomatik olarak "kontrol" eder.
- Video Yardımcı Hakem görüntüyü normal hızla ve/veya ağır çekimle "kontrol edebilir" ancak, genel olarak ağır çekim görüntüler gerçeğe dayalı durumları belirlerken kullanılmalıdır. Örneğin; bir oyuncunun/ihlalin konumu, fiziksel ihlaller ve elle oynama durumunda temas noktası, topun oyun dışına çıkması (gol/gol değil durumu dahil). Normal hız bir ihlalin "şiddetini" veya elle oynama ihlali olup olmadığını kontrol etmek için kullanılmalıdır.
- Kontrolün "açık ve bariz hata" veya "gözden kaçan ciddi olay" durumunu göstermemesi halinde genel olarak VAR ile iletişime geçilmesi gerekli değildir, bu bir 'sessiz kontrol'dür. Ancak VAR "açık ve bariz hata" veya "gözden kaçan önemli olay" bulunmadığını hakeme teyit ederse bu durum bazen hakemin/yardımcı hakemin oyuncuları/maçı yönetmesine yardımcı olur.
- Eğer bir "kontrol" için oyunun tekrar başlatılmasının geciktirilmesi gerekiyorsa, hakem bunu bir parmağını kulaklığının/iletişim araçlarının üzerine götürürken, diğer elini/kolunu açıp uzatarak işaret edecektir; hakemin (VAR ya da diğer bir maç görevlisinden) bilgi aldığını gösteren bu işaret, "kontrol" tamamlanıncaya kadar sürdürülmelidir.
- Kontrolün olası bir "açık ve bariz hata" ya da "gözden kaçan ciddi olay" olduğunu göstermesi halinde, VAR bu bilgiyi hakeme iletecektir ve bu durumda bir "inceleme" başlatılıp başlatılmayacağına hakem karar verecektir.

İnceleme

- Hakem aşağıdaki durumlarda potansiyel bir ‘açık ve bariz hata’ veya ‘gözden kaçan ciddi olay’ için “inceleme” başlatabilir:

    - VAR (ya da başka bir maç görevlisi) ‘inceleme’ tavsiyesinde bulunduğunda
    - hakem önemli bir olayın ‘gözden kaçtığını’ düşündüğünde

- Oyun zaten durmuş ise, hakem oyunun tekrar başlamasını geciktirir
- Oyun henüz durdurulmadıysa, top tarafsız bir bölgeye/duruma girdiğinde hakem oyunu durdurur (bu genellikle iki takımın da hücum yapmadığı sırada olur) ve ‘TV işaretini’ gösterir
- VAR, hakeme TV görüntülerinde nelerin göründüğünü anlatır ve hakem daha sonra
    - ‘TV işaretini’ gösterir (zaten göstermediyse) ve kararını vermeden önce hakem inceleme alanına giderek görüntüleri izler – “sahada inceleme” (OFR). Diğer maç görevlileri, çok istisnai durumlarda hakem tarafından kendilerinden talep edilmedikçe, kamera görüntülerini incelemeyecektir.
    veya
    - Kendi algısına ve VAR'dan gelen bilgiye ve uygunsa diğer maç görevlilerinden aldığı bilgilere dayalı olarak, nihai kararı verir- Doğrudan VAR İncelemesi (VOR)

- Her iki inceleme sürecinin de sonunda hakem "TV işareti" yapmalıdır ve hemen ardından nihai kararını vermelidir
- Faullü müdahalenin şiddeti, ofsaytta müdahale, elle oynama yorumları gibi subjektif kararlar için "sahada inceleme"(OFR) uygundur
- İhlalin veya oyuncunun konumu (ofsayt), temas noktası (elle oynama /faul), ihlal yeri (ceza alanının içi veya dışı), topun oyun alanının dışına çıkması gibi yoruma açık olmayacak fiili(factual) durumlara ilişkin kararların alınmasında ‘Doğrudan VAR İncelemesi (VOR)’ uygun olmakla beraber, oyuncuların/maçın yönetimine veya kararın satışına yardımcı olacaksa, "sahada inceleme”(OFR) yöntemi de kullanılabilir (örneğin oyunun sonlarına doğru maçın sonucunu etkileyecek önemli kararlar)
- Hakem pozisyonun farklı kamera açıları/oynatma hızları ile gösterilmesini isteyebilir ancak genel olarak yavaş çekim yalnızca bir oyuncunun/ihlalin konumu, fiziksel ihlaller ve elle oynama durumunda temas noktası, topun oyun dışına çıkması (gol/gol değil durumu dahil) gibi durumlar için kullanılır.

Normal hız bir ihlalin "şiddetini" veya elle oynama ihlali olup olmadığını kontrol etmek için kullanılmalıdır

- Goller, penaltı/penaltı değil durumları ve bariz gol atma şansının engellenmesi için verilen (BGŞ) kırmızı kartlar ile ilgili kararların/olayların, doğrudan doğruya karara/olaya yol açan oyun aşamasının başladığı noktadan itibaren incelenmesi gerekli olabilir; bu durum pozisyon öncesinde hücum yapan takımın topu açık oyunda nasıl kazandığını da içerebilir.
- Oyun Kuralları oyun tekrar başlatıldıktan sonra, tekrar başlatma kararlarının (köşe vuruşları, taç atışları vb.) değiştirilmesine izin vermediği için, bu gibi durumlar incelenemez.
- Eğer oyun durdurulmuş ve tekrar başlatılmışsa, hakem sadece, yanlış kimlik tespiti veya potansiyel bir kırmızı karta ilişkin şiddetli hareket, tükürme, ısırma veya son derece saldırgan, aşağılayıcı ve/veya küfürlü hareket(ler) ile ilgili potansiyel ihraç durumlarında bir "inceleme" gerçekleştirebilir.
- İnceleme sürecinin olabildiğince etkili bir şekilde tamamlanması gereklidir, ancak nihai kararın doğruluğu kararın verilme hızından daha önemlidir. Bu nedenle ve bazı durumlarda incelenebilir birden fazla karar/olay olduğu için, inceleme süreci için azami zaman sınırı yoktur.

Nihai Karar

- İnceleme süreci tamamlandığında hakem "TV işareti" yapmalıdır ve ardından nihai kararını vermelidir
- Hakem daha sonra, uygun herhangi bir disiplin cezasını(gerekliyse) uygulayacak /değiştirecek/iptal edecek ve Oyun Kuralları çerçevesinde oyunu tekrar başlatacaktır.

Oyuncular, yedek oyuncular ve takım görevlileri

- VAR her pozisyonu/kararı otomatik olarak 'kontrol edeceği' için, teknik direktörlerin veya oyuncuların bir 'kontrol' veya 'inceleme' talep etmesine gerek yoktur.
- Oyuncular, yedek oyuncular ve takım görevlileri nihai kararın bildirildiği zaman da dahil olmak üzere inceleme sürecini etkileme veya sürece müdahale etme girişiminde bulunmamalıdır.
- İnceleme süreci sırasında oyuncuların oyun alanı içerisinde, yedek oyuncuların ve takım görevlilerinin oyun alanı dışında kalması gerekmektedir.

• TV işaretini ısrarla gösteren ya da Hakem İnceleme Alanına (RRA) giren bir oyuncu, yedek oyuncu, değiştirilmiş oyuncu ya da takım görevlisi ihtar (sarı kart) görecektir.
• Video Operasyon Odasına (VOR) giren bir oyuncu, yedek oyuncu, değiştirilmiş oyuncu ya da takım görevlisi ihraç edilecektir.

Maçın Geçerliliği
Prensip olarak, aşağıdaki durumlarda maç geçersiz sayılmaz:

• VAR teknolojisinin arızalanması (gol çizgisi teknolojisinde olduğu gibi)
• VAR'ın dahil olduğu yanlış karar (çünkü VAR bir maç görevlisidir)
• bir olayı incelememe kararı
• incelenemeyen durumların/kararların incelenmesi

Görev yapamaz durumdaki VAR, AVAR veya Tekrar Gösterim Operatörü

Kural 6 – Diğer Maç Görevlileri: "Müsabaka talimatları maça çıkamayacak veya devam edemeyecek olan bir hakemin yerini kimin alacağını açıkça belirtmelidir" demektedir. Bu durum VAR'ların kullanıldığı maçlarda, tekrar gösterim operatörleri için de geçerlidir.

Video Maç Görevlisi (VMO)/ Tekrar Gösterim Operatörü olmak için özel eğitim ve nitelikler gerektiğinden, müsabaka talimatları aşağıdaki prensipleri içermelidir:

• Görevine başlayamayacak veya devam edemeyecek durumdaki bir VAR, AVAR veya Tekrar Gösterim Operatörü yalnızca bu görev için nitelikli olan biri ile değiştirilebilir
• VAR veya Tekrar Gösterim Operatörü* için nitelikli bir yedek bulunamazsa, maç VAR'ların kullanımı olmadan oynanmalı/devam etmelidir.
• AVAR* için nitelikli bir yedek bulunamazsa, her iki takımın da maçın sadece VAR ve Tekrar Gösterim Operatörü ile oynanabileceğini/devam edebileceğini yazılı olarak kabul ettiği istisnai durumlar haricinde, maç VAR'ların kullanımı olmadan oynanmalı/devam etmelidir.

**Bu durum, birden fazla AVAR/Tekrar Gösterim Operatörünün olduğu durumlarda geçerli değildir.*

IFAB

IFAB®

FIFA Kalite Programı

FIFA Kalite Programı

FIFA Kalite programı, futbol oyununda kullanılan ürünler, oyun zeminleri ve teknolojileri için sağlam temelli araştırmaları esas alan kriterler belirler. Bazı uygulama alanlarındaki zorunlu kalite gerekliliklerine ek olarak, diğer alanlarda, müsabaka organizatörlerinin daha sonra kendi talimatlarını belirleyebilmesini esas alan, standart tavsiyeler sunar.

Bağımsız test kuruluşları, ürünlerin, oyun zeminlerinin ve teknolojilerinin işlevselliğini ilgili standartlara göre doğrularlar. Bu testleri yürütecek kuruluşlar FIFA'nın onayına tabidirler. Aşağıdaki kalite işaretleri bu ürünlerin, oyun zeminlerinin ve teknolojilerin test edildiklerini ve geçerli gerekliliklere uygun biçimde sertifikalandırıldıklarını belirlemektedir.

FIFA Temel*
Bu standarttaki test gereklilikleri, futbol için temel performans, doğruluk, güvenlik ve dayanıklılık kriterlerini yerine getiren ürünlerin belirlenmesi için oluşturulmuştur. Odak noktası, tedarik edilebilirliği de dikkate alarak her seviyede kullanım için minimum standardı oluşturmaktır.

FIFA Kalite
Test gereklilikleri bu ürünlerin, oyun zeminlerinin ve teknolojilerin dayanıklılık ve güvenliği üzerinde, FIFA Temel standarda kıyasla daha çok durur. Temel performans ve doğruluk kriterlerleri de test edilir ama ana odak yaygın kullanımın sağlanmasıdır.

FIFA Kalite Pro
Test gerekliliklerinde üzerinde durulan nokta birinci sınıf performans, doğruluk ve güvenliktir. Bu kalite işaretine sahip ürünler, oyun zeminleri ve teknolojiler optimum performans ve en üst seviyede kullanım için tasarlanırlar.

FIFA Kalite Programı, özel standartlar ve sertifikalı ürünler, oyun zeminleri ve teknolojiler hakkında daha fazla bilgi için **https://www.fifa.com/technical/football-technology** sitesini ziyaret ediniz.

**FIFA Temel, Uluslararası Maç Standardı'nın (IMS) yerini almaktadır. Bir önceki standarda göre test edilen futbol topları ve oyun zeminleri sertifika geçerlilik tarihleri dolana kadar kullanıma uygun kabul edilir.*

IFAB
CANADA 0 - 0 AUSTRALIA
POWERADE
xero

IFAB

Kural Değişiklikleri 2024/25

Kural Değişikliklerinin Ana Hatlarının Özeti

Kural 1 – Oyun Alanı
• Gol çizgisi teknolojisinin (GÇT) bir gol atıldığına dair sinyali hakemin kulaklık mikrofonu/kulaklığı aracılığıyla iletilebileceğinin açıklanması.

Kural 3 – Oyuncular
• Müsabakalarda artık ek kalıcı beyin sarsıntısı değişikliği kullanılabilir.
• Her takım tanımlayıcı bir kol bandı takan kaptan bulundurmalıdır.

Kural 4 – Oyuncuların Ekipmanları
• Oyuncuların tekmeliklerinin boyutundan ve uygunluğundan sorumlu olmalarının açıklanması.
• Kaptanın zorunlu kol bandı için gerekliliklerin açıklanması
• Eldivenlerle ilgili bilginin 'Diğer ekipmanlar' başlığı altına dahil edilmesi.
• Kalecilerin eşofman altlarıyla ilgili bilginin 'Zorunlu ekipmanlar' başlığından çıkarılması ve 'Diğer ekipmanlar' başlığına dahil edilmesi.

Kural 12 – Fauller ve Fena Hareketler
• Penaltı verilen kasıtlı olmayan elle oynama ihlallerinde, topla oynamaya teşebbüs edilen veya top için mücadele edilen bir anda gerçekleşen ihlaller ile aynı şekilde cezalandırılmasına dair açıklama.

Kural 14 – Penaltı Vuruşu
• Topun bir kısmının penaltı noktasının üzerinde olması veya üstüne gelmesi gerektiğine dair açıklama.
• Oyuncular tarafından gerçekleştirilen ceza sahası ihlalleri eğer bir etki varsa cezalandırılacaktır (kaleci ihlali ile aynı yaklaşım)

Diğer:

Geçici oyun dışı bırakma için rehber (sin bins)

• Rehber özellikle geçici olarak oyundan çıkarılan bir oyuncunun sadece oyunun durduğu sırada oyun alanına dönebileceğini belirtmek ve Sistem B'yi basitleştirmek için düzenlenmiştir.

IFAB

Tüm Kural Değişikliklerinin Detayları

Aşağıdakiler, 2024/25 baskısı için oyun kurallarında yapılan değişikliklerdir. Her bir değişiklik için yeni/değiştirilmiş/ilave ibare, eski ibare ile birlikte uygun olan yere yazılır. Ardından bu değişikliğe dair bir açıklama gelir.

Anahtar

Ana kural değişiklikleri altı sarıyla çizilmiş ve kenar boşluğunda vurgulanmıştır. Editoryal değişikliklerin altı çizilidir.

SK= sarı kart (ihtar); KK= kırmızı kart (oyundan ihraç).

Kural 1 – Oyun alanı
11. Gol çizgisi teknolojisi (GÇT)
İlave metin
GÇT'nin ilkeleri (...) Gol olup olmadığı sinyali GÇT sistemi tarafından sadece maç hakemlerine (hakemin saati aracılığıyla, titreşim ve görsel sinyal yoluyla ve/veya hakemin kulaklık mikrofonu/kulaklığı aracılığıyla) anında ve otomatik olarak bir saniye içinde iletilmelidir; bu sinyal ayrıca video operasyon odasına (VOR) da gönderilebilir.
Açıklama
Gol çizgisi teknolojisinin (GÇT) bir gol atıldığına dair sinyali hakemin kulaklık mikrofonu/kulaklığı aracılığıyla iletilebileceğinin açıklanması.

Kural 3 – Oyuncular

2. Oyuncu değişikliklerinin sayısı

İlave metin ('Tekrar değiştirilebilir oyuncu değişikliği' bölümünden sonra)

Ek kalıcı beyin sarsıntısı değişiklikleri

Organizasyonlar ek kalıcı beyin sarsıntısı değişikliklerini 'Notlar ve düzenlemeler' başlığı altında listelenen protokole uygun olarak kullanabilir.

Açıklama

Organizasyonlar artık ek kalıcı beyin sarsıntısı değişiklikleri kullanma seçeneğine sahiptir. Protokol detayları Oyun Kurallarının 'Notlar ve düzenlemeler' bölümünde yer almaktadır.

Kural 3 – Oyuncular

10. Takım kaptanı

İlave metin

Her takım sahada tanımlayıcı bir kol bandı takan kaptan bulundurmak zorundadır. Takım kaptanı özel bir statüye veya ayrıcalığa sahip değildir fakat (...)

Açıklama

Takımlarda hakemin kolayca ayırt edebileceği bir kaptan bulunmak zorundadır. Kol bandı detayları Kural 4'te belirtilmiştir.

Kural 4 – Oyuncuların Ekipmanları

2. Zorunlu ekipmanlar

Düzenlenmiş metin

Bir oyuncunun zorunlu ekipmanları aşağıdaki ayrı parçaları kapsar:

- (…)
- tekmelikler – uygun bir malzemeden yapılmış olmalı, yeterli korumayı sağlamak için uygun boyutta olmalı ve çoraplar ile tamamen örtülmelidir. Oyuncular tekmeliklerinin boyutundan ve uygunluğundan sorumludur.
- (…)

Açıklama

Oyuncuların tekmeliklerinin boyutundan ve uygunluğundan sorumlu olmalarının açıklanması. Bu bilgi Terimler Sözlüğünde 'tekmelik' tanımında verildikten sonra, şimdi Kurallar metnine de dahil edilmiştir.

Kural 4 – Oyuncuların Ekipmanları

2. Zorunlu ekipmanlar

İlave metin

Bir oyuncunun zorunlu ekipmanları aşağıdaki ayrı parçaları kapsar:

- (…)
- ayakkabı

Takım kaptanı ilgili organizasyon düzenleyicisi tarafından sağlanan veya izin verilen kol bandı veya üzerinde 'kaptan' kelimesi veya 'C' harfi veya bunların bir tercümesi bulunan tek renkli bir kol bandı takmalıdır (ayrıca bkz. 'Genel değişiklikler').

Açıklama

Kaptan sade ve Kural 4'ün sloganlar, ifadeler, görseller ve reklamlarla ilgili gerekliliklerine uygun bir kol bandı takmalıdır. Organizasyon düzenleyicisi tarafından kol bandı sağlanabilir veya kol bandına izin verilebilir.

Kural 4 – Oyuncuların Ekipmanları

2. Zorunlu ekipmanlar & 4. Diğer ekipmanlar

Düzenlenmiş metin

2. Zorunlu ekipmanlar

Bir oyuncunun zorunlu ekipmanları aşağıdaki ayrı parçaları kapsar:

- (…)

~~Kaleciler eşofman altı giyebilirler.~~

(…)

4. Diğer ekipmanlar

Eldivenler, başlık, yüz maskesi ve dirsek koruyucuları gibi yumuşak, hafif ve dolgulu malzemeden yapılmış tehlikeli olmayan ekipmanların kullanımına, kaleci şapkası ve sporcu gözlüğünde olduğu gibi izin verilebilir. Kaleciler eşofman altı giyebilirler.

Açıklama

Eldivenlerle ilgili bilgi özellikle kaleciler tarafından yaygın olarak kullanıldığı gerçeğini yansıtmak için 'Diğer ekipmanlar' başlığı altına dahil edilmiştir. Kaleciler için eşofman altlarıyla ilgili bilgi, zorunlu olmadığını doğru bir şekilde yansıtmak için 'Zorunlu ekipmanlar' bölümünden çıkarılmış ve 'Diğer ekipmanlar' bölümüne dahil edilmiştir.

Kural 12 – Fauller ve Fena Hareketler

3. Disiplin cezaları

Düzenlenmiş metin

(…)

Sportmenlik Dışı Davranıştan Dolayı İhtarlar

Sportmenlik dışı davranıştan dolayı bir oyuncuya ihtar verilmesi gereken farklı durumlar vardır, bunlara örnek olarak eğer bir oyuncu:

- (…)
- Bilerek olmayan elle oynama ihlali nedeniyle hakemin bir penaltı kararı vermesi durumu hariç, umut vaat eden bir atağa müdahale etmek veya durdurmak için topa elle müdahale ederse
- Rakibin golünü veya bariz gol atma şansını engellerse ve hakem bilerek olmayan elle oynama ihlali nedeniyle bir penaltı kararı verirse
- (…)

İhraç verilecek ihlaller

Bir oyuncu, yedek oyuncu veya değiştirilmiş oyuncu, aşağıdaki ihlallerden birini yaparsa oyundan ihraç edilir:

- Kasten topla elle oynama ihlalleriyle rakip takımın bir golünü veya bariz gol atma şansını önlemek (kendi takımının ceza alanındaki kaleci hariç)
- Kendi ceza alanı dışında kasıtlı olmayan elle oynama ihlali yaparak rakip takımın golünü veya bariz gol atma şansını engellemek
- (…)

Bir gole veya bariz bir gol atma şansına engel olmak (DOGSO)

(…)

Bir oyuncu rakip takımın gol atmasını veya bariz gol atma şansını kasten elle oynayarak engellerse, ihlal nerede yapılmış olursa olsun oyuncu oyundan ihraç edilir (kendi ceza alanındaki kaleci hariç). Bir oyuncunun kasıtlı olmayan bir elle oynama ihlali yaparak rakip takımın golünü veya bariz bir gol atma şansını engellerse ve hakemin bir penaltı kararı vermesi durumunda, ihlali yapan oyuncuya ihtar verilir.

Açıklama

Kasıtlı olmayan elle oynama ihlalleri genellikle bir oyuncunun adil bir biçimde oynamaya çalışmasının bir sonucudur; dolayısıyla bu tür ihlaller için bir penaltı kararı verildiğinde, topla oynama girişimi veya top için mücadele olan ihlaller (fauller) ile aynı yaklaşım uygulanmalıdır, örneğin DOGSO ihlallerinde sarı kart verilirken Umut Vaat Eden Atak ihlallerinde disiplin cezası uygulanmaz. Kasten elle oynama nedeniyle hakem bir penaltı kararı verdiğinde disiplin cezası ihraç olarak kalır çünkü bu durum tutma, çekme, itme vb. topla oynama ihtimalinin olmadığı durumlarla benzerlik göstermektedir.

Kural 14 – Penaltı Vuruşu

1. Yöntem

Düzenlenmiş metin

Top penaltı noktasında bir kısmı penaltı noktasının merkezine temas ederek veya bu noktadan taşarak sabit durmalıdır ve kale direkleri üst direk ve kale ağları hareket halinde olmamalıdır.

Açıklama

Özellikle penaltı noktası bir "nokta" olmadığında anlaşmazlıklar ve/veya gecikmeler olabileceğinden penaltı vuruşunda topun pozisyonuna ilişkin açıklama yapılmıştır. Topun bir kısmı penaltı noktasının merkezine temas etmeli veya top penaltı noktasından taşmalıdır (tıpkı köşe vuruşunda topun köşe yayının dışına taşması da dâhil olmak üzere topun köşe alanının içinde olması gerektiği gibi). Diğer konumsal konularda olduğu gibi, eğer zemin koşulları hafif bir değişikliği gerektiriyorsa, bu hakemin vereceği bir karardır.

Kural 14 – Penaltı Vuruşu

2. İhlaller ve cezalar

İlave metin

(…)

Eğer top oyuna girmeden önce aşağıdakilerden biri gerçekleşirse:

- Penaltı vuruşunu kullanan oyuncunun takım arkadaşı yalnızca aşağıdaki durumlardaki ceza sahası çizgisi ihlalinden dolayı cezalandırılır:
  - İhlal kaleciyi açıkça etkilerse veya
  - İhlali yapan oyuncu topla oynar veya top için rakibiyle mücadeleye girer ve ardından gol atar, gol atmaya çalışır veya gol fırsatı yaratırsa
- Kalecinin takım arkadaşı yalnızca aşağıdaki durumlardaki ceza sahası çizgisi ihlali nedeniyle cezalandırılır:
  - İhlal vuruşu yapan oyuncuyu açıkça etkilerse veya
  - İhlali yapan oyuncu topla oynar veya top için rakibiyle mücadele eder ve bu durum rakip takımın gol atmasını, gol atmaya çalışmasını veya gol fırsatı yaratmasını engellerse
- (…)

Açıklama

Oyuncuların ceza sahası çizgisi ihlallerinin tespit edilmesi ve yönetilmesi özellikle tarafsız yardımcı hakemlerin bulunmadığı düşük seviyedeki futbol müsabakalarında zor olabilir. Yine de ihlaller video yardımcı hakem tarafından kolaylıkla belirlenebilir ve eğer Kural 14 sıkı bir şekilde uygulansaydı penaltı vuruşlarının çoğu tekrarlanırdı. Ceza sahası çizgisi ihlali, vuruşun sonucunu nadiren etkilediğinden (yalnızca top oyuna geri dönerse), kalecinin çizgi ihlali yapması halinde uygulanan prensip, oyuncu ihlali için de uygulanmalıdır, örneğin yalnızca bir etki varsa ihlal cezalandırılır.

Kural 14 – Penaltı Vuruşu		
3. Özet Tablo		
Düzenlenmiş metin		
	Penaltı vuruşunun sonucu	
	Gol oldu	**Gol olmadı**
Hücum oyuncusu tarafından yapılan ihlal	Etkilerse: Penaltı tekrar edilir Etkilemezse: Gol	Etkilerse: Endirekt serbest vuruş Etkilemezse: Tekrar edilmez
Savunma oyuncusu tarafından yapılan ihlal	Etkilerse: Gol Etkilemezse: Gol	Etkilerse: Penaltı tekrar edilir Etkilemezse: Tekrar edilmez
Savunma ve hücum oyuncusu tarafından yapılan ihlaller	Etkilerse: Penaltı tekrar edilir Etkilemezse: Gol	Etkilerse: Penaltı tekrar edilir Etkilemezse: Tekrar edilmez
Kaleci tarafından yapılan ihlal	Gol	Kurtarılmazsa: penaltı tekrarlanmaz (vuruşu kullanan oyuncu açık bir şekilde etkilenmedikçe) Kurtarılırsa: penaltı tekrarlanır ve kaleciye uyarı verilir;sonraki ihlal(ler)i için ihtar verilir
Kalecinin ve vuruşu kullanan oyuncunun aynı anda ihlali	Endirekt serbest vuruş ve vuruşu kullanan oyuncuya ihtar	Endirekt serbest vuruş ve vuruşu kullanan oyuncuya ihtar
Topun geriye vurulması	Endirekt serbest vuruş	Endirekt serbest vuruş
Kural dışı yanıltma (Feinting)	Endirekt serbest vuruş ve vuruşu kullanan oyuncuya ihtar	Endirekt serbest vuruş ve vuruşu kullanan oyuncuya ihtar
Yanlış oyuncunun vuruş kullanması	Endirekt serbest vuruş ve vuruşu kullanan yanlış oyuncuya ihtar	Endirekt serbest vuruş ve vuruşu kullanan yanlış oyuncuya ihtar

Geçici Oyun Dışı Bırakma için Rehber (sin bins)

Rehber revize edilmiş olup başlıca değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- Geçici oyun dışı bırakmaların yönetilmesine yardımcı olmak için geçici olarak oyun dışı bırakılan bir oyuncu, yalnızca geçici oyun dışı bırakma süresinin bitiminden sonraki duraklama sırasında oyun alanına dönebilir, top oyundayken dönemez.
- Eğer geçici oyun dışı bırakma süresi uzatma süresinin ilk yarısının sonunda tamamlanmazsa uzatma süresinin ikinci yarısının başlangıcında devam eder (geçici oyun dışı bırakma süresi uzatma süresinin ikinci yarısının bitiminden sonra devam edemez çünkü penaltılarda geçici oyun dışı bırakmalar kullanılamaz (penaltı vuruşları))
- Yalnızca belirli ihlaller için ek bir ceza olarak geçici oyun dışı bırakmaları kullanan Sistem B, aynı maçta ihtar gerektiren herhangi iki ihlalin oyuncunun (kalıcı olarak) ihraç edilmesiyle (KK) sonuçlanacağı şeklinde basitleştirilmiştir.
- Umut vaat eden bir atağı durdurması veya engellemesi durumunda geçici oyun dışı bırakma için uygun olabilecek ihlaller listesindeki “elle oynama”, “kasıtlı elle oynama” olarak değiştirildi (Sistem B).

IFAB
LIVING FOOTBALL
FIFA
adidas

IFAB®

Terimler Sözlüğü

Terimler sözlüğü, Kurallar kapsamında verilen kullanımının ötesinde açıklığa kavuşturulması veya detaylı izah edilmesi gereken ve/veya diğer dillere kolayca tercüme edilemeyen kelimeleri/ifadeleri kapsar.

Futbol Kuruluşları

IFAB - Uluslararası Futbol Birliği Kurulu

Dünya genelinde Oyun Kurallarından sorumlu dört Britanya Futbol Federasyonu ve FIFA'dan oluşmaktadır. Prensip olarak Kurallarda yapılacak değişiklikler sadece Şubat veya Mart aylarında yapılan Yıllık Genel Kurul Toplantısında onaylanır.

FIFA - Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği

Dünya çapında futboldan sorumlu yönetim kuruluşudur.

Konfederasyon

Bir kıtada futboldan sorumlu olan kuruluştur. Bu altı konfederasyon AFC (Asya), CAF (Afrika), CONCACAF (Kuzey, Orta Amerika ve Karayipler), CONMEBOL (Güney Amerika), OFC (Okyanusya) ve UEFA (Avrupa) şeklindedir.

Ulusal Futbol Federasyonu

Bir ülkedeki futboldan sorumlu olan kuruluştur.

Futbol Terimleri

A

Acımasızlık (Brutality)
Vahşice, zalimce veya bilerek şiddetli olan hareket

Aldatma (Simulation)
Bir oyuncu tarafından haksız bir avantaj kazanmak için yapılan gerçekleşmemiş bir şeyi yanlış/hatalı izlenim yaratarak gerçekleşmiş gibi gösteren hareket

Aşırı Güç (Excessive force)
Gerekenden daha fazla güç/enerji kullanmak

Avantaj (Advantage)
Bir ihlal yapıldığında hakem eğer ihlali yapmamış olan takıma faydası varsa oyunu devam ettirir

Ayakla Müdahale (Tackle)
Top için ayakla mücadele etme (yerden veya havadan)

B

Beyin sarsıntısı değişikliği
Oyunculardan birinin kesin veya şüphelenilen bir beyin sarsıntısı geçirmesi durumunda her takımın fazladan oyuncu değişikliği yapmasına olanak tanıyan (ve uygun olduğunda onlara ekstra oyuncu değişikliği fırsatı veren) bir müsabaka talimatı seçeneği
Bkz. 'Ek kalıcı beyin sarsıntısı değişikliği protokolü'

Bir rakibin güvenliğini tehlikeye atmak (Endanger the safety of an opponent)
Bir rakibi tehlikeye veya riske atmak (sakatlamak)

C

Ceza vermek (Penalise)
Genellikle oyunu durdurarak ve rakip takımın lehine serbest vuruş veya penaltı vuruşu vererek cezalandırmak (ayrıca bkz. Avantaj)

Ciddi faullü oyun (Serious foul play)
Rakip oyuncunun güvenliğini tehlikeye atacak bir şekilde veya aşırı güç kullanılarak veya acımasızca top için ayakla müdahale yapılması ya da mücadeleye girilmesi; ihraç (kırmızı kart) ile cezalandırılabilir.

Ceza (Sanction)
Hakem tarafından gerçekleştirilen disiplin uygulaması

D

Deplasmanda atılan goller kuralı (Away goals rule)
Her iki takım da aynı sayıda gol attığında maçın/beraberliğin sonuçlandırılması kararının verilmesi için kullanılan yöntemdir; deplasmanda atılan goller çift sayılır

Dikkat dağıtmak (Distract)
Rahatsız etmek, kafasını karıştırmak veya ilgisini çekmek (genelde haksız bir şekilde)

Direkt Serbest vuruş (Direct free kick)
Başka bir oyuncuya temas etmesine gerek olmadan, doğrudan rakip takımın kalesine vurmak suretiyle gol yapılabilecek serbest vuruş

E

Elektronik performans ve takip sistemleri (EPTS)
(Electronic performance and tracking system (EPTS))
Bir oyuncunun fiziksel ve fizyolojik performansı hakkında veri toplayıp analiz eden sistem

Endirekt serbest vuruş (Indirect free kick)
Vurulduktan sonra sadece başka bir oyuncu (herhangi bir takımdan) topa dokunursa, bir gol yapılabilen serbest vuruş

Engellemek (Impede)
Bir rakibin hareketini veya hareketlenmesini geciktirmek, bloke etmek veya önlemek

F

Forma (Shirt)
Takım formasının bir parçası olarak bir oyuncunun vücudunun üst kısmına giydiği giysidir. Forması kendisini diğer oyunculardan ve maç görevlilerinden ayıran kaleci haricinde, bir takımdaki bütün oyuncuların formaları kolların uzunluğu dışında aynıdır.

G

Geçici olarak erteleme (Suspend)

Maçı en sonunda tekrar başlatmak niyetiyle bir süreliğine durdurmak.
Örn. sis, şiddetli yağmur, fırtına, ciddi sakatlık

Geçici oyun dışı bırakma (Temporary dismissal)

İhtar gerektiren tüm veya bazı ihlalleri yapan oyuncunun (müsabaka talimatlarına bağlı olarak) maçın sonraki kısmında geçici süre oyun dışı bırakılması

Gereksiz müdahale (Undue interference)

Gereksiz hareket/etki

Gol çizgisi teknolojisi (GLT) (Goal line technology (GLT))

Gol atıldığında hakemi hemen bilgilendiren elektronik sistem Örn: Top, kalenin içinde kale çizgisini tamamen geçtiğinde (bkz . detaylar için Kural 1)

Göz ardı edilebilir (Negligible)

Önemli olmayan, minimal

H

Hakem atışı (Dropped ball)

Oyunu tekrar başlatma yöntemi- hakem, topa en son dokunan takımdan bir oyuncu için topu havadan bırakır (eğer top en son ceza alanında oynandı ise, topu kaleciye bırakır); top yere temas ettiğinde oyun başlamış sayılır

Hızlı Serbest Vuruş (Quick free kick)

Oyun durdurulduktan sonra bir serbest vuruşun (hakemin izni ile) çok hızlı bir şekilde kullanılması

Hibrit Sistem (Hybrid system)

Güneş ışığı, su, hava sirkülasyonu ve biçilme gerektiren bir oyun yüzeyi oluşturmak için yapay ve doğal malzemelerin bir arada kullanımı.

İ

İhlal (Offence)
Oyun Kurallarını bozan/ihlal eden hareket.

İhraç (Sending-off)
Bir oyuncunun ihraç gerektiren bir ihlalde bulunması ile maçın geri kalan kısmında oyun alanını terk etmesini gerektiren disiplin uygulaması (kırmızı kart ile belirtilir); eğer maç başladıysa, ihraç edilen oyuncunun yerine başka bir oyuncu alınamaz. Ayrıca bir takım görevlisi de ihraç edilebilir.

İhtar (Caution)
Disiplin mercilerine raporlanma ile sonuçlanan disiplin cezası; sarı kart gösterilerek işaret edilir; bir maçta iki ihtarın alınması oyuncunun ya da takım görevlisinin ihraç edilmesine yol açar.

İlave süre (Additional time)
Oyuncu değişiklikleri, sakatlıklar, disiplin cezaları, gol kutlamaları vb. nedenler dolayısıyla her iki yarıda "kaybedilen" sürenin devre sonunda eklenmesidir.

İşaret (Signal)
Hakemden veya herhangi bir maç görevlisinden gelen fiziksel bildiri; genellikle el, kol veya bayrakların hareketini, ya da düdük kullanımını (yalnızca hakem) içerir.

İtiraz (Dissent)
Maç görevlilerinin kararına açık bir şekilde itiraz etmek ya da uymamak (sözlü ve/veya fiziksel olarak); ihtar (sarı kart) ile cezalandırılabilir.

K

Kanaat (Discretion)
Hakemin veya diğer maç görevlilerinin bir kararı verirken kullandıkları yargı

Kandırma (Deceive)
Hakemi oyuncunun veya takımın menfaatine olacak şekilde yanlış karar/disiplin cezası vermesi için yanlış yönlendirmek/hile yapmak

Kasıtlı (Deliberate)
Hakemi oyuncunun veya takımın menfaatine olacak şekilde yanlış karar/disiplin cezası vermesi için yanlış yönlendirmek/hile yapmak.

Kesme (Intercept)
Topun amaçlanan varış noktasına ulaşmasını önleme

Kontrolsüz (Reckless)
Bir oyuncu tarafından rakibine, tehlikesini veya sonuçlarını göz ardı ederek (umursamadan) yapılan hareket (genellikle ayakla müdahale veya mücadele etmek)

Kurtarma (Save)
Top kaleden içeri girerken ya da kalenin çok yakınındayken elleri haricindeki (kendi ceza alanı içindeki kaleci hariç) vücudunun herhangi bir parçası ile topu durdurma veya durdurmaya teşebbüs etme hareketi

M

Mücadele (Challenge)
Bir oyuncunun rakibi ile top için rekabete/çekişmeye girmesi

O

Oynama mesafesi (Playing distance)
Bir oyuncunun ayağını/bacağını uzatarak ya da zıplayarak veya kaleciler için, kollar açık bir şekilde zıplayarak topa temas etmesine izin verilen mesafe. Mesafe, oyuncunun fiziksel ölçüsüne bağlıdır.

Oynamak (Play)
Bir oyuncunun topa temas etmesiyle yapılan hareket

Oyun Alanı (Field of play (Pitch))
Taç çizgileri, kale çizgileri ve kullanılan yerlerde, kale ağları ile sınırlandırılmış oyun alanı

Oyun Ruhu (Spirit of the game)
Futbolun spor olarak başlıca/önemli prensipleri/değerleri/kültürü fakat ayrıca belirli bir karşılaşma içindeki değerlendirilmesi (bkz. Kural 5)

P

Penaltılar (penaltı vuruşları) (penalties (penalty shoot-out))
Önceki 'penaltı noktasından yapılan vuruşlar'
Her takımın dönüşümlü olarak ve iki takım da eşit sayıda vuruş yaptığında, takımlardan biri diğerinden bir gol daha fazla atana kadar süren (her iki takım için de yapılan ilk 5 vuruş sırasında, takımlardan biri, kalan vuruşların tamamı gol olsa dahi diğer takımın gol sayısını eşitleyemeyeceği durum hariç) maçın sonucunu belirleme yöntemidir.

Penaltı noktasından yapılan vuruşlar (Kicks from the penalty mark)
Penaltılar (penaltı vuruşları) bölümüne bakınız.

Penaltı vuruşları (penalty shoot-out)
Penaltılar (penaltı vuruşları) bölümüne bakınız.

S

Saha dışı kişi (Outside agent)

Maç görevlisi olmayan veya takım listesinde bulunmayan (oyuncular, yedek oyuncular ve takım görevlileri) herhangi bir kişi ya da herhangi bir hayvan, nesne, yapı vb.

Sakatlanan oyuncunun değerlendirilmesi (Assessment of injured player)

Genelde bir sağlık görevlisi tarafından bir oyuncunun tedaviye ihtiyacı olup olmadığına karar verilmesi için gerçekleştirilen hızlı bir sakatlık değerlendirilmesi

Saldırgan, aşağılayıcı veya küfürlü dil/hareket(ler) (Offensive, insulting or abusive language)

Kaba, kırıcı, saygısız sözlü ya da fiziksel davranış; ihraç edilerek (kırmızı kart) cezalandırılır

'Serinleme' molası ('Cooling' break)

Oyuncuların sağlıkları ve güvenlikleri yararına, belirli hava koşullarında (yüksek nem ve sıcaklık), müsabaka kuralları çerçevesinde, oyuncuların vücut sıcaklıklarının düşmesi için 'serinleme' molalarına (genellikle doksan saniyeden üç dakikaya kadar) izin verilebilir; bu molalar "su" molalarından farklıdır

Sportmenlik Dışı Davranış (Unsporting behaviour)

Haksız hareket/davranış; ihtar ile cezalandırılabilir

'Su' molası ('Drinks' break)

Müsabaka kuralları, oyuncuların su eksikliklerini gidermeleri için 'su' molalarına (bir dakikayı geçmeyen) izin verebilir; bu molalar 'serinleme' molalarından farklıdır

Ş

Şarj (rakibe karşı) (Charge an opponent)
Genellikle omuz ve üst kol kullanılarak (vücuda yakın tutulmak sureti ile) rakiple yapılan fiziksel mücadele

Şiddetli Hareket (Violent conduct)
Top için mücadele yokken bir rakibe karşı aşırı güç kullanılması veya teşebbüs edilmesi veya acımasızca davranılması veya kullanılan kuvvet göz ardı edilebilir olmadığı sürece, bir oyuncunun başka birinin başına veya yüzüne bilerek vurması hareketidir.

T

Takım Görevlisi (Team official)
Resmi takım listesinde yer alan oyuncu olmayan herhangi bir kişi örn. antrenör, fizyoterapist, doktor (bkz. teknik ekip)

Takım Listesi (Team list)
Genellikle oyuncuların, yedek oyuncuların ve takım görevlilerinin yazılı olduğu resmi takım dokümanı.

Tatil Etmek (Abandon)
Maçı belirlenen zamandan önce bitirmek/sonlandırmak

Teknik Alan (Technical area)
Takım görevlileri için oturma yerleri olan, ayrılmış koltuklu alan (stadyumda) (detaylar için bkz. Kural 1)

Tekmelik (Shinguard)
Bir oyuncunun kaval kemiğini sakatlanmaya karşı korumaya yardımcı olmak için giyilen bir ekipman parçasıdır. Oyuncular, yeterli koruma sağlaması için uygun malzemeden yapılmış ve uygun boyutta tekmelik giymekle sorumludur ve tekmelikler çoraplar ile tamamen örtülmelidir.

Teknik Ekip (Technical staff)

Resmi takım listesinde yazılmış, maçta oynamayan resmi takım üyeleri örn. antrenör, fizyoterapist, doktor (bkz. takım görevlileri)

Tekrar Başlatma (Restart)

Oyun durdurulduktan sonra devam etmesi için kullanılan herhangi bir yöntem

Tekrar başlatma Yeri (Restart position)

Oyunun tekrar başlaması sırasında oyuncunun konumu, ayaklarının veya zemine temas eden vücudunun herhangi bir parçasının konumu ile belirlenir, Kural 11 - Ofsayt içinde ana hatları belirlenen durumlar hariç.

Tutma İhlali (Holding offence)

Bir tutma ihlali, bir oyuncunun rakibinin vücuduna ya da ekipmanına teması sadece rakibinin hareketini engellediği durumda oluşur.

U

Uzatma Süresi (Extra time)

15 dakikayı geçmeyen eşit süreli iki ek devreyle bir maçın sonucunu belirlemeye çalışma yöntemi

V

Vuruş (Kick)

Bir oyuncun topa ayağıyla ve/veya ayak bileğiyle temas etmesi şeklindeki vuruş

Y

Yanıltma (Feinting)

Rakibi şaşırtmak amacıyla yapılan hareket. Kurallar izin verilen ve 'kural dışı' olan yanıltmaları belirtmiştir.

Hakem Terimleri

Maç Görevlileri

Bir futbol federasyonu ve/veya müsabakayı organize eden kuruluşun yetkileri dahilinde oynanan bir futbol maçının kontrolünden sorumlu olan kişi veya kişiler için kullanılan genel terim.

Hakem

Oyun alanında maçı yöneten esas maç görevlisidir. Diğer maç görevlileri hakemin kontrolü ve yönetiminde çalışırlar. Hakem son/nihai karar vericidir.

Diğer Maç Görevlileri (Diğer Hakemler)
'Saha içi' Maç Görevlileri

Müsabakayı organize eden kuruluşlar hakeme yardımcı olmaları için başka maç görevlileri atayabilir:

- **Yardımcı Hakem**
  Hakeme özellikle ofsayt durumlarında ve kale vuruşu/köşe vuruşu/ taç atışı kararlarında yardımcı olmak için taç çizgisinin her bir yarısında bayrakla yer alan maç görevlisidir.

- **Dördüncü Hakem**
  Hakeme teknik alanın denetlenmesi, yedek oyuncuların kontrol edilmesi gibi hem oyun alanı içi hem de oyun alanı dışı konularda yardım etmekten sorumlu maç görevlisidir.

- **İlave Yardımcı Hakem (AAR)**
  Hakeme, özellikle ceza alanı içerisinde/çevresinde ve gol/gol değil kararların-
  da yardımcı olmak için, kale çizgisinde yer alan maç görevlisidir.

- **Yedek Yardımcı Hakem**
  Devam edemeyen bir yardımcı hakemin(ve eğer müsabaka talimatları izin veriyorsa 4. Hakemin ve/veya İlave Yardımcı Hakemin) yerini alacak olan ve teknik alanın gözetimi, yedek oyuncuların kontrolü vb. dahil olmak üzere hem saha içi hem de saha dışı konularda hakeme yardım etme sorumluluğu olan maç görevlisidir.

'Video' Maç Görevlileri (VMO)

Oyun Kurallarına ve VAR protokolüne uygun olarak hakeme yardımcı olan VAR ve AVAR'dır.

- **Video Yardımcı Hakem (VAR)**

  Yalnızca incelenebilir kategorilerden birinde olan, "açık ve bariz hata " ya da "gözden kaçan ciddi olay" ile ilişkili maç tekrar görüntülerindeki bilgileri, hakeme ileterek destek olmak üzere görevlendirilen faal ya da eski bir hakem.

- **Video Yardımcı Hakem Asistanı (AVAR)**

  Video yardımcı hakeme (VAR) yardım etmek için atanan faal ya da eski bir hakem/yardımcı hakem.

IFAB

Hakemler için Uygulama Rehberi

Giriş

Bu rehber, maç görevlileri için Oyun Kuralları bölümünde verilen bilgileri destekleyen pratik tavsiyeler içermektedir.

Kural 5'te Oyun Kuralları çerçevesinde oyunu yöneten hakemlerden ve ''oyun ruhundan" bahsedilmiştir. Hakemlerden Oyun Kurallarını uygularken, özellikle maçın oynanması ve/veya devamına ilişkin kararlar verirken, sağduyu kullanmaları ve 'oyunun ruhuna" uygun bir şekilde hareket etmeleri beklenir.

Bu durum özellikle Oyun Kurallarının her zaman katı bir şekilde uygulanmasının mümkün olmadığı daha düşük seviyedeki futbol müsabakaları için geçerlidir. Örneğin, güvenlik sorunları söz konusu olmadığı sürece, hakem, şu durumlarda oyunun başlamasına/devam etmesine izin vermelidir:

- bir veya daha fazla köşe bayrağı eksikse
- oyun alanında, köşe alanı, orta yuvarlak vb. gibi bölgelerdeki işaretlemelerde küçük hatalar varsa
- kale direkleri/kale üst direği beyaz renkte değilse

Bu tarz durumlarda hakem, takımların da anlaşmaya varması durumunda oyunu başlatmalıdır/devam ettirmelidir ve ilgili yetkililere durumu rapor etmelidir.

Kısaltmalar:

- AR=Yardımcı hakem
- AAR=İlave yardımcı hakemler

Yer Alma, Hareketlenme ve Takım Çalışması

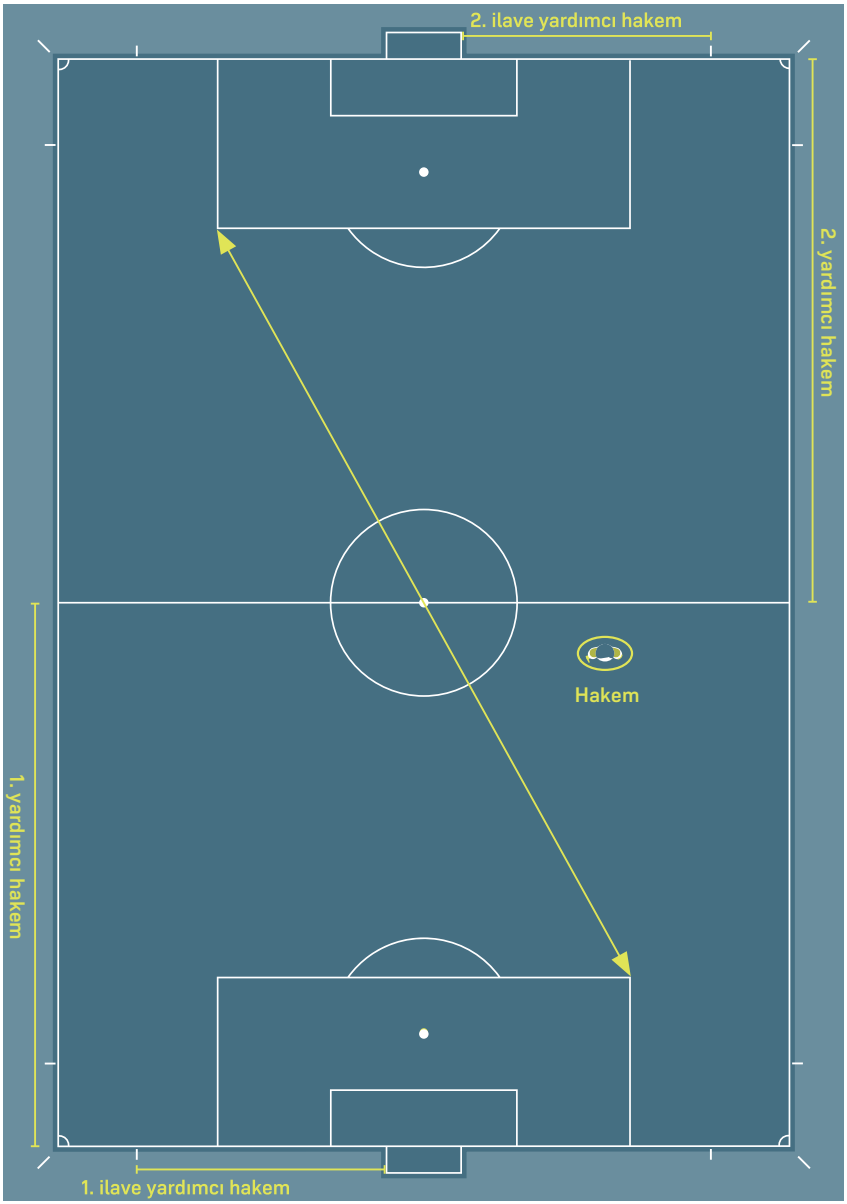
1. **Genel Yer Alma ve Hareketlenme**
   En iyi yer, hakemin doğru karar verebildiği yerdir. Yer alma hakkındaki bütün tavsiyeler, maçın içinde takımlar, oyuncular ve olaylar hakkında özel bilgiler kullanılarak uygulanmalıdır.

   Grafiklerde önerilen pozisyonlar temel ilkelerdir. Önerilen pozisyonlar hakemin en etkili olabileceği alanlardır. Maçın tam koşullarına bağlı olarak bu alanlar daha büyük, daha küçük ya da farklı şekilde olabilir.

   Öneriler:

   - Oyun, hakem ile yardımcı hakem arasında olmalıdır
   - Yardımcı hakem, hakemin görüş alanında olmalıdır ve böylelikle hakem genellikle geniş diyagonal sistem kullanmalıdır
   - Oyunun dış tarafına doğru yer almak oyunun ve yardımcı hakemin görüş alanı içinde tutulmasını daha kolay hale getirir
   - Hakem oyunu görebilmek için, oyuna müdahale etmeden, yeterince yakında olmalıdır
   - "Görülmesi gereken" her zaman topun bulunduğu bölgede değildir. Hakem aynı zamanda şunlara da dikkat etmelidir:

     - oyuncuların topsuz alandaki çatışmaları
     - oyunun yöneldiği alanda gerçekleşmesi olası ihlaller
     - top uzağa oynandıktan sonra meydana gelen ihlaller

2. ilave yardımcı hakem
2. yardımcı hakem
Hakem
1. yardımcı hakem
1. ilave yardımcı hakem

Yardımcı Hakemler ve İlave Yardımcı Hakemlerin Yer Alması
Yardımcı hakem sondan ikinci savunma oyuncusu ile aynı hizada olmalıdır, eğer top, kale çizgisine sondan ikinci savunma oyuncusundan daha yakınsa topla aynı hizada olmalıdır. Yardımcı hakemin yüzü koşarken bile her zaman oyun alanına dönük olmalıdır. Kısa mesafelerde yan-yan koşu kullanılmalıdır. Bu durum özellikle ofsayt kararı verilirken önemlidir ve yardımcı hakeme daha iyi görüş imkânı verir.

İlave yardımcı hakemlerin yeri gol/gol değil durumlarında karar vermek için gerektiğinde kale çizgisi üstüne gelmeleri hariç olmak üzere kale çizgisinin arkasıdır. İstisnai durumlar olmadığı sürece ilave yardımcı hakemlerin oyun alanı içine girmelerine izin verilmez.

Kaleci

Savunmacı

Hücumcu

Hakem

Yardımcı
Hakem

İlave Yardımcı
Hakem

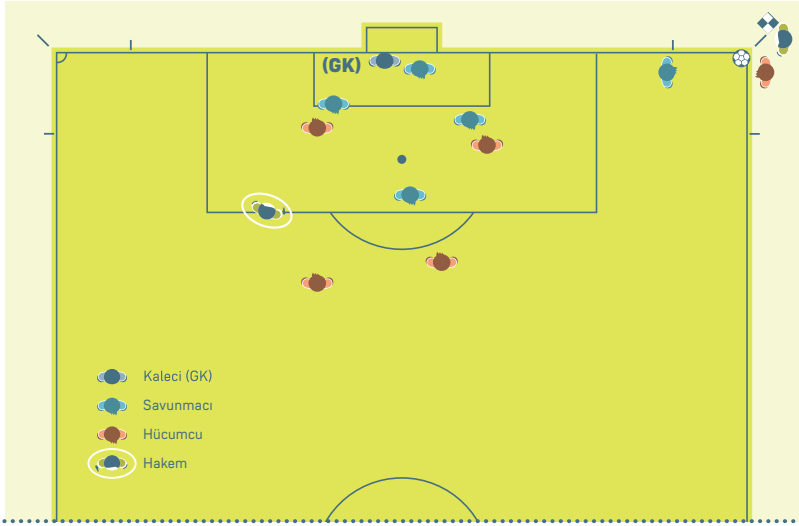
2. Yer Alma ve Takım Çalışması

Bilgi paylaşımı

Disiplin konularında yardımcı hakemin hakemle göz teması kurması ve basit bir gizli el işareti vermesi yeterli olabilir. Doğrudan bilgi paylaşımına ihtiyaç olduğunda, eğer gerekliyse yardımcı hakem oyun alanı içine 2-3 metre kadar girebilir. Konuştukları sırada hakem ve yardımcı hakemin yüzleri başkaları tarafından duyulmalarını önlemek, oyuncuları ve oyun alanını gözlemek için oyun alanına dönük olmalıdır.

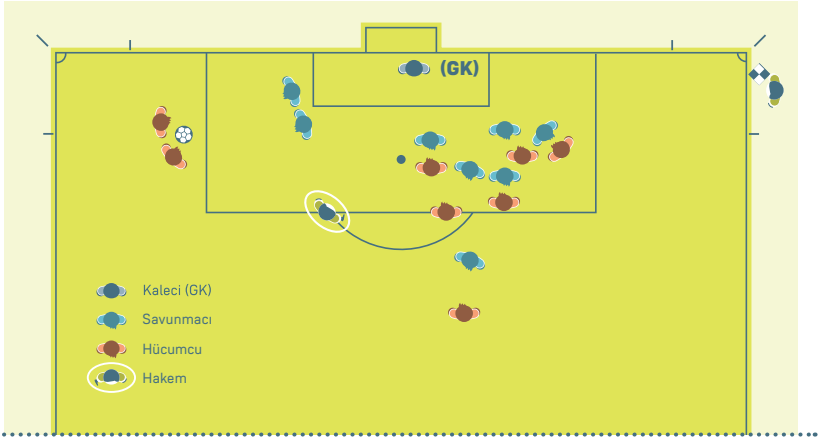
Köşe Vuruşu

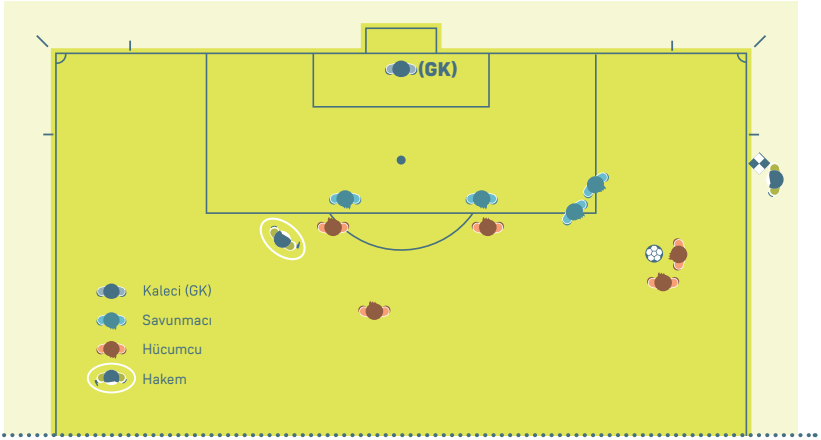
Bir köşe vuruşu sırasında yardımcı hakemin konumu, kale çizgisiyle aynı hizada ve köşe bayrağının arkasında olmalıdır ancak yardımcı hakem köşe vuruşunu kullanan oyuncuyu engellememelidir ve topun köşe alanına doğru bir şekilde yerleştirildiğini kontrol etmelidir.

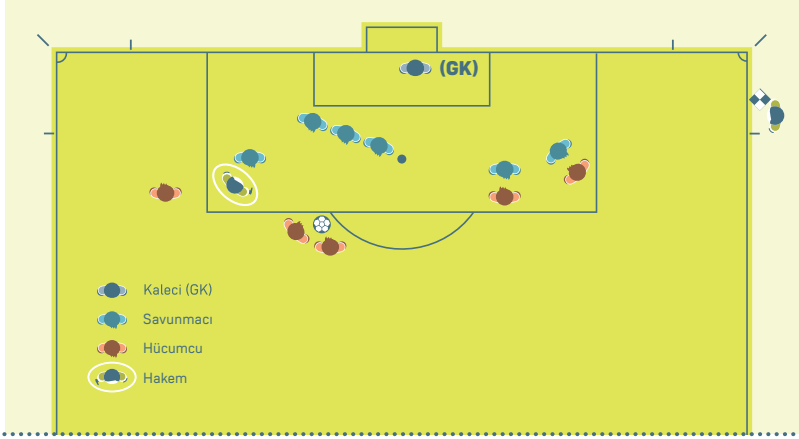
Serbest Vuruş

Bir serbest vuruş için yardımcı hakemin konumu ofsayt çizgisini kontrol etmek için sondan ikinci savunma oyuncusu ile aynı hizada olmalıdır. Ancak eğer kaleye doğrudan bir şut olursa yardımcı hakem taç çizgisinden köşe bayrağına doğru hareket ederek topu takip etmek için hazır olmalıdır.

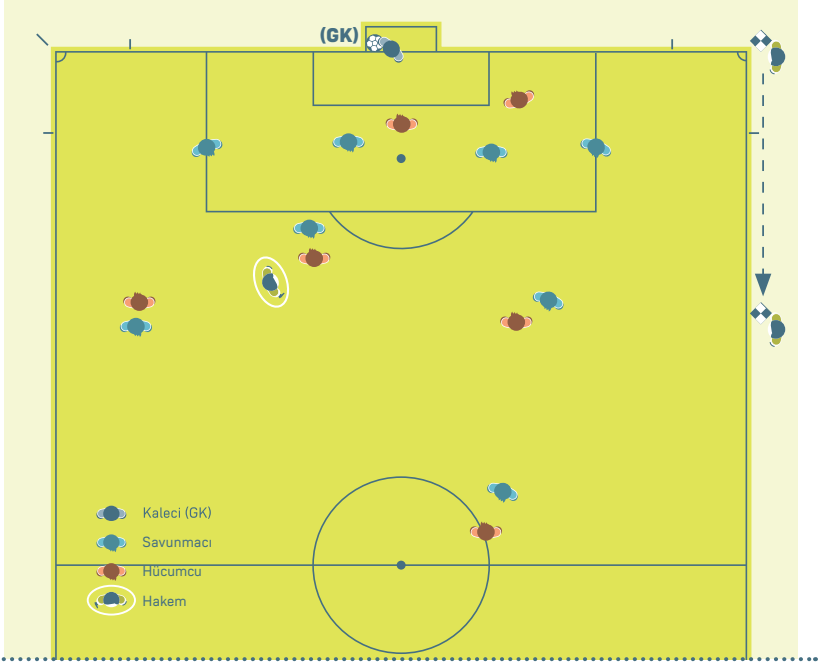

(GK)
Kaleci (GK)
Savunmacı
Hücumcu
Hakem

(GK)
Kaleci (GK)
Savunmacı
Hücumcu
Hakem

Gol/Gol Değil
Bir gol atıldığında ve kararda hiçbir şüphe olmadığında, hakem ve yardımcı hakem göz teması kurmalıdır ve sonrasında yardımcı hakem süratle orta çizgiye doğru taç çizgisi boyunca 25-30 metre bayrağını kaldırmadan koşmalıdır.

Golün atıldığı ancak topun hala oyunda gözüktüğü (şüpheli) durumlarda yardımcı hakem önce hakemin dikkatini çekmek için bayrağını kaldırmalı, sonra ortaya çizgiye doğru taç çizgisi boyunca 25-30 metre süratle koşarak normal gol prosedürünü yerine getirmelidir.

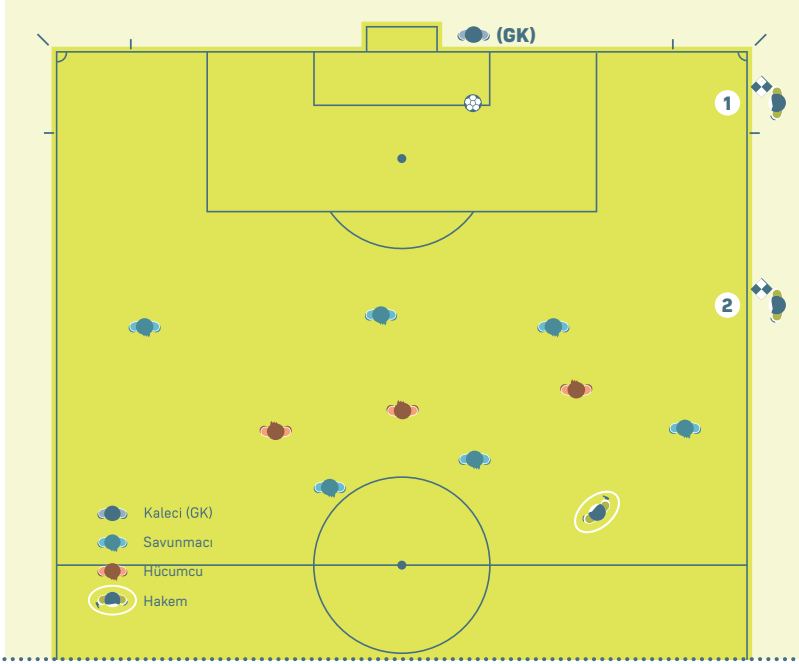
Topun tamamının kale çizgisini geçmediği ve bir gol atılmadığı için oyunun devam ettiği durumlarda; hakem ile yardımcı hakem göz teması kurmalı ve gerekirse gizli bir el işaretini kullanarak haberleşmelidir.

Kale Vuruşu

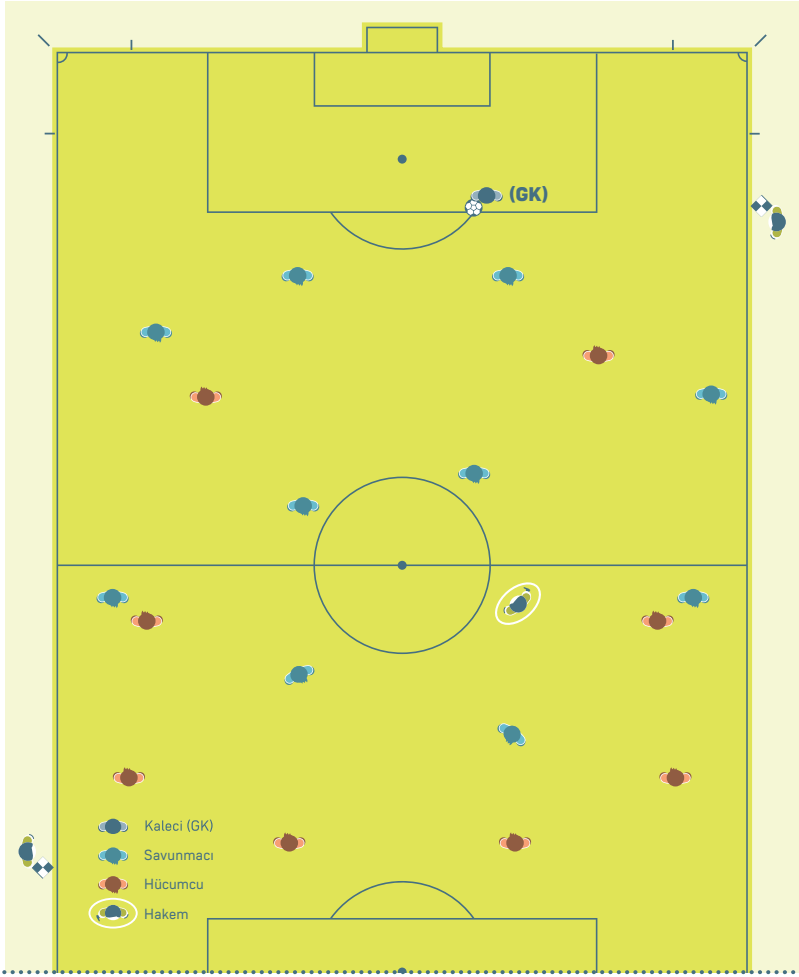
Yardımcı hakem öncelikle topun kale alanı içinde olduğunun kontrolünü yapmalıdır. Eğer top doğru şekilde yerleştirilmemişse, yardımcı hakem yerinden hareket etmemelidir ve hakem ile göz göze gelerek bayrağını kaldırmalıdır. Top kale alanı içine doğru bir şekilde yerleştirildiğinde yardımcı hakem ofsayt çizgisini kontrol etmek için yer almalıdır.

Ancak ilave bir yardımcı hakem varsa, yardımcı hakem ofsayt çizgisinde yer almalıdır ve ilave yardımcı hakem kale alanı ile kale çizgisinin kesiştiği yerde ve topun kale alanı içine yerleştirildiğini kontrol etmek için pozisyon alır. Eğer top doğru şekilde yerleştirilmemişse, ilave yardımcı hakem bunu hakeme bildirmelidir.

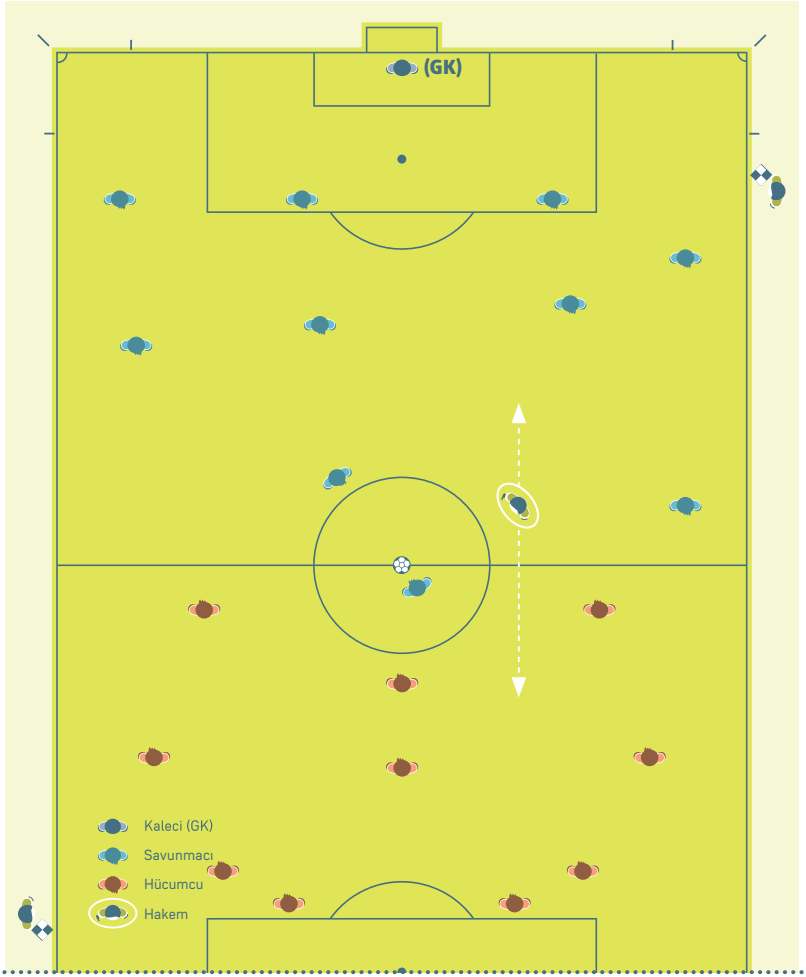

Kalecinin Topu Elden Çıkarması

Yardımcı hakem ceza alanının kenarı ile aynı hizada yer almalıdır ve kalecinin ceza alanı dışında topa elle müdahale edip etmediğini kontrol etmelidir. Kaleci topu elinden çıkardığında, yardımcı hakem ofsayt çizgisini kontrol etmek için pozisyon almalıdır.

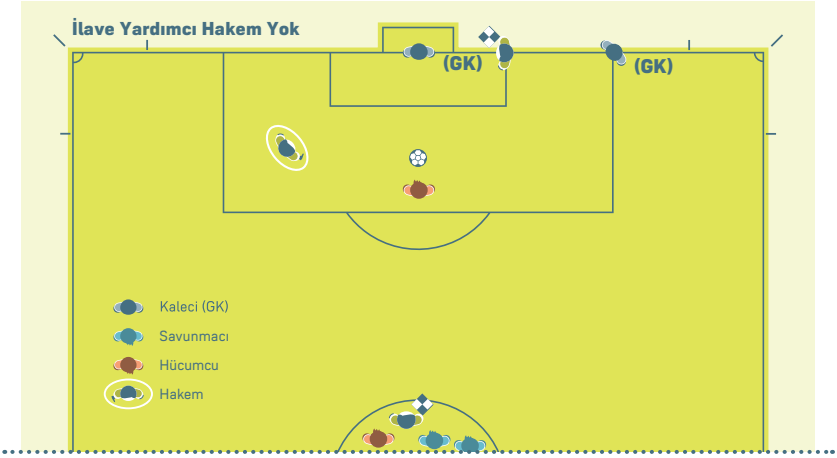

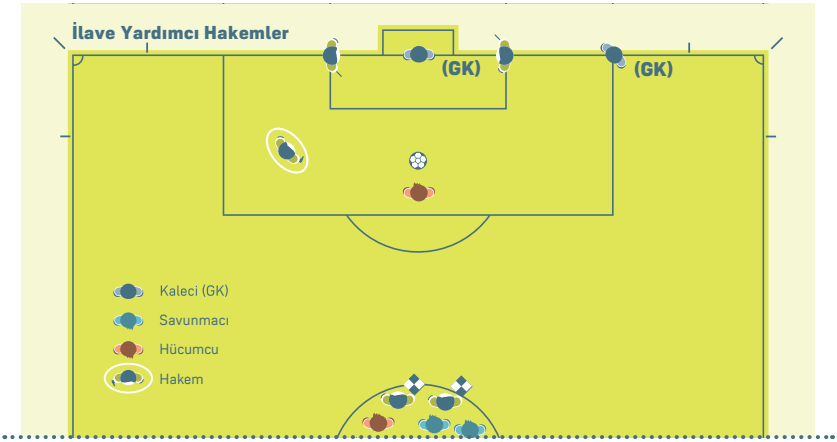
Başlama Vuruşu
Yardımcı hakemler sondan ikinci savunma oyuncusu ile aynı hizada olmalıdır.

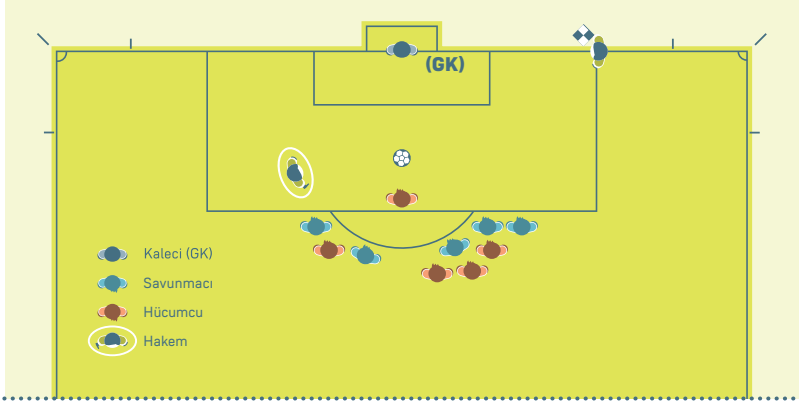
Penaltılar (Penaltı vuruşları)

Bir yardımcı hakem kale çizgisi ve kale alanının kesiştiği noktada yer almalıdır. Diğer yardımcı hakem oyuncuları kontrol etmek için orta yuvarlakta bulunmalıdır. İlave yardımcı hakemler maçta görevli ise; bunlar sırasıyla kalenin sağındaki ve solundaki, kale alanının kale çizgisi ile kesiştiği yerlerde bulunmalıdır, ancak yalnızca bir ilave yardımcı hakeme ihtiyaç olan Gol Çizgisi Teknolojisinin kullanıldığı durumlar istisnadır. Bu durumda, 2. ilave yardımcı hakem ve 1. yardımcı hakem orta yuvarlaktaki oyuncuları izlemelidir, 2. yardımcı hakem ve dördüncü hakem teknik alanları izlemelidir

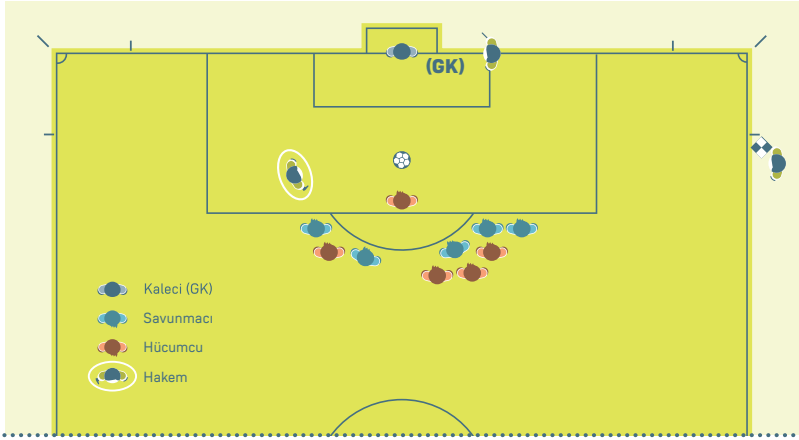

Penaltı Vuruşu
Yardımcı hakem kale çizgisi ve ceza alanının kesiştiği noktada yer almalıdır.

Maçta ilave yardımcı hakemler görevli ise; ilave yardımcı hakem kale alanının kale çizgisi ile kesiştiği yerde, yardımcı hakemler ise penaltı noktasının(aynı zamanda ofsayt çizgisi) hizasında yer almalıdır.

Birden Fazla Oyuncunun Karıştığı Çatışma
Bu tür durumlarda en yakın yardımcı hakem, hakeme yardımcı olmak için oyun alanına girebilir. Diğer yardımcı hakem olayı gözlemlemelidir ve detaylarını kayıt altına almalıdır. Dördüncü hakem, teknik alanların çevresinde bulunmalıdır.

Gerekli Mesafe
Bir serbest vuruş yardımcı hakeme çok yakın mesafede verildiyse, yardımcı hakem oyuncuların toptan 9,15 metre (10 yds) uzakta olduğundan emin olmak için oyun alanına girebilir (genellikle hakemin talebi doğrultusunda olacaktır). Bu durumda hakem oyunu tekrar başlatmadan önce yardımcı hakemin yerine geri dönmesini beklemelidir.

Oyuncu Değişikliği
Eğer maçta dördüncü hakem yoksa, yardımcı hakem oyuncu değişikliğine yardımcı olmak için orta çizgiye gitmelidir; bu durumda hakem oyunu tekrar başlatmadan önce yardımcı hakemin yerine geri dönmesini beklemelidir.

Eğer maçta dördüncü hakem görevli ise, dördüncü hakem oyuncu değişikliğini yerine getirdiği için yardımcı hakemin orta çizgiye gitmesine gerek yoktur. Ancak aynı anda birden fazla oyuncu değişikliği yapılıyor ise, yardımcı hakem dördüncü hakeme yardımcı olmak için orta çizgiye gidebilir.

IFAB
FIFA
TEAM ONE
FIFA
ASSISTANT REFEREE
2023

Beden Dili, İletişim ve Düdük Kullanımı

1. Hakem

Beden dili

Beden dili hakemin aşağıdakiler için kullandığı bir araçtır:

- maçı kontrol etmesine yardımcı olmak,
- otoritesini ve iradesini ortaya koymak

Beden dili, bir kararın açıklanması amacı ile kullanılmaz.

İşaretler

İşaret gra ikleri için bkz. Kural 5

Düdük

Düdüğün kullanımı şu durumlarda gereklidir:

- oyunu başlatmak için (oyunun ve uzatmaların 1. ve 2. yarısı), gol atıldıktan sonra
- şu durumlarda oyunu durdurmak için:
  - bir serbest vuruş ya da penaltı vuruşu için
  - eğer maç geçici olarak durdurulmuş ya da tatil edilmiş ise
  - her yarının sonunda
- şu durumlarda oyunu tekrar başlatmak için:
  - serbest vuruşlarda (baraj için) uygun mesafe gerektiğinde
  - penaltı vuruşlarında
- aşağıdaki durumlar nedeniyle oyun durdurulduktan sonra tekrar başlatılması için
  - ihtar ya da ihraç

- sakatlanma
- oyuncu değişikliği

Şunlar için düdük gerekli DEĞİLDİR:

- aşağıdaki durumlar çok açık olduğunda oyunu durdurmak için:
  - kale vuruşu, köşe vuruşu, taç atışı veya gol
- aşağıdaki durumlarda oyunu tekrar başlatmak için:
  - çoğu serbest vuruş ve kale vuruşu, köşe vuruşu, taç atışı veya hakem atışı

Düdüğün çok sık/gereksiz bir şekilde kullanılması, kullanılması gerektiği zamanlarda daha az etkili olmasına yol açar.

Eğer hakem oyunu tekrar başlatmadan önce oyuncuların düdüğü beklemesini isterse (örneğin bir serbest vuruş kullanılırken oyuncuların toptan 9.15m (10 yd) mesafede olduklarından emin olmak için), hücum yapan takımın oyuncu (lar)ını düdüğü beklemeleri için açıkça bilgilendirmelidir.

Eğer hakem düdüğü yanlışlıkla çalar ve oyun durursa, oyun hakem atışı ile tekrar başlatılır.

2. Yardımcı Hakemler

Bipli sinyal sistemi

Bipli sinyal sistemi, yalnızca hakemin dikkatini çekmek için kullanılan ilave bir işarettir. Bipli sinyal sisteminin kullanılmasının faydalı olduğu durumlar şunlardır;

- ofsayt
- ihlaller (hakemin görüş alanı dışında gerçekleşen)
- taç atışı, köşe vuruşu, kale vuruşu veya gol (kritik kararlar)

Elektronik iletişim sistemi

Elektronik iletişim sisteminin kullanıldığı durumlarda hakem, yardımcı hakemlere iletişim sistemini ne zaman iziksel işaretlerle birlikte veya fiziksel işaretlerin yerine kullanacağını bildirir.

Bayrak Tekniği
Yardımcı hakemin bayrağı her zaman açık ve hakemin görebileceği şekilde olmalıdır. Bu, bayrağın hakeme en yakın elde taşınacağı anlamına gelir. Yardımcı hakem bir işaret verirken koşmayı bırakmalı, yüzü oyun alanına dönük olmalı ve hakemle göz teması kurmalı ve belirgin (aceleci veya abartılı olmayan) hareketlerle bayrağı kaldırmalıdır. Bayrak kolun bir uzantısı gibi olmalıdır. Yardımcı hakemler bayrağı bir sonraki işareti vermek için kullanacağı eli ile kaldırmalıdır. Eğer durumlarda bir değişiklik olursa ve diğer elin kullanılması gerekirse, yardımcı hakem bayrağı belinin altında diğer eline geçirmelidir. Eğer yardımcı hakem topun oyundan çıktığını işaret ederse, bu işaret hakem onaylayana kadar sürdürülmelidir.

Eğer yardımcı hakem ihraç gerektirecek bir ihlal yapıldığını işaret ederse ve bu işaret anında görülmezse:

- eğer oyun durdurulmuşsa, oyunu tekrar başlatma şekli kurallara uygun olarak değiştirilebilir (serbest vuruş, penaltı vuruşu vb.)
- eğer oyun tekrar başlatılmışsa, hakem yine de disiplin cezası uygulayabilir ancak yapılan ihlali serbest vuruş veya penaltı vuruşu ile cezalandıramaz.

El işaretleri
Genel bir kural olarak yardımcı hakemler çok açık el işaretleri kullanmamalıdır. Ancak bazı durumlarda gizli bir el işareti hakeme yardımcı olabilir. El işaretinin maç öncesi görüşmelerde üzerinde anlaşılan açık bir anlamı olmalıdır.

İşaretler
İşaret grafikleri için bkz. Kural 6

Köşe vuruşu/Kale vuruşu
Top kale çizgisini tamamıyla geçtiğinde yardımcı hakem topun oyun dışı olduğunu hakeme bildirmek için bayrağını sağ eliyle (daha iyi görüş açısı) kaldırır ve sonrasında eğer top:

- yardımcı hakeme yakınsa - kale vuruşu veya köşe vuruşu olduğunu işaret eder
- yardımcı hakeme uzaksa - göz teması kurar ve hakemin kararına uyar

Top kale çizgisini açıkça geçtiği zaman topun oyun alanını terk ettiğini göstermek için yardımcı hakemin bayrak kaldırmasına gerek yoktur. Özellikle hakemlerin işaret verdiği anlarda,

eğer kale veya köşe vuruşu kararı bariz ise yardımcı hakemin bayrak kaldırmasına gerek yoktur.

Faller

Yardımcı hakem bulunduğu yere yakın veya hakemin görüş alanı dışında bir faul veya fena hareket gerçekleştiğinde bayrağını kaldırmalıdır. Yardımcı hakem diğer tüm durumlarda beklemeli ve gerekliyse görüşünü sunmalı ve sonrasında gördüğünü, duyduğunu ve hangi oyuncuların yapılan ihlale dahil olduğunu hakeme bildirmelidir.

Yapılan ihlal için işaret vermeden önce, yardımcı hakem aşağıdaki durumları belirlemelidir:

- ihlalin hakemin görüş alanı dışında olması veya hakemin görüşünün engellenmiş olması
- hakemin avantaj uygulamayacak olması

Yardımcı hakemin işaret vermesini gerektiren bir ihlal gerçekleştiğinde, yardımcı hakem:

- işaretin devamında göstereceği yöndeki el ile bayrağını kaldırmalıdır, bu sayede hakem kimin lehine serbest vuruş verileceğini açıkça görür
- hakem ile göz teması kurmalıdır
- bayrağı ileri geri olacak şekilde hafifçe sallamalıdır (herhangi bir aşırı veya agresif hareketten kaçınarak)

Yardımcı hakem oyunun devam etmesi için "bekle ve gör" tekniğini kullanmalıdır ve ihlal yapan takımın karşısındaki takım avantaj elde ettiğinde bayrağı kaldırmamalıdır; bu nedenle yardımcı hakemin hakemle göz teması kurması çok önemlidir.

Ceza Alanı İçerisindeki Faller

Ceza alanı içerisinde bir savunma oyuncusu hakemin görüş alanının dışında bir ihlal gerçekleştirirse, olay özellikle yardımcı hakeme yakın bir noktada gerçekleşmiş ise, yardımcı hakem ilk olarak hakemin nerede olduğunu ve nasıl karar vereceğini görmek için hakemle göz teması kurmalıdır. Eğer hakem herhangi bir karar vermiyorsa, yardımcı hakem bayrakla işaret vermelidir, elektronik bip sinyalini kullanmalıdır ve sonrasında gözle görünür bir şekilde taç çizgisinden köşe bayrağına doğru hareket etmelidir.

Ceza Alanı Dışındaki Faulller
Ceza alanı dışında (ceza alanı sınırları yakınında) bir savunma oyuncusu hakemin görüş alanının dışında bir ihlal gerçekleştirirse, yardımcı hakem ilk olarak hakemin nerede olduğunu ve nasıl karar vereceğini görmek için hakemle göz teması kurmalıdır ve gerekirse bayrağı ile işaret vermelidir. Kontra atak durumlarında yardımcı hakemin bir faulün yapılıp yapılmadığı, faulün ceza alanı içinde veya dışında gerçekleşip gerçekleşmediği ve hangi disiplin cezasının verilmesi gerektiği gibi konularda bilgi verebilmesi gerekmektedir. Yardımcı hakem bir ihlalin ceza alanı dışında gerçekleştiğini belirtmek için taç çizgisi üzerinde açıkça orta çizgiye doğru hareket etmelidir.

Gol- Gol Feğil
Topun kale çizgisini tümüyle geçip kaleye girdiğinin açık olduğu durumda, yardımcı hakem herhangi bir ilave işaret vermeden hakem ile göz teması kurmalıdır.

Bir gol atıldığında ancak topun kale çizgisini geçip geçmediği açıkça belli olmadığında, yardımcı hakem, hakemin dikkatini çekmek için öncelikle bayrağını kaldırmalı ve daha sonra gol olduğunu doğrulamalıdır.

Ofsayt
Bir ofsayt kararı için yardımcı hakemin yaptığı ilk hareket bayrağını kaldırmaktır. (yardımcı hakeme daha iyi bir görüş açısı sağladığı için bayrağı sağ elini kullanarak kaldırır) ve daha sonra, eğer hakem oyunu durdurursa, bayrağını ihlalin yapıldığı oyun alanının bölgesini belirtmek için kullanır. Eğer bayrak hakem tarafından anında görülmez ise, işaret alınana kadar veya top açıkça savunma takımının kontrolüne geçene kadar yardımcı hakem işaret etmeye devam etmelidir.

Penaltı Vuruşu
Eğer kaleci topa vurulmadan önce bariz bir şekilde kale çizgisinden çıkarsa ve golün atılmasını engellerse, yardımcı hakem çizgi ihlalini müsabaka öncesi memorandumda hakemden aldığı talimata göre işaret etmelidir.

Oyuncu Değişikliği
Oyuncu değişikliği yapılacağı yardımcı hakeme bildirildikten sonra (dördüncü hakem veya takım görevlisi tarafından) yardımcı hakem bunu bir sonraki duraklamada hakeme işaret etmelidir.

Taç Atışı
Top tamamıyla taç çizgisini geçtiğinde:

- yardımcı hakeme yakınsa - taç atışının yönünü belirtmek için doğrudan bir işaret yapılmalıdır
- yardımcı hakeme uzak ve taç atışı bariz ise - yardımcı hakem taç atışının yönünü belirtmek için doğrudan bir işaret yapmalıdır
- yardımcı hakeme uzak ve yardımcı hakem taç atışının yönü konusunda şüpheye düşmüş ise
  - yardımcı hakem topun oyun dışını olduğunu hakeme bildirmek için bayrağı kaldırmalı, hakem ile göz teması sağlamalı ve hakemin işaretine uymalıdır

3. İlave Yardımcı Hakemler
İlave yardımcı hakemler hakem ile iletişim kurmak için yalnızca telsiz iletişim sistemini kullanırlar (bayrak kullanmazlar). Eğer telsiz iletişim sistemi arızalanırsa, ilave yardımcı hakemler elektronik bip sinyalli bayrak çubuğu kullanacaklardır. İlave yardımcı hakemler genellikle bariz el işaretleri kullanmazlar ancak bazı durumlarda gizli bir el işareti hakeme değerli bir destek sağlayabilir. El işaretinin anlamı açık olmalıdır ve bu işaretler maç öncesi görüşmede kararlaştırılmalıdır.

Topun kale içinde, kale çizgisini tamamıyla geçtiği sonucuna varan ilave yardımcı hakem:

- iletişim sistemi aracılığı ile golün geçerli sayılması gerektiğini anında hakeme bildirir
- kale çizgisine dik olacak bir şekilde sol kolu ile oyunun alanının merkezini işaret ederek net bir işaret verir (sol eliyle bayrak çubuğu tutuyor olması gerekmektedir). Topun kale çizgisini açık bir şekilde tamamen geçtiği durumlarda bu işaretin verilmesine gerek yoktur.

Hakem son kararı verecektir.

Diğer Tavsiyeler

1. **Avantaj**
   Bir ihlal oluştuğunda hakem avantaj oynatabilir ancak avantaj uygulama veya oyunu durdurma kararını verirken aşağıdaki durumları göz önüne almalıdır:

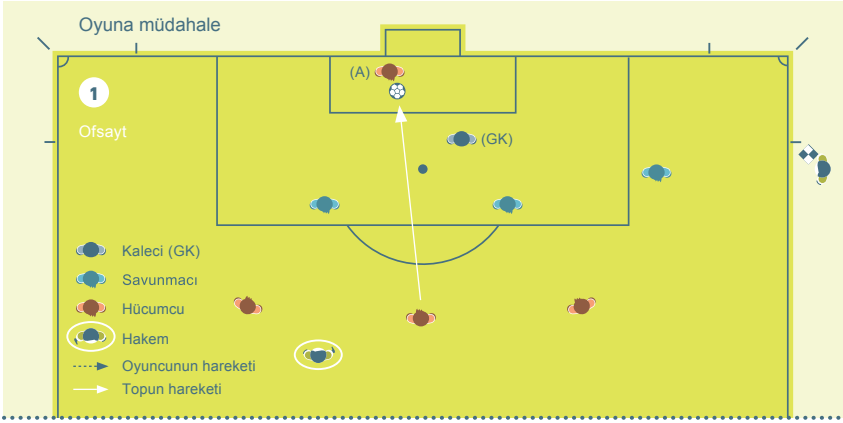
   - ihlalin şiddeti - açık bir gol atma şansı olmadıkça, eğer yapılan ihlal ihraç gerektiriyorsa, hakem oyunu durdurmalı ve oyuncuyu ihraç etmelidir.
   - ihlalin yapıldığı yer - rakip takımın kalesine ne kadar yakın ise, avantaj o kadar etkili olabilir
   - ani, umut vaat eden atak şansı
   - maçın atmosferi

2. **Kayıp Zaman İçin İlave Süre Verilmesi**
   Oyun içerisindeki birçok duraklama tamamen doğaldır (örneğin taç atışları, kale vuruşları gibi). Bu duraklamalarda sadece gecikme aşırı miktarda olduğunda ilave süre verilir.

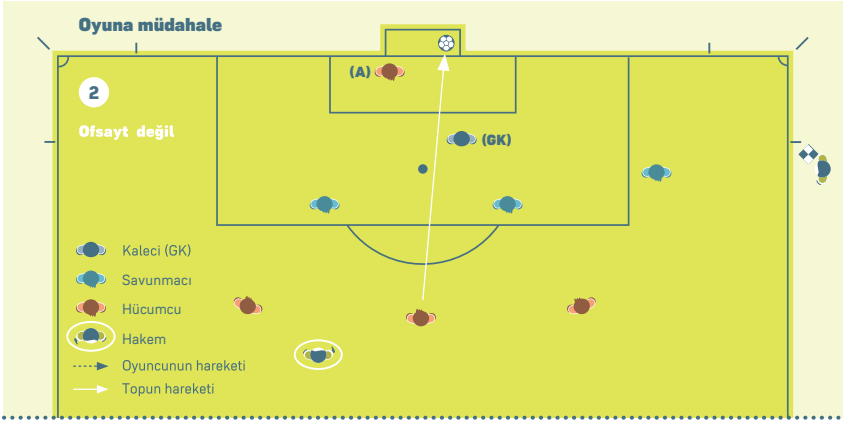
3. **Rakibi Tutmak**
   Hakemlere, özellikle serbest vuruş veya köşe vuruşları sırasında ceza alanı içindeki tutma ihlallerine erken müdahil olmaları ve kararlı bir biçimde baş etmeleri gerektiği hatırlatılır. Bu durumlarla başa çıkmak için:

   - hakem top oyuna girmeden önce rakibi tutan oyuncuyu uyarmalıdır.
   - top oyuna girmeden önce tutma devam ederse oyuncuya ihtar verilir.
   - top oyundayken tutma meydana gelirse direkt serbest vuruş veya penaltı vuruşu ve oyuncuya ihtar verilir.

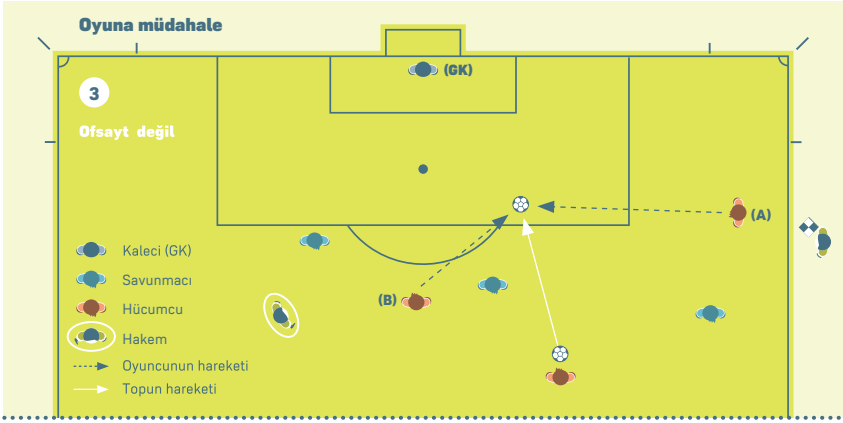
4. Ofsayt

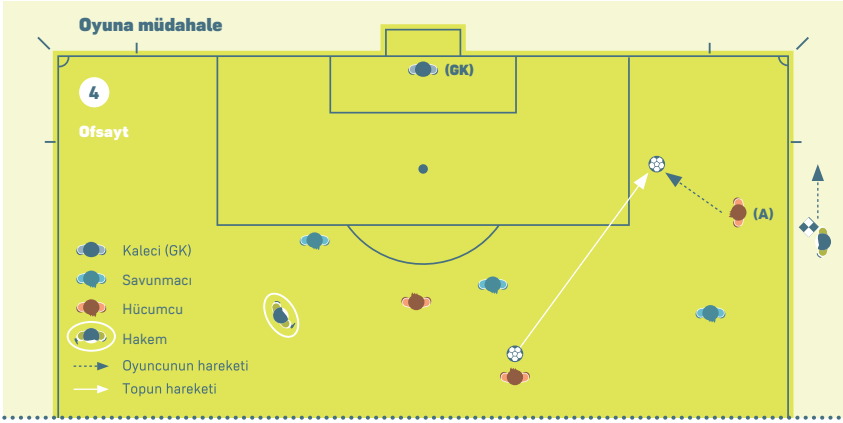
Rakip oyuncuya müdahalede bulunmayan **ofsayt pozisyonundaki** hücum oyuncusu (A), **topa dokunuyor**. Yardımcı hakem oyuncu **topa dokunduğu** anda bayrağını kaldırmalıdır.

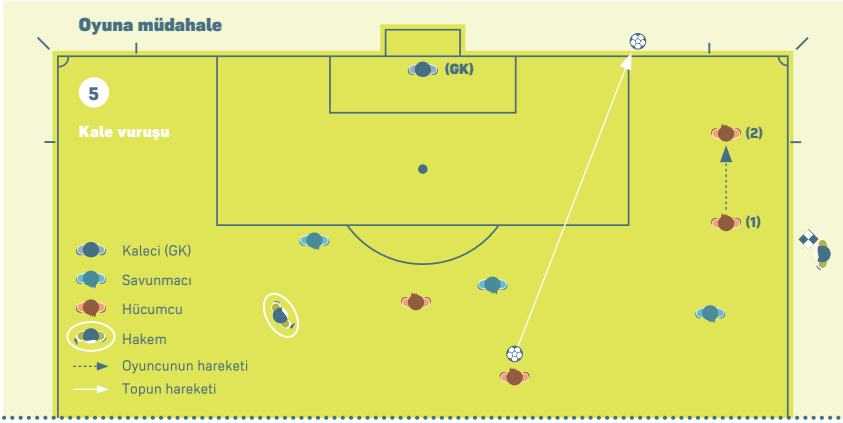
Rakip oyuncuya müdahalede bulunmayan **ofsayt pozisyonundaki** hücum oyuncusu (A) **topa dokunmuyor**. Oyuncu topa dokunmadığı için, cezalandırılamaz.

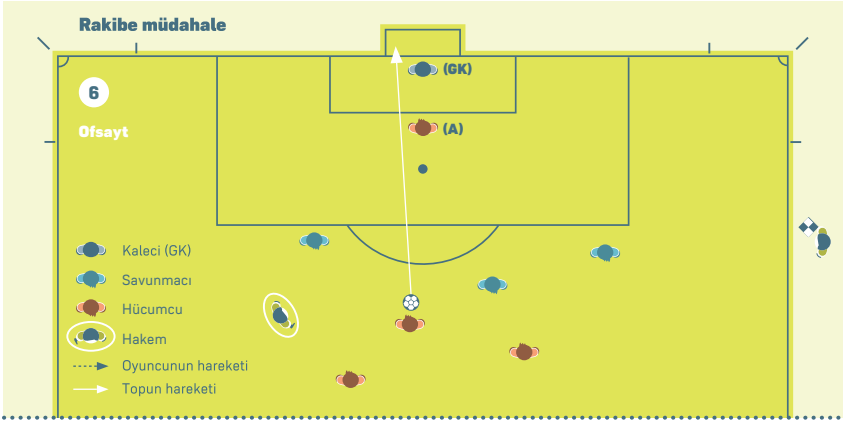
Ofsayt pozisyonundaki hücum oyuncusu (A) topa doğru koşuyor ve **ofsayt pozisyonunda bulunmayan** takım arkadaşı da (B) topa doğru koşuyor, ofsayt durumunda bulunmayan oyuncu topla oynuyor. (A) oyuncusu topa dokunmadı, bu nedenle cezalandırılamaz.

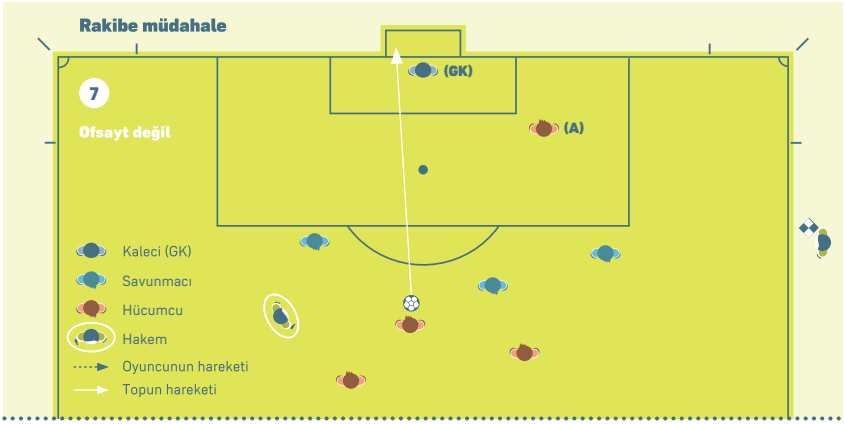
Ofsayt pozisyonundaki bir oyuncu (A), hakemin kanaatine göre ofsayt pozisyonunda olmayan başka takım arkadaşının topla oynama ihtimali yoksa topla oynamadan veya dokunmadan cezalandırılabilir.

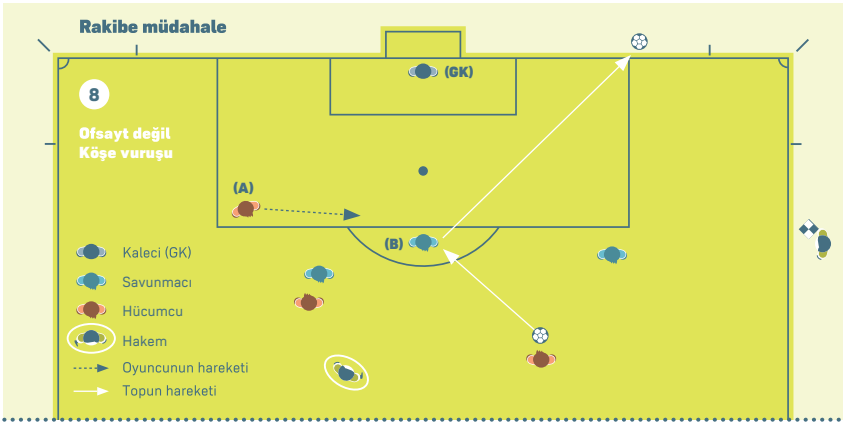
Ofsayt pozisyonundaki bir hücum oyuncusu (1) topa doğru koşuyor ve **topa dokunmuyor**. Yardımcı hakem **"kale vuruşu"** işareti vermelidir.

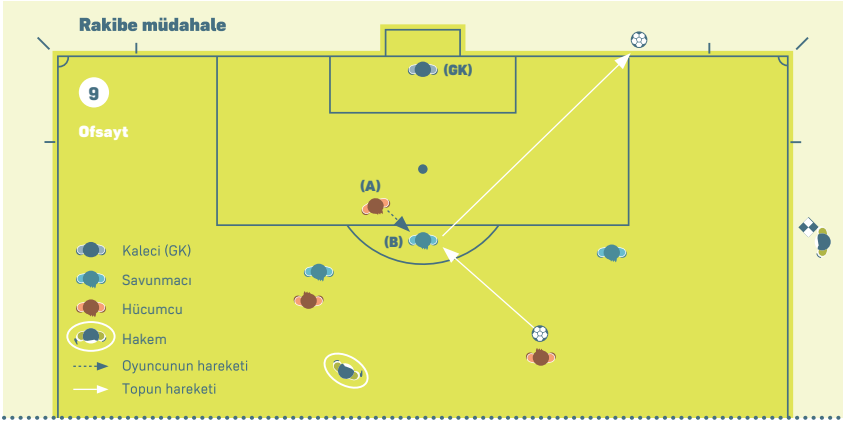
Ofsayt pozisyonundaki bir hücum oyuncusu (A) kalecinin görüş açısını net bir şekilde engelliyor. Bu oyuncu, rakibinin topla oynamasını ya da oynayabilmesini açık bir şekilde engellediği için cezalandırılmalıdır.

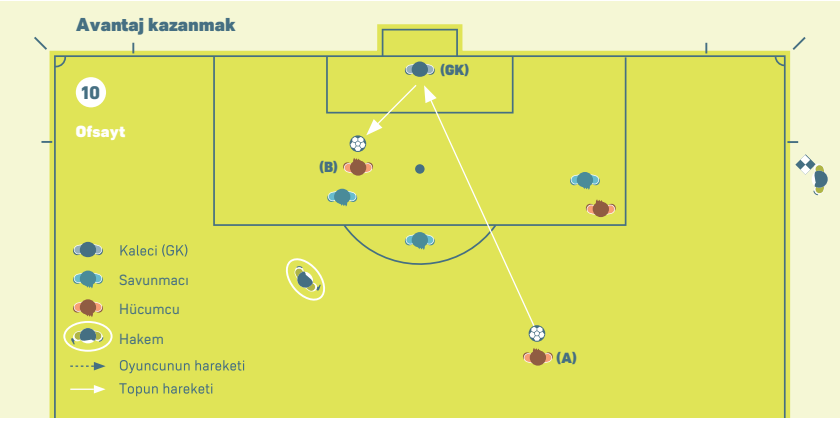
Ofsayt pozisyonunda olan bir hücum oyuncusu (A) kalecinin görüş açısını net bir şekilde **engellemiyor** veya top için rakibi ile mücadele etmiyor.

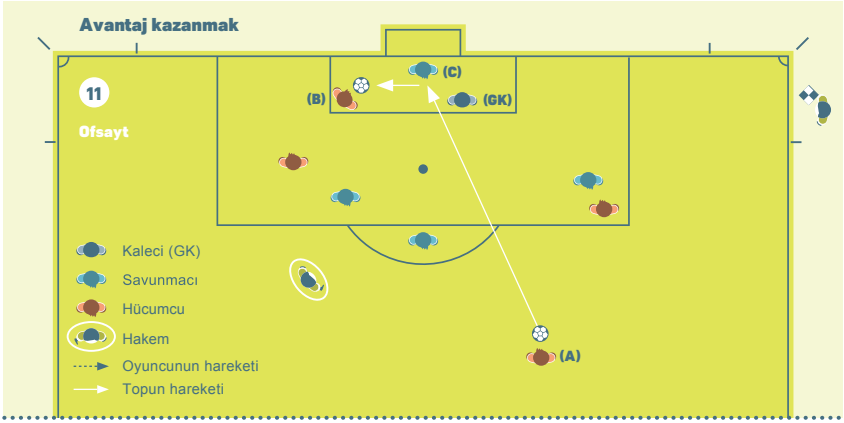
Ofsayt pozisyonundaki bir hücum oyuncusu (A) topa doğru koşuyor ancak rakibinin topla oynamasını veya oynayabilmesini engellemiyor. (A), top için rakibi (B) ile mücadele **etmiyor**.

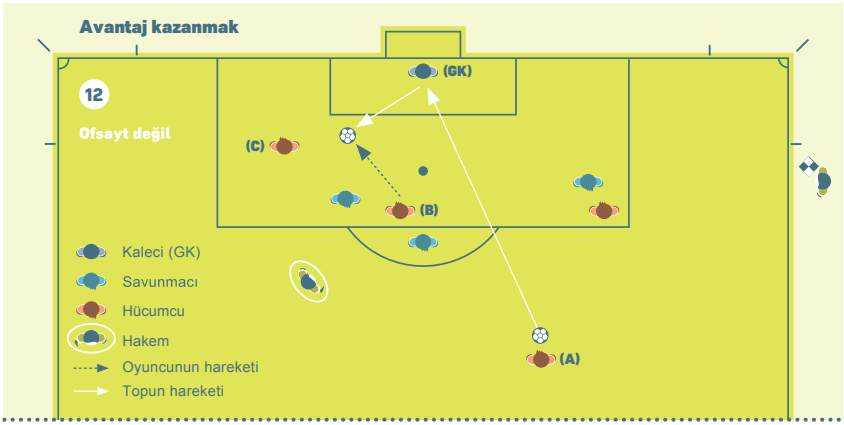
Ofsayt pozisyonundaki bir hücum oyuncusu (A) topa doğru koşuyor ve top için rakibi (B) ile mücadele ederek, rakibinin topla oynamasını ya da oynayabilmesini engelliyor. (A), top için rakibi (B) ile mücadele ediyor.

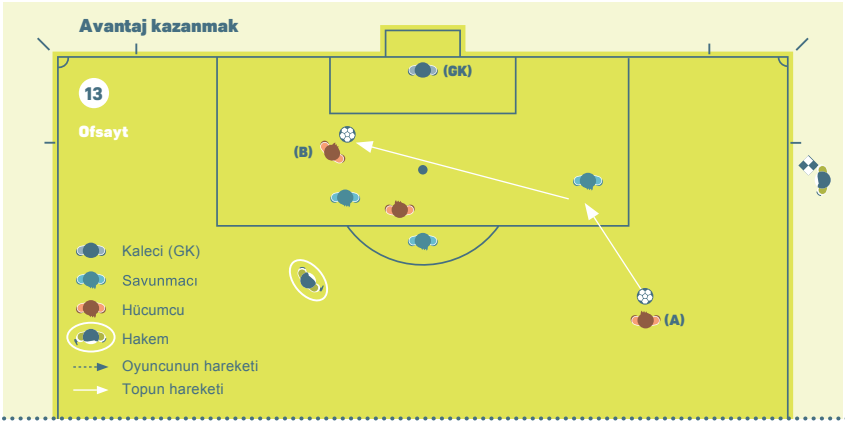
Ofsayt pozisyonunda bulunan bir hücum oyuncusu (B) **top en son bir takım arkadaşı tarafından dokunulduktan veya oynandıktan sonra** kaleci tarafından bilerek kurtarılan veya geri dönen, seken topla oynaması veya topa dokunması nedeniyle ofsayt olarak cezalandırılır.

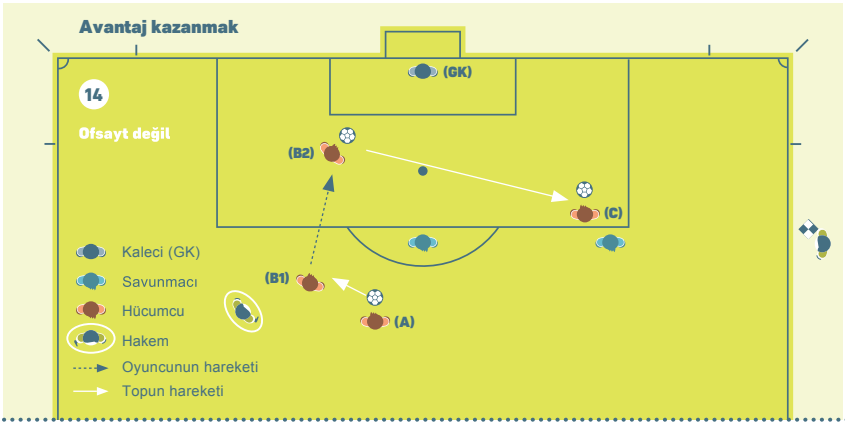
Ofsayt pozisyonunda bulunan bir hücum oyuncusu (B) **top en son bir takım arkadaşı tarafından dokunulduktan veya oynandıktan sonra** bir savunma oyuncusu (C) tarafından bilerek kurtarılan, geri dönen, seken topla oynaması veya topa dokunması nedeniyle ofsayt olarak cezalandırılır.

Takım arkadaşı (A) tarafından atılan şut kaleciden geri dönüyor. Oyuncu (B) ofsayt pozisyonunda değil ve topla oynuyor. **Ofsayt pozisyonunda olan** (C) cezalandırılamaz çünkü bulunduğu pozisyondan avantaj elde etmemiştir çünkü topa dokunmamıştır.

Takım arkadaşı (A)'nın çektiği şut rakipten çarpıp geri dönerek veya sekerek hücum (B)'ye geliyor ve (B) daha önce **ofsayt pozisyonunda** bulunduğundan **topla oynadığı veya dokunduğu** için ofsayt ile cezalandırılır.

Ofsayt pozisyonundaki hücum oyuncusu (C) rakibine müdahale etmiyor, takım arkadaşı (A) topu ofsayt pozisyonunda olmayan bir oyuncuya (B1) pas veriyor ve bu oyuncu rakibin kalesine doğru koşup, topu (B2) takım arkadaşına (C) pas veriyor. Hücum oyuncusu (C) pas aldığı anda **ofsayt pozisyonunda olmadığı** için ofsayt ile cezalandırılamaz.

5. Sakatlıklar

Oyuncuların güvenliği son derece önemlidir ve hakem özellikle ciddi yaralanma ve/veya kafa yaralanmasının değerlendirilmesi durumlarında tıbbi personelin işini kolaylaştırmalıdır. Bu, kararlaştırılan değerlendirme/tedavi protokollerine saygı göstermeyi ve yardımcı olmayı da içerir.

6. İhtar / İhraç Sonrası Tedavi / Değerlendirme

Önceden, oyun alanında tıbbi müdahalede bulunulan sakatlanmış bir oyuncunun oyun tekrar başlatılmadan önce oyun alanını terk etmesi gerekiyordu. Eğer bir rakip sakatlanmaya neden olmuşsa, oyun tekrar başladığında ihlali yapan takım sayısal üstünlüğe sahip olduğu için bu haksızlık olacaktır.

Bununla birlikte, bu şart getirilmiştir çünkü oyuncular, çoğunlukla sakatlığı, oyunun başlamasını taktiksel sebeplerle geciktirmek için kullanmaktadır.

Bu iki haksız durumun arasında denge sağlamak için, IFAB rakip oyuncuya ihtar verilen veya ihraç edilen sadece fiziksel ihlaller söz konusu olduğunda, sakatlanmış oyuncunun hızlı bir şekilde durumunun değerlendirilmesi/tedavi edilmesi ve sonrasında oyun alanında kalmasına karar vermiştir.

Prensip olarak, gecikme, sağlık personelinin sakatlığı değerlendirmek için oyun alanında bulunduğu zamandan daha uzun olmamalıdır. Buradaki fark, hakemin önceden sağlık personeli ve sakatlanan oyuncunun oyun alanını terk etmesini sağlaması yerine, şimdi sağlık personelinin oyun alanını terk etmesi ancak oyuncunun kalabilmesine izin vermesidir.

Sakatlanan oyuncunun gecikmeyi haksız bir şekilde kullanmadığından/uzatma uzatmadığından emin olmak için hakemlere aşağıdakiler tavsiye edilmiştir:

- maçın durumunun ve oyunun tekrar başlatılmasını geciktirmek için herhangi olası bir taktiksel nedenin farkında olmaları
- sakatlanan oyuncuyu eğer tıbbi müdahale gerekiyorsa müdahalenin çabuk olması gerektiği konusunda bilgilendirmeleri
- sağlık personeline (sedye taşıyıcılarına değil) işaret etmeleri ve mümkünse çabuk olmaları gerektiğini hatırlatmaları

Hakem oyunun tekrar başlatılması gerektiğine karar verdiğinde:

• sağlık personeli oyun alanını terk eder ve oyuncu kalır veya
• oyuncu daha fazla durum değerlendirmesi/tedavi için oyun alanından ayrılır (sedye taşıyıcılarına işaret gerekli olabilir.)

Genel bir bilgi olarak, ciddi bir sakatlığın olduğu ve/veya bir kafa yaralanması değerlendirmesi hariç olmak üzere, oyunun tekrar başlatılması herkesin hazır olduğu andan itibaren olmak üzere 20-25 saniyeden fazla geciktirilmemelidir.

Hakem oyunun durdurulduğu sürenin tamamını ilave süre olarak vermelidir.

Notlar

Notlar

Notlar

Notlar

Notlar

Notlar

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

FA WALES FIFA